

23.1.2008

16 §	4
Esityslistan asia nro 3	4
KYSELYTUNTI	4
Fråga nr 1	4
Ledamoten Dahlberg	4
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen	4
Ledamoten Dahlberg	6
Valtuutettu Taipale	6
Valtuutettu Karu	6
Valtuutettu Ebeling	7
Ledamoten Dahlberg	7
Valtuutettu Saarnio	7
Valtuutettu Sademies	8
Kysymys nro 2	8
Valtuutettu Perkiö	8
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	9
Valtuutettu Perkiö	10
Valtuutettu Arhinmäki	11
Valtuutettu Luukkainen	11
Valtuutettu Soininvaara	12
Valtuutettu Myllykoski	13
Valtuutettu Hakanen	13
Valtuutettu Kantola	14
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	14
17 §	16
Esityslistan asia nro 4	16
ENERGIAPOLIITTISIA LINJAUKSIA KOSKEVA SELONTEKO	16
Kaupunginjohtaja Pajunen	16
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rihetniemi	19
Valtuutettu Perkiö	20
Valtuutettu Malinen	25
Valtuutettu Puoskari	29
Valtuutettu Arhinmäki	36
Ledamoten Oker-Blom	41
Valtuutettu Peltokorpi	45
Valtuutettu Reinikainen	50
Valtuutettu Sademies	54
Valtuutettu Hakanen	56

23.1.2008

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	61
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Anttila	65
Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu	66
Valtuutettu Kalima	69
Kaupunginjohtaja Pajunen	71
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	72
Valtuutettu Lohi	72
Valtuutettu Moisio	75
Ledamoten Björnberg-Enckell	77
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	79
Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)	79
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Luukkainen	80
Valtuutettu Soininvaara	82
Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Pajamäki	86
Valtuutettu Rauhamäki	88
Valtuutettu Kantola	89
Valtuutettu Ebeling	91
Valtuutettu Kaunola	91
Valtuutettu Puhakka	93
Valtuutettu Rauramo	95
Ledamoten Johansson	97
Valtuutettu Rantanen	98
Valtuutettu Rautava	100
Valtuutettu Hirvikallio	102
Valtuutettu Enroth	104
Valtuutettu Helistö	105
Valtuutettu Urho	106
Valtuutettu Perkiö	107
Valtuutettu Puoskari (vastauspuheenvuoro)	108
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)	109
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	109
Valtuutettu Hakanen	110
Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)	112
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	112
Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hiltunen	113
Valtuutettu Vuorela	114
Valtuutettu Myllykoski	114
Valtuutettu Koskinen	115

23.1.2008

Valtuutettu Kaunola	116
Valtuutettu Perkiö	116
Valtuutettu Kaunola (vastauspuheenvuoro)	117

23.1.2008

Kokousaika Keskiviikko 23.1.2008 klo 18.00 – 23.04

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Kaupunginvaltuuston kokouksessa käytetyt puheenvuorot

16 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

Fråga nr 1

Ledamoten Dahlberg

Fru ordförande.

På stadens friluftsområde i Luk har nyligen uppsatts nya informationsskyltar på finska. Motsvarande skyltar på svenska fattas. Helsingfors är en tvåspråkig kommun och Esbo kommun i vilken Luks friluftsområde är beläget är tvåspråkig. Skyltningen följer alltså inte gällande lag. Helsingfors image som en fungerande tvåspråkig stad lider också av den enspråkiga skyltningen.

Emedan motsvarande brister också påtalats på andra håll gällande stadens skyltning bl.a. i samband med idrottsanläggningar frågar jag vad staden ämnar göra för att de ansvariga tjänstemännen vid idrottsverket och andra rotlar skall fästa uppmärksamhet vid och ta ansvar för att all skyltning med information till allmänheten skall uppfylla språklagens krav?

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Fru ordförande. Bästa fullmäktigeledamöter.

23.1.2008

Som svar på frågan konstaterar jag följande:

Stadens service ska ordnas så att invånarna kan få service på vardera språket inom stadens alla arbetsfält. Staden är förpliktad till detta både genom språklagen och genom vår egen förvaltningsstadga. Personalcentralen gav i december 2004 förvaltningarna preciserande anvisningar om hur tvåspråkigheten ska genomföras i stadens verksamhet. Enligt anvisningarna ska staden då den sätter upp skyltar, trafikmärken och motsvarande vägvisare avsedda för allmänheten göra detta på båda språken.

Den aktuella frågan gäller särskilt stadsägda områden inom Luks friluftsområde i Esbo. Byggnadskontoret ansvarar för naturvården och idrottsverket för servicen i områdena. De två förvaltningarna samarbetar nära med varandra då de sköter områdena. Huvudinformationstavlan i friluftsområdet är tvåspråkig. Byggnadskontoret har dessutom satt upp några egna informationstavlor som beskriver bl.a. värdefulla naturobjekt, likaså ett trettiotal mindre informationstavlor på naturstigarna. Texterna på dessa är på både finska och svenska. Det finns dessutom några informationstavlor med texten i diktform. De här små dikterna har inte översatts till svenska.

Idrottsverkets vägvisare i Luks friluftsområde har varit finskspråkiga. De slitna skyltarna byts just nu ut. De nya skyltarna placeras ut i terrängen i början av år 2008. De blir tvåspråkiga, och de har också i övrigt fått ett nytt utseende, vilket gör att de blir lättare att se och urskilja i terrängen.

Skyltarna i Luks friluftsområde har alltså huvudsakligen varit tvåspråkiga, men skyltningen har också haft sina brister. Idrottsverket har nu vidtagit åtgärder som leder till att skyltarna är tvåspråkiga i framtiden precis som stadens anvisningar kräver.

Jag vill ännu konstatera att alla förvaltningar gick igenom sin verksamhet år 2005 för att trygga servicen på svenska. I detta sammanhang kartlades de kommunala uppgifter som kräver kunskaper i svenska. Likaså granskades informationsmaterialet och det övriga material som fanns på svenska.

Den svenska servicen, inklusive tvåspråkigheten i informationsmaterial och på informationstavlor, ska konsekvent upprätthållas, och förvaltningarna ska hela tiden beakta saken. Detta är det normala förfarandet även om enskilda brister fortfarande förekommer.

23.1.2008

Ledamoten Dahlberg

Tack fru ordförande.

Jag tackar biträdande stadsdirektör Tuula Haatainen för redogörelsen och det gläder mig att höra att de här bristerna på Luks ska avhjälpas och att man går igenom skyltning också på annat håll.

Jag tror inte att det är någon som blir väldigt upprörd över att dikter inte är översatta till svenska men det är klart att det kunde vara trevligt också med en dikt på svenska. Den behöver ju heller inte då översättas till finska utan de kan utgöra små pittoreska inslag i den här informationen.

Det är ju så att det inte är ett politiskt partis uppgift att agera någon sorts språkpolis och det är heller inte Sfp:s uppgift men befolkningen tar ofta kontakt med oss och då är vi ju som enskilda ledamöter i fullmäktige och då känner vi oss föranledda och kanske tvungna att ta upp de här sakerna. Det skulle vara till glädje för oss om också övriga partier skulle reagera på samma sätt så att vi skulle se att det är en gemensam angelägenhet för oss det här att hålla Helsingfors stad tvåspråkig och att så att säga putsa fasaden på den punkten och hålla en hög och få en god image vad språken gäller i Helsingfors.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloite on asiallinen ja hyvä och jag tackar om de. Tästä huolimatta eräissä kaupungin laitoksissa tai yhteisissä palveluyksiköissä, kuten HUS-sairaalat ja ehkä eräät muutkin paikat, kylttejä tulisi olla myös muilla kielillä, ainakin englanniksi ja osittain venäjäksi. Tämä on äärimmäisen tärkeätä, kun maahanmuuttajien määrä lisääntyy.

So tack så mycket Birgitta. Thank you very much.
Ootsen? x

Valtuutettu Karu

Kiitoksia arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan samasta asiasta olisin puhunut kuin valtuutettu Taipalekin,

23.1.2008

eli vierasperäisen väestön osuus on tällä hetkellä 6,6 % muistaakseni ja kasvaa tuonne 12,7 %:iin, onko se nyt kymmenen vuoden sisällä tai jotain tällaista. Eli myös globaali yhteys kannattaa muistaa, joka täydentää hyvin kaksikielisyyttämme.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaksikielisten kylttien yksi merkitys on se, että se opettaa suomenkielisille ruotsia ja ruotsinkielisille suomea. Esimerkiksi kaupunginosien nimet eivät muuten varmaankaan tulisi samalla tavalla tutuiksi.

Mielestäni se on hyvä, että me tällä tavalla lisäämme keskinäistä ymmärtämystä.

Ledamoten Dahlberg

Tack fru ordförande.

Jag håller med om att det är utomordentligt bra med information på också andra språk än de två nationalspråken. I synnerhet i sådana fall där det gäller varning för en fara och då tänker jag t.ex. på när man ska bygga om Mejlans sjukhus och andra sådana offentliga byggnader samtidigt som verksamhet ska pågå där. Då är det ju väldigt viktigt att det inte bara står "Varokaa hissikuilu on auki", utan att man också ska kunna varnas för den saken på andra språk, för det är ju inte mening att alla utom de finskspråkiga ska löpa risk att ramla ner i hisschakt.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustelu opastamisesta on erittäin tärkeätä. On hyvä, että valtuutettu Dahlberg on ottanut esiin tämän asian.

Olen samaa mieltä kuin valtuutetut Taipale ja Karu siitä, että myös muilla kielillä tätä opastusta pitäisi tehdä. Mutta ennen kaikkea on syytä kiinnittää huomiota konkreettiseen opastukseen silloin, kun puhutaan ja liikutaan kaupunkiympäristössä. Tänä päivänä tietysti sanotaan, että

23.1.2008

kaikesta saat ohjeet internetistä, mutta internetistä on vaikea katsoa esimerkiksi, mille osastolle todella sairaalassa menee. Eli ihan käytännön opastaminen on aika tärkeitä. Tässä mielessä on hyvä, että myös tähän kilpipuoleen kiinnitetään huomiota.

Itse työskentelen liikenteen parissa ammatikseni ja sen takia usein ihmettelen sitä, että siellä taas informaatio on joskus niin, että toinen kumoaa toisensa ja on vaikeata ehkä saada siitä liikennemerkkimerestä aina selvää. Mutta sen sijaan tällaisissa käytännön asioissa, kuten opastuksessa eräpoluille ja muille voisi käyttää paljon enemmän informaatiota aivan käytännön tasolla kuin mitä tänä päivänä tehdään. Lisäksi voisi valvoa sitä, että kilvet ovat ajan tasalla, ettei ensimmäinen ohikulkija käännä sitä ihan toiseen suuntaan, mihin se on tarkoitettu.

Valtuutettu Sademies

Kiitoksia puheenjohtaja.

Mielestäni enemmän kuin eri kielillä olevaa informaatiota ja viestintää, pitäisi kehittää kansainvälisiä merkkejä, joiden avulla pystyy suunnistamaan puhui mitä kieltä tahansa, että esimerkiksi – sanotaan - opasteet synnytyssairaalaan voisivat olla varsin mukavan näköisiä kuvia, jotka jokainen ymmärtää, mistä on kysymys ja vastaavia muita. Tästä voisi tehdä ihan yleisökilpailun aiheenkin ja sitä kautta saada Suomea maailmankartalle, samalla lailla kuin olemme jääkiekossa saaneet kansainvälisillä tuomarimerkeillä.

Kysymys nro 2

Valtuutettu Perkiö

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupungin energiapoliittisissa linjauksissa todetaan liikenteen osalta, että metro- ja raitioliikenneverkostoa sekä kaupunkiratoja laajennetaan.

Sähkökäyttöisen raideliikenteen tehostaminen on olennainen osa kaupungin toimia ilmastonmuutosta vastaan. Liikenteen päästöjä on

23.1.2008

vähennettävä merkittävästi, joten sähkökäyttöinen joukkoliikenne nousee avainasemaan liikennepalvelujen turvaamisessa ja edelleen kehittämisessä.

HKL:n julkaisussa ”Ympäristöystävällisen kaupunkiliikenteen kehittäminen Helsingissä” todetaan, että kantakaupungin alueella raitiovaunuliikenteen asemaa vahvistetaan entisestään. Tämä on oikea suunta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Täten kysyn apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurilta, miten tämä raitiovaunuliikenne meillä nyt oikein, mihin sitä tullaan kehittämään, mitä muutoksia, parannuksia ja heikennyksiä on tulossa? Olemmeko oikeassa suunnassa tässä?

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ordförande, bästa fullmäktige.

Vastauksena valtuutettu Perkiön kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Som svar på ledamoten Perkiös spörsmål ber jag få presentera följande:

Helsingin raitioliikennettä kehitetään voimakkaasti lähivuosina ja myös pitkän aikavälin suunnitelmissa raitioliikenteellä on tärkeä rooli.

Raitiolinjastoa on suunniteltu laajennettavaksi seuraavasti:

Raitiolinjan 9 liikennöinti käynnistyy elokuun 10. päivänä tänä vuonna. Kampin raitiorata valmistuu ja liikennöinti alkaa vuoden 2009 alussa. Yksityiskohtainen linjastojärjestely Kampin suuntaan päätetään joukkoliikennelautakunnassa tänä keväänä. Raitiolinjan 8 jatkaminen Ruoholahdesta Jätkäsaareen toteutuu tämän hetkisen arvion mukaan syksyllä 2011, linjan 6 Hietalahdesta Jätkäsaareen myös syksyllä 2011 sekä linjan 9 Pasilasta Ilmalaan noin vuonna 2013. Pasilan ja Arabian välinen poikittainen raitioliikenneyhteys nykyistä teollisuusraidetta, siis Sompasaaren satamaraidetta pitkin toteutuu noin vuonna 2013 edellyttäen, että kaavoitusprosessi sen mahdollistaa.

Sompasaaren alueen joukkoliikenne rakentuu raitiolinjan varaan niin

23.1.2008

ikään noin vuonna 2013. Tämä ratkaisu konkretisoituu alueen yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Raitioradan rakentaminen Kampista Jätkäsaaren henkilöliikennesatamaan on tällä hetkellä ajoitettu vuodelle 2016.

Kruunuvuorenrannan uuden asuinalueen joukkoliikennematkaisu perustuu raitiovaunuun tai metroon. Valinta joukkoliikennejärjestelmien välillä tehdään käynnissä olevien selvitysten valmistuttua myöhemmin tänä keväänä. Raiteet toteutettaisiin noin vuonna 2015.

Raidejokerin alustava yleissuunnitelma valmistuu vuonna 2008 ja linjan toteutus olisi noin vuonna 2017.

Raitiovaunukalustosta voidaan todeta, että 1980-luvun raitiovaunut, joita on 42 kpl, varustetaan matalalattiavälivosilla vuosina 2008 – 2010. Raitiovaunujen uushankinta, joka kattaa 40 vaunua korvaamaan 1970-luvun raitiovaunuja toteutuu siten, että uudet vaunut tulevat liikenteeseen vuoteen 2014 mennessä. Uushankinnan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa viime syksynä.

Muina kehittämistoimenpiteinä voidaan mainita, että langaton laajakaistayhteys tulee useimmissa raitiovaunuissa käyttöön vuoden 2008 aikana. Lyhytkantamaradiotekniikkaan perustuvat pysäkkikuulutukset tulevat raitioliikenteessä koekäyttöön vuoden 2008 aikana.

Kysymyksessä tiedusteltiin myös mahdollisia heikennyksiä raitiovaunuliikenteeseen. Heikennyksiä ei ole näköpiirissä, ellei sellaiseksi lasketa sitä, että raitiovaunulinjalle 1 tulee löytää uusi kääntöpaikka, kun kaupungintalokorttelin ympäristön uudelleenjärjestelyt toteutetaan noin vuonna 2010.

Ei varmaan ole aivan väärin sanoa, että näitten raitiovaunuverkoston laajennusten jälkeen Helsinki on maailman johtava raitioliikennekaupunki.

Valtuutettu Perkiö

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri, näytti aika massiiviselta nämä kehitystoimenpiteet.

Lähinnä töölöläiset ovat olleet minuun yhteydessä ja ovat olleet

23.1.2008

huolissaan Töölön mahdollisista heikennyksistä.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on erittäin hyvä, että Helsinki kehittää voimallisesti niin metro- kuin raitioliikenneverkkoa. Oli mukava kuulla apulaiskaupunginjohtaja Saurin luentoa.

Nostaisin muutaman sellaisen hankkeen vielä esiin, jotka nähdäkseni ovat äärimmäisen tärkeitä tai joita pitäisi jatkossa vahvasti harkita.

Ensimmäinen, on kysymys raitiovaunu 9:stä.

Nythän on ajateltu, että se pysähtyy nykyisen raitiolinja 10:n päättärille Kirurgille. Pitäisi varmasti, kun se valmistuu, hyvin nopealla tahdilla lähteä selvittämään ja viemään eteen päin sitä, että raitiolinja 9 jatkaisi rantaan asti.

Toinen, jonka apulaiskaupunginjohtaja Sauri nosti esille, on tärkeätä, että saadaan poikittaislinja Sompasaaresta Pasilaan vanhaa junaradan pohjan kautta, eli tulee Kalasataman metroasemalta yhteys Pasilan ? se on erittäin tärkeää. Samalla pitää miettiä, että Kalasataman asemalta olisi myös raitioyhteys Arabianrantaan ja myöhemmin sieltä eteen päin Malmille, että se voisi siinä kohtaa haarautua. Kalasatamasta olisi hyvä yhteys suoraan raitiovaunulla myös Arabianrantaa eteen päin sieltä. Kruunuvuoren rannan osalta on aivan välttämätöntä tietenkin, että heti silloin kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, niin on myös raitiovaunu- tai metroyhteys.

Mutta se, minkä nostaisin pohdintaan, on se, pitäisikö Laajasalosta ylipäättänsä kasvaa 25 000 – 30 000 asukkaan kaupunginosaksi ja olla myös, moni suuntaa sieltä Herttoniemen kautta Siilitien metroasemalta, pitäisikö sinne suuntaan myös rakentaa myöhemmässä vaiheessa raitiolinjat?

Lisäksi kiirehtisin länsimetron ja Sipoon metron lisäksi Kampista pohjoiseen Pasilaan metroa, joka omalta osaltaan sitten auttaisi Töölön Mannerheimintien ruuhkia.

Valtuutettu Luukkainen

23.1.2008

Kiitos arvoisa puheenjohtaja.

Raitiovaunuhan on hirveän mukava matkustaa ja se sopii äärettömän hyvin keskusta-alueelle joukkoliikennemuodoksi. Mutta kannattaa todella miettiä tarkkaan, että mikä on se raiteiden linjaus, koska sehän on hirveän jäykkä liikennemuoto. Kun kerran raiteet on johonkin pistetty, niin ne ovat sitten siinä. Se on aika kallis investointi. Elikkä niitä ei todellakaan kannata huiskia mihin sattuu, vaan hyvin hyvin suunnitelmallisesti ja miettiä myös pitkällä aikavälillä tulevaisuuteen.

Nyt kun tämä yhdeksikkö tulee, mihin juuri valtuutettu Perkiökin viittasi, että töölöläiset ovat paljon ottaneet yhteyttä, niin tuntuu siltä, että linjastot menevät ihan sekaisin, kun vedetään lisää raiteita. Täytyisi ensin olla mietitty se, mikä on tarve, miten ne vedetään ja mikä numero kulkee kuin niin päin, että ... Minusta tuntuu, että nyt on menty ikään kuin puuhun väärin päin, että ensin vedetään raiteita eikä sitten tiedetä, mikä numero siinä ryhtyy kulkemaan tai miltä osin kaupunki ja palvelut heikentyvät.

Yksi olennainen se tekijä tässä on kyllä se, että valtio ei lainkaan osallistu raitiovaunuliikenteen investointeihin eli ei raiteiden vetämiseen eikä kalustohankintaan, ei tue tätä muotoa joukkoliikennettä lainkaan. Sen takia en hirveästi innostu siitä, että Helsinki valtavasti satsaa raitiovaunuliikenteeseen, kun metro- tai junaliikenteen puolella saataisiin valtion tukea jo nyt. Mutta toki jos saadaan muutettua valtion näkemystä tässä osiossa taikka että valtio saadaan rahoittamaan myös raitiovaunuliikennettä, niin sitten tilanne on toisin päin.

Yksi liikennemuoto vielä, mikä kannattaisi muistaa – minkä lapsuudestani muistan tai nuoruudestani Helsingissä – on trollikat. Se on sentään hieman joustavampi liikennemuoto kuin raitiovaunut. Onko mietitty sitä, että trollikat tulisivat jossain vaiheessa takaisin?

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Saurin vastaus oli kyllä tyrmäävä.

Mutta kysyisin kuitenkin, että kun raitiovaunua verrattuna busseihin on pidetty sekä hitaana että kalliina, se tietysti johtuu siitä, että se kulkee keskustassa, jossa kilometrit ovat kalliimpia ja hitaampia, mutta

23.1.2008

toisaalta esimerkiksi raitiovaunu 4 siinä vaiheessa, kun se pääsee Paciuksenkadulle ei ole enää ollenkaan hidas eikä sitten varmaan myöskään siltä pätkältä kallis. Onko harkittu sitä, että tämä keskustassa tällaisena hidasratikkana oleva raitiovaunu, että niitä linjoja voisi vetää esikaupunkeihin vähän samalla tavalla kuin Paciuksenkadulla, mutta selvästi pidemmällä pysäkkivälillä, jolloin siitä vastaavasti tulisi paljon nopeampi, että siitä tulisi tällainen niin kuin kevytvaihtoehto metrolle, kunhan se pääsee kantakaupungin ulkopuolelle?

Valtuutettu Myllykoski

Arvoisa puheenjohtaja.

Liittyy vähän samaan asiaan elikkä muistan sen, että aikoinaan kun olin kaupunkisuunnittelulautakunnassa, niin siellä oli tällainen paperi, jossa tutkittiin mahdollisuuksia raitiovaunuliikenteen nopeuttamiseksi. En nyt muista kaikkia siinä tehtyjä toimenpide-esityksiä, mutta yksi ainakin oli sellainen, että olisi raitiovaunuilla liikennevaloetudet. Ilmeisesti tällaisiin niin kuin jonkun näköisiin tunnistimiin perustuvat, että raitiovaunun lähestyessä valoja, ainakin tietyissä paikoissa, raitiovaunu voisi pysähtymättä jatkaa matkaansa. Tästä ei kuullakseni apulaiskaupunginjohtaja Sauri mitään tullut maininneeksi. Onko näitten, tämän paperin suhteen tapahtunut mitään? Etenkin nämä liikennevaloetudet kiinnostaa. Jos koskaan on huomannut itse ratikalla matkustaessaan, että turhan usein valo vaihtuu juuri väärän väriseksi sen ratikan tullessa.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri arveli Helsingin olevan maailman johtava raitiotiekaupunki näiden hankkeiden edetessä. Totta onkin, että raitiolinjoja lisätään. Investoinnit siihen ovat lisääntyneet viime aikoina.

Mutta haluaisin kiinnittää kahteen seikkaan huomiota, jotka eivät mairittele kuitenkaan vielä Helsinkiä tässä reititingissä ehkä aivan niin korkealle.

Ensimmäinen on se, että kaupungin liikenneinvestoinneista liikenneinvestointiohjelmien perusteella laskettuna vuosina 2007 –

23.1.2008

2012 käytetään henkilöautoliikennettä palveleviin investointeihin edelleenkin kuusi kertaa enemmän kuin on tarkoitus käyttää raitioliikenteen investointeihin, vaikka ne ovat juuri viime vuosina nousseet.

Ja toinen meidän kannaltamme vähemmän mairitteleva piirre on se, että Helsinki ei suosi lippujen hinnoittelussa raitioliikennettä.

Mielestäni tämä on yksi suunta, jota pitäisi jatkossa vähän enemmän pohtia, koska raitioliikenne pitäisi olla juuri sellainen muoto, johon on helppo nousta ja edullista kulkea lyhyitä matkoja ja kaupunkiliikenteessä ilman, että siinä tarvitsee lipun nostamisen hintakysymystä niin paljon miettiä.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan kiittää apulaiskaupunginjohtaja Sauria vastauksesta. Sehän kuulosti siltä, että olette todella muutokuvanne arvoinen mies.

Raitiovaunuliikenne näkyy ja tuntuu katukuvassa. Siitähän on esimerkkinä mm. sininen ratikka ja se, kuinka suuren huomion sen liikkuminen täällä on saanut.

Tärkeää on jatkossa huolehtia siitä, että niille lisääntyville kiskoille löytyy myös toimivia vaunuja ja että vaikka ne lisäpalavaunut ovatkin ihan, tuntuvat toimivan ja ihan söötiin näköisiä, niin kyllä toivoisi tietysti sitten, että jatkossa löytyy niitä matalavaunuratkaisuja.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ordförande, bästa fullmäktige.

Muutamaan kysymykseen kommentti tai vastaus, ei ehkä kaikkiin. Joihinkin vastaaminen ehkä vaatisi hiukan lisäselvitystä.

Mutta aluksi:

Valtuutettu Perkiö kysyi Töölön linjaston mahdollisista heikennyksistä, josta aiheesta todella on Töölön taholta tullut palautetta.

23.1.2008

Siis tähän liittyy nimenomaan Kampin uuden raitiovaunulinjan reittivalintoihin, joista siis joukkoliikennelautakunta tulee tänä keväänä päättämään. Siinä on vielä useita eri vaihtoehtoja, joista voidaan valita. Ja tietysti pyritään siihen, että myöskään Töölön suunnalla ei heikennyksiä tapahdu.

Johdinautoista kysyttiin niin ikään.

HKL:n suunnitteluosasto selvittää nyt myöskin johdinautojen mahdollisuutta, kun uutta tekniikkaa on tullut käyttöön.

Itse asiassa kävimme viime kesänä Lyonissa katsomassa uutta johdinautokalustoa, joka oli todella aivan toisennäköistä kuin mihin Helsingissä takavuosikymmeninä totuttiin. Ja kaupunginhallitus aikoo matkustaa myöskin Lyoniin ensi kesäkuussa ja saa tilaisuuden tutustua näihin johdinautoihin.

Valtuutettu Soininvaara nosti esiin kysymyksen siitä, että raitiovaunu on hidas ja kallis muihin joukkoliikennevälineisiin verrattuna.

Se pitää paikkansa, jos lasketaan kilometrin hintaa. Se johtuu nimenomaan siitä, että raitiovaunulla tehdään matkoja ydinkeskustassa. Matkat ovat lyhyitä, mistä taas johtuu se, että jos katsotaan matkan hintaa, niin raitiovaunu on metron jälkeen toiseksi halvin väline. Tämä kannattaa pitää mielessä, kun raitiovaunuliikenteen kustannuksia mietitään. Se on kallis, jos katsotaan kilometrejä, mutta toiseksi halvin, jos lasketaan nousuja eli matkoja.

Valtuutettu Hakanen kysyi, miksei raitioliikennettä suosita enemmän tariffeja suunniteltaessa.

Näinhän tehdäänkin. Kertalipuissahan on erillinen ratikkalippu. Ja siitä nyt tietysti voidaan olla montaa mieltä, että onko ratikkalipun hinta kohdallaan. Mutta kannattaa myös pitää mielessä, että kertalipuilla tehdään Helsingissä matkoista vain 4 % ja loput matkoista, 96 %, tehdään arvo- tai kausilipuilla.

Helposti, kun mietitään tätä joukkoliikenteen lipun hintaa, tuijotetaan liikaa kertalipun hintaan. Ylivoimaisesti suurin osa matkoista Helsingissä kuitenkin tehdään muilla lippulajeilla.

Se koeajossa oleva pitkä sininen raitiovaunu, joka nyt näinä päivinä on linjoilla 6 ja 8 näkynyt, on siis kroatialainen. Zagrebissa valmistettu

23.1.2008

raitiovaunutyyppi, jota nyt on tarkoitus koeajaa Helsingissä, jotta nähtäisiin, mahtaisiko se soveltua tärkäläisiin olosuhteisiin. On varhaista sanoa, soveltuuko vai ei.

17 §

Esityslistan asia nro 4

ENERGIAPOLIITTISIA LINJAUKSIA KOSKEVA SELONTEKO

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktigeledamöter.

Helsinki on sitoutumassa ilmastonmuutoksen torjunnan edellä kävijäksi. Nyt käsiteltävässä selonteossa on kyse kaupungin energiapolitiikan ajantasaistamisesta ja sen suuntaamisesta tulevaisuuteen.

Euroopan komissio julkisti vuosi sitten energiapaketkinsa, joka muodostaa laajan energia- ja ilmastopoliittisen kokonaisuuden EU-tasolla. Taustalla on luonnollisesti YK:n ilmastopöytäkirja, joka ikävä kyllä ei vielä kata kaikkia ilmastonmuutoksen kannalta keskeisiä maita. Tavoitteet ovat osin jäsenvaltiokohtaiset, osin markkinatoimijakohtaiset. Ne muodostavat lähtökohdan nyt käsiteltävälle selonteolle.

Tosiasia on, että Suomi ei selviä velvoitteistaan, ellei Helsinki ja Helsingin seutu myötävaikuta omilla valinnoillaan tavoitteiden saavuttamiseen.

Arvoisat valtuutetut.

Keskustelu kaupungin energiapoliittisista selonteosta on keskittynyt Helsingin Energiaan sekä erityisesti uusiutuvan energian käyttöön. Kaupunginhallitus lisäsi selkeän kirjauksen uusiutuvan energian osuuden nostamiseksi 20 %:iin nykyisestä noin 4 %:sta vuoteen 2020 mennessä.

Uuden tavoitteen saavuttaminen on vähintäänkin haasteellista. Helsingin kaupungin alueella yli 90 % rakennuskannasta on liitetty

23.1.2008

kaukolämpöverkkoon. Raaka-aineiden hyötysuhde on voimalaitoksissamme kansainvälistä huipputasoa.

Vaikka uusiutuvien energialähteiden osuuden lisääminen nykytasosta on keskeinen kysymys, on myös nykyisen tuotantojärjestelmämme hyötyjen säilyminen olennaista.

Helsingin Energia alkaa välittömästi selvittää vaihtoehtoja. Keinot on harkittava perusteellisesti, sillä kyse on suurista investoinneista ja todella pitkällä tähtäimellä tehtävistä valinnoista.

Luonnon asettamat rajat tulevat nopeasti vastaan. Helsingin kokoisen kaupungin energian tarve on huima ja koko Etelä-Suomen metsähaketta ei voi korvamerkitä Helsingille. Ei ole mitään mieltä, että Helsinki lähtee kilpailemaan metsäteollisuuden ja maakuntien energialaitosten kanssa puuraaka-aineesta. Ilmastonmuutoksen torjumisessa tehokkaan toiminnan vaatimus onkin, että eri energiamuotoja ja polttoaineita käytetään niiden luontaisessa ympäristössä ottaen huomioon kuljetuslogistiikan ja varastoinnin vaatimukset.

Helsingin Energian uusiutuvien energialähteiden runko on osallistuminen tuulivoiman ja vesivoiman lisärakentamiseen sekä tehojen korotuksiin. Hanasaaren voimalan polttoaineena voidaan osittain käyttää biopolttoainetta. Helsingin edustalle kaavoitus mahdollistaa varsin mittavan tuulipuiston rakentamisen. Omalla seudullamme me voimme osallistua YTV:n jätteidenpolttolaitoksen toteutukseen. Mitkään näistä eivät ole helppoja päätöksiä.

Käytännössä Helsingin Energian on ryhdyttävä laajoihin investointeihin seutumme ulkopuolelle tuleviin uusiutuvaan energiaan perustuviin voimalaitoksiin. Ilmastonmuutoksen torjumistehokkuuden lisäksi tulee myös taloudellisuus muistaa. Viulut maksavat viime kädessä helsinkiläiset veronmaksajat. Asetetun tavoitteen, siis uusiutuvan energian tavoitteen saavuttaminen, edellyttää puolentoista, kahden miljardin euron investointeja Helsingin Energialle.

Nyt päätettävät energian tuotantoon kohdistuvat tavoitteet perustuvat suurelta osin Helsingin Energian omaan toimintaan. Markkinamekanismeihin perustuvien järjestelmien kehitystä täytyy seurata tarkasti ja hyödyntää tehokkaasti. Ne on nähtävä yhtenä ainesosana kokonaiskoktailissamme.

Myös siinä määrin kuin EU-tasoisin järjestelmin hyväksytään maamme

23.1.2008

rajojen ulkopuolella tapahtuvia päästöjen vähentämisiin tähtääviä investointeja, on niitä käytettävä.

Helsingin Energia toimii pohjoismaisilla, tulevaisuudessa eurooppalaisilla, sähkömarkkinoilla. Helsinki on nyt ryhtymässä energia-alan edellä kävijäksi. Luonnollisesti edellytämme, että myös muu energia-ala seuraa perässämmme. Esimerkiksi valtio-omisteisen pörssiyhtiö Fortumin on vastaavasti lisättävä panostustaan uusiutuvien energialähteiden osuuden nostamiseksi aivan uudelle tasolle.

Arvoisat kaupunginvaltuuston jäsenet.

Ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta keskeinen iskusana on ”energiatehokkuus”. Sen tulee kattaa niin energian käytön kuin tuotannonkin. Painopisteessä tulee silloin olla koko yhdyskuntarakenne sisältäen rakentamisen, kaavoituksen, liikenteen jne. Maankäytössä keskeiset periaatteet ovat kaupunki ja seuturakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen. Helsinki on osallistunut ilmastotalkoisiin ennen kaikkea tiiviillä kaupunkirakenteellaan. Eheä yhdyskuntarakenne mahdollistaa kaukolämmön käytön ja laajojen alueiden lämmitykseen voidaan valita uusiutuvat energialähteet. Sipoolta siirtyvien alueiden osalta kannattaa selvittää esimerkiksi lämpöpumppujärjestelmän laajamittaista käyttöä.

Kaupungin tulee kiinteistönomistajana toimia esimerkkinä muille. Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen on merkittävä osapalikka ilmastonmuutoksen hillinnässä. 80 % kaupungin käyttämästä energiasta kuluu rakennuksissa. Parasta ilmastonmuutoksen hillintää on estää tarpeeton energiakulutus. Joku on puhunut negawateista.

Helsingin kaupunki allekirjoitti kuukausi sitten uuden energiatehokkuussopimuksen, silloisen kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa. Ensimmäinen sopimus laadittiin vuonna 1993. Tuolloin Helsinki jäi ainoaksi kunnaksi, joka lähti mukaan.

Liikennratkaisut ovat niin ikään avainasemassa kasvuhuonepäästöjen torjumisessa. Liikenteen ilmastonmuutosta aiheuttavat päästöt ovat nekin tulossa EU-sääntelyn piiriin.

Helsingin seutu panostaa vahvasti joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen. Perjantaina julkistetun esityksen pohjalta seudun kunnat ovat ottamassa merkittävän askeleen joukkoliikenteen yhtenäistämiseksi.

23.1.2008

Laajemmalle Helsingin seudulla ongelmana on yhdyskannan hajanaisuus. Kaupunkirakenteen tiivistäminen on yhteinen haasteemme. Sen selkärankana on oltava toimiva ja riittävän kattava raideliikenneverkko. Raideliikenneinvestointeja on nopeutettava ja valtiovallan on lähdettävä voimakkaasti mukaan yhteiseen ponnistukseemme raideliikenneinvestointien kiihdyttämiseksi.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin toimet eivät missään tapauksessa yksin riitä. Pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun yhteistyö on merkittävässä roolissa taistelussa ilmastomuutosta vastaan. Tämän lisäksi tarvitaan laaja-alaista kumppanuutta valtion kanssa, mutta ennen kaikkea ei joku toinen, vaan me kaikki yhdessä ja jokainen erikseen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rihniemi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on tänään täällä valtuustossa käsiteltävänä merkittävä ja samalla myös hyvin ajankohtainen energiapoliittisia linjauksia koskeva selonteko.

Tämän selonteon ajankohtaisuutta lisää se, että juuri tänään EU-komissio päätti yksimielisesti energiapaketista. Sen mukaan EU:n pitää leikata hiilidioksidipäästöjä 20 %:lla vuoteen 2020 mennessä. Määrä nousee 30 %:iin, jos päästöjen vähentämisestä saadaan aikaan kansainvälinen sopimus. Uusiutuvien energiamuotojen osuus pitää tämän EU:n paketin mukaan nousta viidennekseen vuoteen 2020 mennessä ja Suomen pitää nostaa omaa osuuttaan 38 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Uusiutuvien energiamuotojen osuus Suomessa on nyt 28,5 %. Kaupunginjohtajan puheenvuorossa äsken tulikin jo esille Helsingin rooli näissä Suomelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

Valtuustoryhmien välisissä neuvotteluissa virkamiesvalmistelussa syntyneitä energiapoliittisia linjauksia tarkistettiin ja muutettiin monelta osin. Mm. uusiutuvien energialähteiden osuus nostetaan vuoteen 2020 mennessä 20 %:iin sekä selvitetään keinot vähentää Helsingin kasvihuonepäästöjä EU:n tavoitteiden mukaisesti 20 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Myöskin energiatehokkuuteen ja vaatimusta energiatehokkuudesta, siihen kiinnitettiin uusissa tavoitteissa monessa kohtaa huomiota.

23.1.2008

Näitä energiapoliittisten linjausten muutoksia ja tarkennuksia tultaneen kohta tarkemmin käsittelemään ryhmäpuheenvuoroissa.

Kaupunginhallituksen nyt käsiteltävänä oleva ehdotus perustuu siis edellä mainitsemaani poliittisten ryhmien väliseen neuvottelutulokseen. Näillä linjauksilla kaupunginhallitus on omistajana ilmaissut näkemyksensä ja halunnut kantaa vastuuta kasvihuonekaasujen vähentämisestä ja torjua ilmastonmuutosta.

Samalla on kuitenkin muistettava, että nämä linjaukset merkitsevät tulevana vuosina Helsingin Energian osalta tarvetta merkittäviin investointeihin. Ja näitä, kuinka merkittäviä investointeja ne ovat, kuulumme kaupunginjohtaja Pajusen esittelypuheenvuorossa. Näin ollen Helsingin talouden tasapainoon viime vuosina merkittävästi vaikuttanutta Helsingin Energian hyvää tulosta ei ole enää kaupungin talouden tasapainottamiseen käytettävissä, vaan Energia tarvitsee tuloksensa itse investointeihinsa. Ja kuten muistamme, on Energian tuloksella rahoitettu palveluidemme järjestämistä merkittävältä osalta ja merkittävästi. Ilman Energian tuloutusta ja jos samalla haluamme pitää palvelutasomme nykyisellään, pitäisi veroprosenttimme olla lähes kaksi prosenttia korkeampi.

Hyvät valtuutetut.

Kun valtuusto on nyt sitten tämän jälkeen hyväksynyt energiapoliittiset linjaukset, tulee kaupunginhallitus kehottamaan virastojamme ja liikelaitoksiamme laatimaan näiden hyväksytyjen energiapoliittisten linjausten pohjalta tarkennetun toimenpidesuunnitelman linjausten toteutusta ja seuranta varten.

Kaupunginhallitus tulee myös asettamaan työryhmän ohjaamaan ja valvomaan energiapoliittisten linjausten jatkotyöskentelyä. Jatkotyöhön ja toimenpiteisiin tulee vaikuttamaan myös pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen juuri YTV-hallituksessa hyväksytty ilmastostrategia. Kaupunginhallitus tulee siis tarkoin seuraamaan ja toimimaan niin, että valtuusto tahto toteutuu ja - kuten me kaikki toivomme ja uskomme – Helsinki tulee profiloitumaan ilmastoystävälliseksi kaupungiksi ja energiatehokkuuden edelläkävijäksi.

Valtuutettu Perkiö

Arvoisa rouva puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

23.1.2008

Ilmastonmuutoksen hillitseminen koskettaa jokaista. Joulukuussa järjestetyn YK:n ilmastokokouksen voittajaksi voisi nimetä tieteen. Jatkoneuvottelujen lähtökohdaksi hyväksyttiin tiedeyhteisön näkemys siitä, että kasvihuonekaasupäästöjä pitää vähentää 25 - 40 %:lla vuoteen 2020 mennessä. Sopimusneuvottelujen onnistuessa EU:lla voi olla edessään jopa 30 %:n päästövähennykset, joista Helsingin kantaa osansa.

Meidän, valtuutettujen tekemät ilmastopäätökset ohjaavat Helsinkiä joko ilmastoasioiden edelläkävijäksi tai perässähihtäjäksi.

Me kokoomuslaiset painotamme tekoja ja vastuun kantamista. Meidän täytyy asettaa kunnianhimoisia tavoitteita joissakin asioissa, toisissa joudumme toteamaan, että voimavaramme eivät välttämättä riitä muuhun kuin eteen tulevien velvoitteiden täyttämiseen.

Kokoomusryhmän ilmastopolitiikan suuret linjat ovat toisaalta energian tuottaminen mahdollisimman päästöttömästi ja toisaalta yhteiskunnan energiatehokkuuden lisääminen sekä kustannustietoisuus. EU:n uusien ilmastotavoitteiden – jotka tänään julkaistiin - ennustetaan nostavan sähkönhintaa 15 %. Meille ei ole samantekevää, kuinka paljon taloudellisia voimavarojamme kuluu ilmasto-ohjelman toteuttamiseen ja mitä energia kaupunkilaisille maksaa.

Helsingin kaupungin talouden hiilidioksidiriski on suuri, kun se Helsingin Energian omistajana saa huomattavan osan tuloistaan yhtiöstä. Helsingin Energian on varauduttava suuriin investointeihin matkalla kohti vähäpäästöistä ja tulevaisuudessa jopa kokonaan päästötöntä energian tuotantoa.

Kokoomusryhmä korostaa, että Helsingin kaupungin tulee taloudenhoidossaan varautua siihen, että se ei voi rahoittaa tulevaisuudessa käyttömenojaan Helsingin Energian tuloilla kuten nyt.

Tuemme kaupunginjohtaja Pajusen toimia asian muuttamiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Kustannustehokkuus on keskeinen peruste, kun kokoomusryhmä punnitsee keinoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Tässä vaiheessa emme halua sulkea pois mitään ilmaston kannalta tehokasta tapaa tuottaa energiaa.

23.1.2008

Päästöjen vähentämisen tavoitteet tulevat Helsingin Energialle päästökaupan kautta. Selonteossa esitetyt päästöjen määrälliset vähentämistavoitteet näyttävät suuntaa. Päästökauppa määrittelee tarkemmin, miten paljon päästöjä kukin energiantuottaja vähentää. Tänäpäin julkaistussa EU:n ilmastopakettissa ehdotetaan sähköntuotannon päästöoikeuksien huutokauppaamista ilmaisen jaon sijaan. Helsingin Energian tulee varautua päästökauppajärjestelmän muutoksiin.

Helsinkiiläisten energia tuotetaan tehokkaalla sähköön ja lämmön yhteistuotannolla maakaasu- ja hiilivoimaloissa. Hiilivoimaloiden tekniikka kehittyy merkittävästi ja niitä rakennetaan maailmalla runsaasti lisää.

Kokoomusryhmän mielestä Helsingin Energian tulee varustaa voimalansa parhaalla tekniikalla ja varautua investoimaan mahdolliseen hiilidioksidin talteenottoon sekä tekniikan että velvoitteiden kehittymisen tahdissa.

Helsingin Energia investoi päästöttömään energiantuotantoon noin 10 %:n omistusoikeudella rakennettavasta ydinvoimalasta sekä selvittää bioenergian ja tuulivoiman käytön lisäämistä.

Ydinvoiman lisäämistä jo mainitun omistussosuden lisäksi tulee selvittää. Ydinvoimalla vähennetään tehokkaasti hiilidioksidipäästöjä, vaikka se ei täysin ongelmaton olekaan.

Bioenergian huomattavaan lisäämiseen Helsingissä suhtaudumme varauksella.

Selonteon mukaan siirtyminen kivihielestä bioenergiaan lisää liikennettä ja vaatii huomattavasti nykyistä laajempia varastointitiloja. Kaupungissa pitää huomioida myös vaikutukset ilmanlaatuun. Tuoreen selvityksen mukaan Helsingin ilmanlaatua heikentävistä pienhiukkasista luultua enemmän on peräisin puun poltosta. Pienhiukkaset aiheuttavat merkittävän terveysriskin.

Valtion toimesta parhaillaan selvitetään Suomen tuuliolosuhteita. Vain siten saamme tietää, missä tuulee, jotta voimalaitos voitaisiin rakentaa.

Mielestämme Helsinki voi investoida vain kannattavimpaan tuulivoimatuotantoon, mutta sen ei tarvitse olla Helsingissä. Ryhmämme kaipaa lisää selvityksiä tuulivoiman lisäksi myös lämpöpumppujen laajemmasta hyödyntämisestä Helsingin oloissa.

23.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tänään EU:n komissio on julkaissut ilmastotavoitteitaan, joiden mukaan Suomen tulee vähentää sekä asumisen että liikenteen päästöjä 16 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 2005 tasoon verrattuna.

Liikenne aiheuttaa huomattavan osan Helsingin hiilidioksidipäästöistä. Helsinkiläinen liikkuu vähemmällä hiilidioksidipäästöillä kuin muut suomalaiset. Liikenteen polttoaineen kulutuksemme henkeä kohden on kuitenkin selvästi korkeammalla kuin muissa eurooppalaisissa kaupungeissa.

Meidän tulee asettaa tavoitteeksemme eurooppalainen taso ja huomioida myös tänään julkaistut EU:n ilmastopaketin 16 %:n tavoitteet liikenteen päästöille.

Helsingissä on erittäin hyvin toimiva ja kansainvälisesti palkittu joukkoliikenne. Tästä on hyvä jatkaa.

Liikennettä tulee keskittää yhä enemmän raiteille! Metro-, lähijuna- ja raitiovaunuliikenteen lisääminen on oleellinen toimi ilmastonmuutosta vastaan. Metroa tulee jatkaa Sipooseen ja Espooseen. Poikittaisen raideliikenteen, erityisesti raitiovaunuliikenteen, ja liikenteen sujuvuuden kehittäminen on tärkeää. Haluamme myös luoda kannustimia ekologiselle autoilulle, kuten hybridi- ja sähköautoille sekä lisääntyvälle pyöräilylle ja jalankululle.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Maankäytön ja kaupunkisuunnittelun osalta yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on edelleen keskeinen tavoitteemme.

Maankäytössä ja kaavoituksessa tulee keskittää rakentamista raideliikenteen varrelle ja huolehtia riittävistä lisääntyvän joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen vaatimista tilavarauksista. Kaavoituksessa on myös varattava riittävästi tilaa voimalaitoksille ja jätteen poltolle. Uusien asuin- ja toimistoalueiden liittäminen kaukolämpöverkkoon tulee olla edellytys rakentamiselle. Sipoosta Helsinkiin liitettävän alueen suunnittelun lähtökohtana tulee olla sujuva liikenne, joukkoliikenne ja matalaenergiarakentaminen.

Tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan syvenevää seudullista

23.1.2008

yhteistyötä. Kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä Helsingin on toimittava aktiivisesti tämän yhteistyön edistäjänä.

Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin energia- ja ilmastopolitiikkaa toteutetaan osana seudullista yhteistyötä.

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Byggnadernas energiförbrukning är en av de största källorna för koldioxidutsläpp. Därmed är energieffektivitet ett nyckelord i kampen mot klimatförändringen.

Energiatohokkuuden lisääminen on taloudellisin tapa vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Matalaenergiarakentaminen tulee valtavirtaistaa niin uudis- kuin korjausrakentamisessa. Valtiovalta valmistelee uusia energiatohokkuutta lisääviä rakennusmääräyksiä, jotka Helsingissä otetaan käyttöön aikailematta.

Ilmastonmuutoksen torjunnan lisäksi meidän täytyy kiinnittää huomiota myös sopeutumiseen. Helsinki on merenrantakaupunki ja olemme jo saaneet esimakua esimerkiksi tulvista. Meidän täytyy laatia suunnitelmat, joilla varaudumme äärimmäisiin sääilmiöihin ja niiden vaikutuksiin.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Miten tästä eteenpäin?

Helsingin ilmasto- ja energiapolitiikan tulee seurata aikaansa sekä kansainvälistä ja EU:n kehitystä. Myös seudullinen yhteensopivuus on tärkeää. Ilmasto- ja energiapolitiittiset linjaukset ja toimenpiteemme tuleekin synkronoida YTV:n hallituksen hyväksymän ilmastostrategian kanssa. Muutkin ovat jo olleet liikkeellä tässä seudullisessa yhteistyössä.

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Jotta pääsemme ilmasto- ja energiapolitiikassa selonteosta tekoihin: on laadittava numeeriset tavoitteet, tarkemmat suunnitelmat ja määriteltävä vastuutahot ja ennen kaikkea, rahoituksen pitää olla kunnossa.

23.1.2008

Kokoomusryhmä on tyytyväinen esitettyihin linjauksiin, kun vertaamme niitä komission tänään julkaisemaan energiapakettiin. Helsingin kaupungin tavoitteet yleisesti ottaen osin jopa ylittävät komission Suomelle asettamat keskimääräiset tavoitteet. Helsinki on tällä hetkellä todella hyvin varustautunut tulevaisuuteen. Tästä on hyvä jatkaa.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kiittää muita neuvotteluihin osallistuneita ryhmiä tuloshakuisesta työskentelystä. Tuloksia on todellakin syntynyt.

Kokoomuksen valtuustoryhmä näin ollen sitten kannattaa Helsingin kaupungin energiapoliittisten linjausten hyväksymistä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti.

(Puheenjohtajan välikysymys.) Joo.

Valtuutettu Malinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä teki aloitteen energiapoliittisen seminaarin pitämisestä ja se toteutettiin viime elokuussa. Itse tein aloitteen energiapoliittisen selonteon tekemisestä linjauksineen, jotta valtuusto voi ottaa niihin kantaa ja energiapoliittista omistajaohjausta pystyttäisiin parantamaan. Virkamiestyönä tehty selonteko ja erityisesti siihen liittyvät linjaukset olivat hieman liian varovaisia ja vailla riittävän sitovia tavoitteita. Poliittista tahtoa sitovien tavoitteiden asettamiseen oli kautta linjan, joten ryhmien välisissä neuvotteluissa linjauksia terävöitettiin huomattavasti.

Energiapoliittinen selonteko on jaettu kuuteen eri osa-alueeseen, joten tarkastelen jokaista erikseen.

Ensimmäinen osa-alue on nimetty ”Tavoitteena Helsingin laadukas ympäristö”.

Siinä todettiin, että Helsinki profiloituu ilmastoystävälliseksi kaupungiksi ja energiatehokkuuden edelläkävijäksi. Tavoite on kova ja siihen haasteeseen on myös vastattava. Puheiden ja tekojen on vastattava toisiaan. Meidän on oltava todellinen edelläkävijä Suomessa ja myös EU:ssa. Innovaatioita on saatava aikaan, mutta ne eivät synny ilman panostusta kehitystyön rahoitukseen.

23.1.2008

Kaupunkisuunnittelun ja maankäytön tärkein haaste koko pääkaupunkiseudulla on yhdyskuntarakenteen eheyttäminen. Helsingissä on vielä paljon varaa kaupunkirakenteen tiivistämiseen. Kaupunkisuunnittelun tärkeänä lähtökohtana on joukkoliikenteen toimivuuden varmistaminen. Raideliikennetkaisu on etusijalla.

On tärkeää, että energiatehokkuus on kaiken kaavoituksen lähtökohtana. Helsinki voisi jatkossa sisällyttää energiatehokkuuden arviointivelvoitteen koskemaan isojen alueiden kaavoitusta ja arvion voisi tarvittaessa teettää ulkopuolisella taholla.

Helsingin Energian energiatuotannon omavaraisuuden säilyttäminen korkeana on tärkeää. Energiatuotanto tulee jatkossa muuttamaan huomattavasti enemmän uusiutuvia energialähteitä käyttäväksi. Se vaatii myös suurempia alueita polttoaineiden varastoinnille. Tämä on otettava huomioon voimalaitosalueiden kaavoituksessa.

Helsinki sitoutuu vähentämään kasvihuonekaasuja EU:n tavoitteiden mukaisesti 20 %:lla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Samoin sitoudumme nostamaan uusiutuvien energialähteiden osuuden energian tuotannossa 20 %:iin samassa aikataulussa. Näihin tavoitteisiin voi tulla jatkossa EU:n taholta kiristyksiä. Ja tänäänhän kuulimme komission nostaneen Suomen tavoitteeksi uusiutuvien osalta 38 %:iin.

Julkisuudessa on nostettu kivihiili ja ydinvoima energialähteinä kiistan alaisiksi.

Sosialidemokraattisen ryhmän mielestä kivihiilen käyttöä on pystyttävä korvaamaan uusiutuvilla energialähteillä ja kun kivihiilivoimalamme tulevat käyttöikänsä päähän, selvitetään mahdollisuudet luopua kivihiilen käytöstä ja korvata kivihiili esimerkiksi pelleteillä ja hakkeella. Asiassa voidaan suorittaa uudelleen arviointia, jos hiilidioksidin talteenottotekniikka ja varastointi kehittyvät taloudellisesti kannattavaksi. Silloin laitosten käyttöikää voitaisiin harkita jatkettavan, kunhan päästötavoitteista ei tingitä. EU tukee ja mahdollistaa myös kansallisen tuen hiilidioksidin talteenottotekniikan kehittämiseksi.

Teen ensimmäisen ponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuuston edellyttää, että Helsingin Energia selvittää mahdollisuutta osallistua EU:n hankkeeseen hiilidioksidittoman hiilivoimalaitoksen, koelaitoksen

23.1.2008

rakentamiseksi hiilidioksidipäästöjen talteenoton kehittämiseksi joko Helsingin Energian omana hankkeena tai muiden alalla toimivien yritysten kanssa.

Ydinvoima on tässä selvityksessä luokiteltu päästöttömäksi energialähteeksi, jota se hiilidioksidipäästöjen suhteen onkin. Ydinvoima ei kuitenkaan ole uusiutuvaa energiaa. Helsinki on mukana nykyisillä omistuksillaan ydinvoimaratkaisuihin. Ydinvoiman lisärakentaminen tai siitä luopuminen on kansallinen kysymys, joten tämän selonteon pohjalta emme ole tekemässä sen suhteen uusia linjauksia.

Helsingin on selvitettävä oman tai jonkun yhteistyötahon kanssa yhdessä pellettituotantolaitoksen perustaminen. Sen pitää sijaita raaka-aineen saatavuuden ja kuljetusyhteyksien kannalta optimaalisella paikalla niin, että polttoainetta voidaan kuljettaa voimalaitoksillemme laiva- tai junakuljetuksina.

Tuulivoiman osuutta on mahdollista lisätä huomattavasti. Helsingin on myös tarvittaessa ryhdyttävä toimiin oman tuulivoiman rakentamiseksi. Tuulivoiman lisääminen vaatii valtiovallan tukipolitiikkaan muutoksia.

Energiatuotannon muutosten rinnalle yhtä tärkeäksi nousee kaikenlaisien energiasäästötoimien edistäminen. Energiasäästäminen tulee myös edellyttämään meiltä sitä. Säästötoimet pitää toteuttaa läpi koko Helsinki-konsernin.

Linjauksissa puhutaan vihreän energian tarjonnan lisäämisestä. Vihreä energia saattaa olla terminä jo vakiinnuttanut asemansa, mutta mielestäni uusiutuva energia saattaisi kuvata paremmin asiaa.

Rakennusten energiankäytön tehostaminen tulee pitkällä aikavälillä entistä tärkeämmäksi. Kaupungin omissa uudisrakentamiskohteissa on pyrittävä matalaenergiaratkaisuihin ja samoin kaikissa korjauskohteissa silloin kuin se mahdollista.

Kaupungin virastoilla on monenlaisia rakentamiseen liittyvää neuvontaa. Jatkossa olisi selvitettävä, voisiko kaupungin neuvontaa täydentää ostopalveluna ja hankkia energiansäästökonsultointia yksityismarkkinoilta, jolle palkkion voisi maksaa esimerkiksi säästetyin energian suhteessa.

Teen toisen ponnen:

23.1.2008

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuden edistää myös markkinaehtoista energiansäästötoimintaa sitoutumalla tämän toiminnan käynnistämistä tukevaan pitkäaikaiseen ostoon kaupungin ja kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden toimesta.

Tonttien luovutus- ja vuokrausehtoihin on saatava velvoittavia määräyksiä, joilla energiatehokkuutta ja uusiutuvien energiamuotojen käyttöä, esimerkiksi kaukolämpöverkkoon liittymistä ja lämpöpumppujen käyttöä edistetään. Uudiskohteissa tulisi kaukolämpöverkon alueella liittyä verkkoon ja suorasta sähkö- ja öljylämmityksestä tulisi luopua.

Kaupungin liikennepolitiikan pitää perustua ensisijaisesti joukkoliikenteen suosimisen. Raideliikenteen kehittäminen ja siihen liittyvä liityntäpysäköinnin lisääminen on tärkeää. Bussiliikenteen energiatehokkuuden parantamiseksi ja erilaisten polttoaineratkaisujen tutkiminen on meneillään. Ensimmäiset hybridibussit ovat jo tulleet liikenteeseen Suomessa. Näitä kokeiluja on syytä jatkaa, jotta pystymme mahdollisimman nopeasti vähentämään polttoaineen kulutusta ja hiukkaspäästöjä bussikaluston suhteen.

Ilman epäpuhtauksien pitoisuuksille asetetut raja-arvot ylittyvät lähes vuosittain Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Useammassa kymmenessä eurooppalaisessa kaupungissa on hiukkas- ja typpidioksidipitoisuuksien alentamiseksi otettu käyttöön ns. ympäristövyöhyke, jolla rajoitetaan vanhimpien ja saastuttavimpien ajoneuvojen liikennöintiä keskusta-alueella. Ympäristökeskus on jo selvittänyt mahdollisen ympäristövyöhykkeen perustamista Helsinkiin. Asiaa tulisi kiirehtiä.

Teen siitä kolmannen ponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki kiirehtii hiukkas- ja typpioksidipitoisuuksien alentamiseksi ympäristövyöhykkeen perustamista, jolla rajoitetaan vanhimpien ja saastuttavimpien ajoneuvojen liikennöintiä keskusta-alueilla.

Kaupungin pyöräilyn edistämishjelmaan pitää löytyä uusia keinoja sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Se on polkenut turhan pitkään paikallaan. Uusien pyöräteiden suunnitteluun ja rakentamiseen on saatava vauhtia

23.1.2008

ja toki myös varoja.

Yksityisautoilu on liikenteen pahin hiukkapäästöjen tuottaja ja energian kuluttaja. Pääkaupunkiseudulla pitää löytää yhteiset keinot yksityisautoilun lisäämisen hillitsemiseksi. Ruuhkamaksut voisivat kuulua harkinnanvaraiseen keinovalikoimaan varsinkin, jos niiden tuotto suunnattaisiin joukkoliikenteen edistämiseen.

Hankintapolitiikan saaminen tämän selonteon linjauksiin tuli sosialidemokraattiselta ryhmältä. Energiatehokkuuden pitääkin olla keskeinen kriteeri kaikissa kaupungin hankinnoissa. Hankintaohjeita pitää tarkistaa vastaamaan tätä linjausta.

Teen siihen liittyen neljännen pöytäkirjan:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin kaupungin hankintaohjeiden tarkistamiseksi siten, että energiaterveys voidaan riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla ottaa huomioon Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien hankintayksiköiden hankinnoissa.

Eli meidän ryhmämme on linjausten takana.

(Puheenjohtajan välikysymys.) Olen jättänyt.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutettukollegat.

On todella hienoa, että valtuusto on tänään hyväksymässä Helsingin ensimmäistä energiastrategiaa. Tällä päätöksellä Helsinki muuttaa energiapolitiikkansa suuntaa.

Vihreiden tavoitteena on jo pitkään ollut sitoutuminen päästöjen vähentämiseen, energian säästöön ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen. Kaikissa näissä tavoitteissa edetään merkittävästi tässä ohjelmassa linjattujen tavoitteiden ja keinojen avulla.

Ilmastonmuutos on aikamme ykköshaaste ja on itsestäänselvyys, että Helsingin on osallistuttava aktiivisesti sen torjumiseen.

23.1.2008

On tärkeää, että valtuusto käyttää mahdollisuuttaan omistajaohjata kaupunkikonsernin toimijoita oikeaan suuntaan, sillä esimerkiksi Helsingin Energia ei ole toistaiseksi ryhtynyt tarpeeksi tarmokkaasti toimeen päästöjen vähentämiseksi. Tähän asti Helsingin Energia on kuitannut hiilidioksidipäästönsä ostamalla päästöoikeuksia markkinoilta. EU:n komission mukaan päästöoikeuksia ei jatkossa jaeta ilmaiseksi, mikä tulee nostamaan hiilitonnin hinnan. Tämän päätöksen jälkeen on entistä perustellumpaa panostaa päästövähennyksiin omassa toiminnassa.

Valtuusto linjaa, että Helsinki vähentää päästöjään 20 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Tämä tavoite on realistinen, mutta kuitenkin tiukka, sillä samanaikaisesti Helsingin asukasluvun ennustetaan kasvavan lähes 20 % vuodesta 1990. Tämä päästövähennystavoite on vasta alku. Jotta ilmastonmuutos saataisiin pysäytettyä kriittiseen kahteen asteeseen, on länsimaiden vähennettävä päästöjään jopa 80 % vuoteen 2050 mennessä. Helsingin pitää jatkossakin olla eturivissä ilmastonmuutoksen torjumisessa. Se on ainoa mahdollinen paikka Suomen pääkaupungille.

Seuraavaksi energian tuotannosta.

Uusiutuvan energian osuus kolminkertaistetaan vuoteen 2020 mennessä. Uusiutuvien lisääminen on energian säästön jälkeen tärkein keino hillitä ilmastonmuutosta ja vähentää päästöjä. Helsingin energian tuotannossa on muutettava suuntaa, jotta uusiutuvien osuus saadaan ylös. Tämä ei ole mahdotonta, sillä esimerkiksi Tukholman kaukolämmöstä tuotetaan 80 % uusiutuvilla: puulla, jätteellä ja merilämpöpumpuilla. Helsingissä uusiutuvan kaukolämmön osuus on vain 3 %.

20 %:n tavoite uusiutuville voidaan saavuttaa tuottamalla tuulivoimaa, vesivoimaa ja biojätteestä valmistetulla kaasulla bioenergiaa noin 3 – 5 % kokonaisenergiasta kullakin näistä energiamuodoista sekä hakkeella, pelleteillä ja maalämmöllä loput. Kannattaa huomioida myös se, että energian säästö pienentää tarvetta investoida uusiutuviin: jos kokonaiskulutuksemme pienenee, myös uusiutuvien prosenttitavoite saavutetaan vähemmällä kilowattitunneilla.

Uusiutuvan energian on kuitenkin oltava kestävästi tuotettua. Vesivoimaa voidaan lisätä hieman nostamalla nykyisten

23.1.2008

vesivoimaloiden tehoja. Helsingin Energian ei tule ajaa uusien vesistöjen kahlitsemista tai uusien tekoaltaiden, kuten Kollajan tai Vuotoksen rakentamista.

Jätepolitiikan ensisijainen tavoite tulee olla jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätyksen edistäminen. Tiettyjä jakeita voidaan kuitenkin hyödyntää myös sähkön ja lämmön yhteistuotannossa energian lähteenä, sillä fossiilisia polttoaineita korvattaessa se vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Lajitellun biojätteen kaasuttaminen ja mädättäminen ovat kestäviä tapoja tuottaa polttoainetta. Sen sijaan YTV:n nyt valitsema jätteen massapoltto ei ole perusteltu ratkaisu.

Kokoomus on suhtautunut kriittisesti bioenergian osuuden lisäämiseen. Suomessa on kuitenkin mahdollisuudet lisätä hakkeen käyttöä 3 - 5-kertaiseksi nykyisestä käytöstä. Tämä koskee nimenomaan sitä biomassaa, jota ei voida hyödyntää esimerkiksi paperiteollisuudessa.

Helsingin tulee ryhtyä polttamaan pellettejä nykyisissä voimaloissa ja investoida uuteen biovoimalaan joko Helsingissä tai muualla Suomessa. Biomassan kuljetus laivalla tai raideteitse on todellinen vaihtoehto rekkarallille, jos tahtoa vain löytyy.

Biokaasu on polttoaine, jossa piilee myös merkittäviä mahdollisuuksia. Puhdistettua biokaasua voidaan polttaa maakaasun seassa. Biokaasun tuottaminen erilliskerätystä biojätteestä, vedenpuhdistuslaitoksen lietteestä tai elintarviketeollisuuden jätteestä on yksi tapa lisätä uusiutuvaa energiaa. Kaikkien näiden lähteiden potentiaalia ei vielä tunneta tarkasti ja näitä ei ole kaikkia otettu huomioon uusiutuvien energiamuotojen potentiaaliselvityksessä.

Esitänkin ensimmäisen ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mahdollisuudet biokaasun tuottamiseksi eri lähteistä selvitetään.

Meidän ei pidä myöskään väheksyä aurinkolämmön merkitystä, vaikka asummekin lähes napapiirin tuntumassa. Eko-Viikin kokeilujen perusteella aurinkolämpökennot vähensivät lämmitysenergian tarvetta 30 %. Jos haluamme lisätä uusiutuvan lämmön osuutta, pitää meidän löytää keinot hyödyntää aurinkolämpöä myös kaukolämpöalueilla.

Tärkein uusiutuvan energian lisäämiskohde on tuulivoima.

Tuulivoiman potentiaali Suomessa on erittäin merkittävä. Pöyryn

23.1.2008

laskelmien mukaan voimassa olevien maakuntakaavojen varaukset toteuttamalla voitaisiin jopa 10 % Suomen sähkön kulutuksesta tuottaa tuulivoimalla vuoteen 2020 mennessä. Tämä vaatii ilman muuta valtiolta tehokkaita taloudellisia ohjauskeinoja. Pöyryn tutkimusten mukaan myöskään harhaluulo siitä, että tuulivoiman lisääminen automaattisesti nostaisi sähkönhintaa markkinoilla, ei pidä paikkaansa.

Tuulivoimaloita rakennetaan luonnollisesti sinne missä tuulee. Helsingin Energian kannattaa investoida tuulipuistoihin ympäri Suomea. Helsingin kannattaisi kuitenkin selvittää myös Helsingin edustalle varatulle alueelle suunnitellun tuulipuiston potentiaali, sillä tuulivoimatekniikka kehittyy koko ajan ja saamme uutta tuulisuustietoa tuuliatlaksen päivittämisen yhteydessä.

Energiapoliittisiin linjauksiin on kirjattu, että mitään päästötöntä energiamuotoa ei suljeta pois.

Tämä sopii hyvin vihreillekin, sillä on rehellistä myöntää, ettei ydinvoima ole kestävä eikä päästötöntä.

Vaikka ilmastonmuutos on kaikkein suurin haaste, emme voi sulkea silmiä muiltakaan ympäristöongelmilta. Hiilidioksidipäästöt eivät ole ainoita energian tuotannon päästöjä.

Kuten valtuuston seminaarissa professori Piriä huomautti, ydinvoiman ongelmana on myös uraanin rajallisuus nykyisellä tekniikalla ja tunnetuilla varoilla. Ydinvoima ei myöskään ole ihan halpaa eikä nopea ratkaisu, kuten Olkiluodon myöhässä oleva työmaa osoittaa. Ydinvoimasta ei siis ole Helsingin energian lähteeksi.

Seuraavaksi negawateista eli energian säästöstä.

Helsinki on linjannut profiloituvansa energian säästön edelläkävijäksi.

Hyviä keinoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi ovat matalaenergiarakentamisen edistäminen, energian säästön huomioiminen tontinluovutuksessa ja mahdollisesti myös kiinteistöveron perusteena. Energiankulutuksen minimointi tulee asettaa tavoitteeksi uusien työpaikka- ja asuinalueiden suunnittelussa, mukaan lukien myös Sipoo. Rakennusten energian kulutus voidaan puolittaa kolmessa vuosikymmenessä. Tämä edellyttäisi 70 % nykyistä tiukempia energiankulutusnormeja uusille rakennuksille.

Monet tahot ovat suhtautuneet varovaisen positiivisesti ajatukseen

23.1.2008

siitä, että Jätkäsaaresta tulisi matalaenergiarakentamisen pilottikohde.

Jos haluamme olla energian säästön edelläkävijöitä myös muualla kuin poliittisissa puheissa, tämä hanke tulisi laittaa vireille viipymättä.

Tarvitsemme lisää tietoa energiansäästön mahdollisuuksista sekä päätöksentekoon että helsinkiläisille. Valtakunnalliset energiansäästötiedotuksen toimijat eivät pysty auttamaan esimerkiksi helsinkiläistä korjausrakentajaa. Helsinki voisi perustaa ympäristötietokeskuksen, jossa annettaisiin tietoa kaupunkilaiselle myös esimerkiksi kestävästä kuluttamisesta.

Esitän kaksi pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keinot vahvistaa paikallista energian säästöön ja ekotehokkuuteen kannustavaa neuvontaa.

Toinen ponsi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että laaditaan riippumaton selvitys Helsingin energiansäästömahdollisuuksista ja -keinoista.

Sitten jatketaan liikenteellä.

Liikenteen päästöjen vähentämiseksi on asetettu energiapoliittisissa linjauksissa hyvin kunnianhimoisia tavoitteita joukkoliikenteen osalta. On hienoa, että Helsingin liikennelaitoksella ilmastonmuutos otetaan vakavasti ja keinoja on pohdittu.

Jotta joukkoliikenteen kilpailukykyä saadaan parannettua, on sen tukea nostettava asteittain ja varattava resursseja tulevaisuuden suuriin investointeihin. Länsimetro ei missään tapauksessa saa viivästyä. Lounais-Sipoon alueiden suunnittelussa on otettava lähtökohdaksi se, että metro kulkee jo silloin, kun ensimmäiset muuttoautot ajavat pihaan.

Suomen kansallisten päästötavoitteiden saavuttamisessa pääkaupunkiseudun liikenneratkaisut ovat merkittävässä asemassa. Tämän vuoksi valtion tulee tukea merkittävästi suuria joukkoliikenneinvestointejamme. Jo lupailtua suurten kaupunkien joukkoliikennetukea on aikaistettava.

Liikenteen päästöjen suurin syypää on kuitenkin yksityisautoilu.

23.1.2008

Energiapoliittisissa tavoitteissa ei ole asetettu autoistumisen vähentämiseksi minkäänlaisia tavoitteita.

Autoistumisen vähentämiseen olisi käytettävissä monia keinoja joukkoliikenteen parantamisen lisäksi: esimerkiksi parkkipaikkapolitiikka, liikenteen ohjauskeinot ja kevyen liikenteen edistäminen, vain muutamia mainitakseni. Parkkimaksujen korottaminen ja ennen kaikkea pysäköinninvalvonnan tehostaminen olisivat myös tehokkaita keinoja nykyisen kaoottisen tilanteen parantamiseksi.

Kokoomuksen ja sosiaalidemokraattien valtuustoryhmät ovat johdonmukaisesti lisänneet liikenteen päästöjä ja pahentaneet autoistumista. Ryhmät ovat yksissä tuumin löyhentäneet parkkipaikkakorkeuksia mm. kantakaupungin asuinalueilla. Yhtäkään uusista kaupunginosista ei suunnitella aidosti joukkoliikennekaupunginosaksi, saatikka autottomaksi kaupunginosaksi.

Tässä asiassa voimme olla joko edelläkävijöitä ja kannustaa ihmisiä kestävämpiin liikkumismuotoihin tai huomata muutaman vuoden kuluttua, että Helsingin on asetettava pakotteita autoilun vähentämiseksi.

Kirjaus liikenteen ohjauskeinojen selvittämisestä sisältää ilman muuta myös ruuhkamaksujen selvittämisen.

Tukholman ruuhkamaksujen hyödyt ovat kiistattomat. Ruuhkat ovat vähentyneet 30 %, ilmanlaatu parantunut ja joukkoliikenteen käyttö lisääntynyt. Suurin osa tukholmalaisista kannattaa järjestelmää, erityisesti ammattiautoilijat.

Tutkimusten mukaan suuri osa helsinkiläisistä toivoisi vastaavan järjestelmän käyttöönottoa Helsingissä. Liikenteen päästöjä voitaisiin arviolta vähentää arviolta 20 % ruuhkamaksujen avulla.

Ruuhkamaksujärjestelmän pitäisi olla kunnallinen, jotta sen tuottoja voidaan käyttää Helsingin liikenneolojen, erityisesti joukkoliikenteen hyväksi. Yksi mahdollinen malli ruuhkamaksujärjestelmäksi olisi periaatteella autoilijoilta joukkoliikennemaksua ja houkutella autoilijoita näin joukkoliikenteen pariin. Tätä mallia kannattaisi selvittää yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

23.1.2008

Teen seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että osana liikenteen hallintakeinojen selvittämistä selvitetään myös erilaisia ruuhkamaksumalleja.

Ainut todella päästötön liikkumismuoto on kevyt liikenne.

Helsinki on asettanut tavoitteekseen pyöräilyn kaksinkertaistamisen, mutta vielä ollaan valovuosien päässä tavoitteesta.

Pyöräilyä on tehtävä todellinen vaihtoehto nimenomaan työmatkaliikenteeseen. Tätä varten on vahvistettava nopeiden pyöräteiden verkostoa. Uusilla alueilla pyöräilijät on sijoitettava omille kaistoilleen autoliikenteen viereen, jotta konfliktit pyöräilijöiden ja kävelijöiden välillä vältettäisiin.

Hyvä alku on vihreiden maankäytön ja asumisen ohjelmaan ajama pyöräpaikkainormi. Toinen tapa joustavoittaa työmatkaliikennettä olisi bussien etupuskuriin kiinnitettävät 2 - 4 pyörän kuljetustelineet.

Ja viimeisenä hankinnoista.

Energiapoliittisten linjausten mukaan Helsinki ryhtyy kiinnittämään huomiota energian säästöön myös hankinnoissaan. **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** Yksi keino vähentää päästöjä ja kannustaa investointeja olisi se, että Helsinki ryhtyisi käyttämään vihreää sähköä omassa toiminnassaan, kuten esimerkiksi VR on alkanut. Asian suhteen on ryhdyttävä toimiin, eikä vain piilouduttava selvitysten taakse.

Puheenjohtaja.

Viimeinen pointti ja ponsi:

Helsingin tulee omassa toiminnassaan kiinnittää huomiota myös liikenteen päästöihin. Kaupunki voisi ryhtyä käyttämään pelkkiä yhteiskäyttöautoja ja edistää pyöräilyä tarjoamalla työntekijöilleen työsuhdepolkupyöriä.

Teen viimeisen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki ryhtyy tarjoamaan työntekijöilleen työsuhdepolkupyöriä.

23.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreä ryhmä kannattaa energiapoliittisten linjausten hyväksymistä.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kun Helsingissä joudutaan laskemaan mäkeä pulkan sijaan polkupyörillä vielä tammikuussa, lapsikin ymmärtää, että ilmastonmuutos on tosiasia.

Meidän on ryhdyttävä radikaaleihin toimenpiteisiin, jotta saamme pysäytettyä ilmastonmuutoksen. Epämiellyttävä totuus on se, että ilmastonmuutoksen vastainen kamppailu tarkoittaa uhrauksia sekä meiltä jokaiselta yksilöinä, että erityisesti myös Helsingin kaupungilta.

Nyt käsittelyssä olevat energiapoliittiset linjaukset eivät koske vain puhtaasti energian tuottamista vaan laajemmin myös koko energian kulutusta ja ilmastopoliitikkaa. Tämä on oikea tapa tarttua haasteeseen. Ilmastonmuutosta aiheuttavien kasvihuonekaasujen syntymiseen pitää puuttua kaikilla tasoilla, ei rajoittua vain esimerkiksi energiapolitiikkaan. Itse asiassa siksi olisi parempi puhua ilmastopoliittisista linjauksista tässä tapauksessa.

Keskityn puheenvuorossani Helsingin kaupungin energiapoliittisiin linjauksiin ja jätän huomioimatta liitteenä olevan ja tiedoksi merkittävän selonteon.

Kun pitää katsoa eteenpäin tulevaisuuteen, on hyvä jättää omaan arvoonsa menneisyyteen jo nojaavat selonteot. Samalla tämän pitää olla luja viesti viranhaltijoille, että vaadimme parempaa valmistelua.

Myös päätöksenteon demokraattisuutta on syytä arvostella energiapoliittisten linjausten valmistelussa. Linjauksista neuvoteltaessa mukaan ei kutsuttu kolmea kaupunginhallituksessa olevaa ryhmää, yhteensä kuutta valtuustossa olevaa ryhmää ja yhteensä 23 valtuutettua eivät olleet edustettuina neuvotteluissa. Kun täällä on puhuttu valtuustoryhmien välisestä sopimuksesta, niin siitä kai ei voi puhua.

Arvoisa puheenjohtaja.

23.1.2008

Kaikki poliittiset ryhmät ovat sitoutuneet ilmastonmuutoksen vastaiseen taisteluun, ainakin poliittisten puheiden tasolla. Sitten kun pitää tehdä konkreettisia päätöksiä, liian usein ilmastonmuutoksen torjuminen jää vain niiden poliittisten puheiden tasolle.

Myös Helsingin energiapoliittisia linjauksia tehtäessä oli käydä näin. Pääministeri Matti Vanhanen tuli Vasemmistoliiton linjoille ihmetellessään sitä, että Helsingin kaupunki on luistamassa kestävästä ja suoraselkäisestä ilmastopolitiikasta. Tosin hivenen ihmetyttää, että pääministeri Vanhasesta on nostettu ilmastonmuutoksen vastaisen taistelun keulakuva. Sama Matti Vanhanen, joka julkisesti on toiminut nurmijärvi-ilmion mannekiinina. Vanhasen politiikka edustaa hajallaan olevaa yhdyskuntarakennetta ja yksityisautoilua, joka on ilmaston kannalta täysin kestäväntöntä. Hän edustaa samanlaisia citymaasturiarvoja kuin vihreiden puheenjohtaja Tarja Cronberg.

Tärkeintä kuitenkin oli, että julkinen keskustelu johti siihen, että energiapoliittisia linjauksia tarkastettiin ilmastoystävällisempään suuntaan. Vaikka tämä on hyvä asia, ei Vasemmistoliitto voi pitää linjauksia kaikilta osin kunnianhimoisina. Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin energiapoliittiset linjaukset alkavat sillä, että Helsinki aikoo profiloitua ilmastoystävälliseksi kaupungiksi ja energiatehokkuuden edelläkävijäksi. Jonkun pitää kuitenkin täällä valtuustossakin nostaa esille se epämiellyttävä totuus, etteivät nyt esitetyillä linjauksilla nosteta Helsinkiä Pohjoismaiden vihreäksi pääkaupungiksi.

Vasemmistoliitto haluaa, että linjauksien kärkeen kirjataan kunnianhimoisen tavoite, jonka esimerkiksi Tukholma on ottanut.

Helsingin pitää luopua kokonaan kivihiiilen käytöstä ja tulla hiilineutraaliksi vuoteen 2050 mennessä.

Esitämme tämän lauseen lisäämistä esityslistan sivun 6 viimeiseksi lauseeksi.

Tämän lisäksi esitämme, että esityslistan sivun 8 viimeinen virke poistetaan, joka jättää option kivihiiilen käytölle nykyisten tuotantolaitosten teknistaloudellisen käyttöiän päätyttyä.

Kivihiiilestä kokonaan luopuminen ja muiden fossiilisten polttoaineiden

23.1.2008

käytön dramaattinen vähentäminen tuo haasteita uusiutuvan kotimaisen energian käyttöönottoon ja toisaalta energian säästöön. Linjauksiin on kirjattu, että uusiutuvien energialähteiden osuus energian tuotannosta nostetaan 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä.

Tänään tulleiden EU:n komission päätösten mukaan Suomen on nostettava omaa osuuttaan uusiutuvien energialähteiden käytössä 28,5 %:sta 38 %:iin. Tämä osoittaa sen, ja Vasemmistoliiton mielestä tämä 20 %, joka linjauksiin on kielletty? , sen pitää olla vähimmäistaso, ei tavoite.

Samalla pitää todeta, ettemme hyväksy ydinvoimatuotannon lisäämistä korvaamaan fossiilisista polttoaineista luopumista.

Ehdotammekin, että esityslistan sivun 9 ensimmäisen kappaleen jälkeen lisätään lause: "Helsingin kaupunki ei hanki omistukseensa tai tuota lisää ydinvoimaa."

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingissä on suhtauduttu vakavasti energiapolitiikkaan. Toivottavasti tämä pätee jatkossakin. Helsingin energia on ollut eturintamassa kehittämässä lämmön ja sähkön yhteistuotantoa ja kaukolämpöä. Paikalliseen ilmanlaatuun ja pienhiukkaspäästöihin on pyritty vaikuttamaan esimerkiksi hankkimalla vähärikkistä kivihiiltä ja kehittämällä polttotekniikoita.

Nyt samaa innovatiivisuutta ja myös taloudellista panostusta tarvitaan uusiutuvien energiamuotojen kehittämisessä. Helsingin kaupungin pitää olla tässä Suomen ykkönen.

Helsingin tulee panostaa voimakkaasti tuulivoimaan. Helsingin edustalle sijoitettavaa tuulivoimapuistoa pitää selvittää vakavasti.

Vasemmistoliitto ei hyväksy Vuotoksen tai Kollajan tekoaltaiden eikä yhdenkään vielä vapaana virtaavan joen rakentamista, mutta sen sijaan Helsinki voi nostaa jo rakennettujen voimalaitosten tehoa.

Vasemmistoliitto pitää hyvänä, että linjauksissa on nostettu esiin vahvasti biopolttoaineiden käytön huomattava lisääminen. Samalla pitää olla tarkka, mitä biopolttoainetta käytetään. Helsinki ei saa alkaa käyttää sademetsiä tuhoavia palmuöljypohjaisia biopolttoaineita. Linjauksissa mainitun Nesteen NExBTL:n valmistukseen käytetään Malesiassa tuotettua palmuöljyä, joka tuhoaa sademetsiä ja luonnon

23.1.2008

monimuotoisuutta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilmasto- ja energiapolitiikassa ei pidä tyytyä tarkastelemaan vain energian tuotantoa, vaan myös kulutusta.

Vasemmistoliitto pitää hyvänä asiana, että energiapolitiisissa linjauksissa on nostettu vahvasti maankäyttö ja kaupunkisuunnittelu, rakennusten energiankäytön tehostaminen ja liikenne. Monet näistä asioista sivuavat myös melko suoraan ensi viikolla käsitellyssä olevaa maankäyttöohjelmaa.

Olemme Vasemmistoliitossa panneet tyytyväisyydellä merkille, että ilmasto- ja energia-asiat ovat nousseet keskusteluun myös asumisen ja rakentamisen osalta. Kysymys ei ole mistään vähäpätöisestä alueesta, nimittäin Suomen energian käytöstä 40 % ja kasvihuonekaasupäästöistä 30 % on peräisin rakennusten energiakulutuksesta.

Helsingin pitää olla edelläkävijä myös kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen, rakennusnormien ja -määräysten sekä investointitukien ja neuvonnan osalta. Erityisesti pitää panostaa siihen, että jatkossa Helsinkiin rakennetaan lähinnä matalaenergiataloja. Energiapolitiisiin linjauksiin onkin kirjattu, että tonttien luovutus- ja vuokrausehdoilla edistetään energiatehokkuutta. Linjauksissa ehdotetaan myös, että sähkölämmityksestä luopuville kiinteistöille suunnataan investointitukia. Nämä ovat kaikki hyviä ehdotuksia, mutta pitäisikö mennä vielä pidemmälle?

Vasemmistoliiton mielestä pitäisi vakavasti harkita sitä, ettei jatkossa sähkölämmityksen rakentaminen olisi sallittua, vaan kaikkien uusien kiinteistöjen pitäisi käyttää esimerkiksi kaukolämpöä tai maalämpöpumppuja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiinteistöjen energiakulutusta voidaan vähentää myös huomattavasti pienemmillä toimenpiteillä. Tuntuu siltä, että moni energiakriisien aikainen energiansäästötoimenpide on unohdettu. Vielä 1980-luvulla Helsinki oli eturivissä energian säästössä.

Laadukkailla ikkunoilla ja erityisesti kunnollisella tiivistämisellä voidaan säästää kiinteistöjen energiankulutuksesta jopa 15 %. Tällä hetkellä

23.1.2008

uusissakin taloissa ikkunoiden tiivistys on todella heikkotasoisista. Kysymys ei ole edes pelkästään energian säästämisestä vaan myös sisäilman laadusta.

Energiakriisin loputtua ikkunoiden tiivistäminen unohtui. Pikku hiljaa myös ammattitaito on kadonnut. Tiivistyskoulutus käynnistetään uudestaan keväällä. Helsingin pitää hyödyttää tämä. Nyt tarvitaan toimenpideohjelma kaupungin omien kiinteistöjen ikkunoiden tiivistämiseen, energia-avustuksia yksityisten tiivistysremontteihin ja neuvontaa tiivistämiseen.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittääkin seuraavaa pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsinki käynnistää hankkeen omien kiinteistöjen ikkunoiden tiivistämiseksi sekä toisaalta ryhtyy neuvomaan ja opastamaan ikkunoiden tiivistämisasioissa kaupunkilaisia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan lopuksi Vasemmistoliiton valtuustoryhmä haluaa vielä painottaa kaupunkirakenteen ja joukkoliikenteen merkitystä energian kulutuksen kannalta.

Helsingin pitää omien leviävien rajojensa sisällä, mutta myös seudullisesti pyrkiä tiivistämään kaupunkirakennetta. Helsinkiin tai muualle pääkaupunkiseudulle ei pidä hyväksyä mattomaisesti levittäytyviä omakotitaloalueita.

Helsingin alueen kasvihuonekaasupäästöistä tulee noin 20 % liikenteestä. Tästä yli puolet tulee yksityisautoilusta.

Ihmiset pitää saada siirtymään yksityisautoistaan yhä enenevässä määrin joukkoliikenteeseen.

Vasemmistoliitto haluaa pikaisella aikataululla laajentaa sekä metro-että raitiovaunuverkoston. Uusien asuinalueiden joukkoliikenteen pitää toimia heti, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat alueelle. Uudet asuinalueet pitää rakentaa tiiviisti hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle.

Osa Helsingin ilmasto- ja energiapolitiikkaa pitää olla myös kohtuulliset lipunhinnat. Kun valtuuston edellyttämä selvitys maksuttoman joukkoliikenteen kustannuksista valmistuu, pääsemme syvemmälle

23.1.2008

keskusteluun lipun hinnoista.

Toimivan ja kohtuuhintaisen joukkoliikenteen lisäksi tarvitsemme jatkossa myös rajoituksia yksityisautoilulle. Ottakaamme mallia Tukholmasta ja Lontoosta.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä kannattaa ruuhkamaksujen tai tietullien käytön kokeilemista Helsingin sisääntuloväylillä ja kehäteillä.

Vasemmistoliitto on jättänyt eduskunnassa lakialoitteen tienkäyttömaksujen perimisen mahdollistamisesta pääkaupunkiseudulla ja liikenneministeri Anu Vehviläinen on julkisuudessa ilmoittanut olevansa valmis ruuhkamaksujen käyttöön ottoon pääkaupunkiseudulla. Tähän on hyvä ja syytä Helsingin nyt tarttua.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja, bästa fullmäktigeledamöter.

Sfp applåderar initiativet med energipolitiska linjedragningar. Energi-politikens viktigaste dimension är att minska på koldioxidutsläppen och utveckla ny teknologi. Vi behöver hållbara och långsiktiga energipolitiska lösningar där kommande generationer helsingforsare beaktas. Energiolitiken bör premiera både företag och enskilda som tar sitt miljöansvar – det måste och kommer att löna sig både ekonomiskt och imagemässigt.

Låt oss börja med att se det stora perspektivet. År 2030 ska Norge vara ett helt koldioxid neutralt land, när är Finland det? För att citera regeringsprogrammet för vår nuvarande regering där en majoritet av fullmäktigeledamöternas partier ingår: "Ingen hållbar eller kostnadsmässigt lönande produktionsform får uteslutas, om den är utsläppsfri, har låga utsläpp eller är utsläppsmässigt neutral, inte ens kärnkraft, utan alla energiformer måste bedömas med avseende på ett övergripande samhällsintresse." Sfp förutsätter att också de andra regeringspartierna även i Helsingfors fullmäktige står bakom denna allmänna linje.

Därför föreslår Sfp följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att landets växande huvudstad där redan över 10 % av landets befolkning bor skall ha en

23.1.2008

lika mångsidig energipolitik som staten, dvs. att "ingen hållbar eller kostnadsmässigt lönande produktionsform får uteslutas, om den är utsläppsfri, har låga utsläpp eller är utsläppsmässigt neutral, inte ens kärnkraft, utan alla energiformer måste bedömas med avseende på ett övergripande samhällsintresse".

Samtidigt kan det vara på sin plats att notera vad statsminister Vanhanen nyligen sade i Washington, jag citerar: "Building more nuclear power plants is not the way to fight global climate change, reducing energy consumption, especially from automobiles, would do more to fight climate change."

Alltså i korthet att det ändå inte med kärnkraft ensam vi avgör kampen mot klimatförändringen.

Dessutom kan vi konstatera att stadens och i ännu högre grad statens vilja är att vara oberoende av sina grannar i energiförsörjningen. Helsingfors är självförsörjande, men nationellt bör vi även beakta att Finlands energiberoende av Ryssland inte är optimalt – låt oss alltså göra vad vi kan för att skapa förnyelsebar finsk energi även i Helsingfors.

Helsingfors skall, trots att vi äger ett energiverk, uppmuntra alla invånare till mindre energiförbrukning. Att spara energi är det enklaste och mest naturliga sättet att minska på stadens koldioxidutsläpp. Alla sektorer kan minska på sin energiförbrukning genom att ta i bruk energi-effektivare teknik.

Helsingin ja koko Suomen on lisättävä uusiutuvan energian tuotantoa. EU-komissio on tänään julkaistanut energia- ja ilmastopakettinsa. EU:n alueella on vaatimuksia, jotka myös meidän on osaltamme täytettävä ja mitä nopeammin, sen parempi. Helsingissä ylipäätään useinkin, että meillä on erityinen tehtävä suomalaisen hyvinvoinnin luomisessa. Suuri osa työpaikoista ja väestöstä sijoittuu tänne. Tämä tarkoittaa myös sitä, että meillä on erityinen vastuu ilmasto- ja energiapolitiittisista velvoitteista.

Bästa fullmäktige.

Sfp är skeptiskt mot utbyggnad av kärnkraft, men inser att den har sin plats i energiproduktionen så länge andra utsläppsfria energiformer inte kan kompensera ett bortfall. Gas-, kol- och torvkraft är välbekanta energiformer både för fristående elproduktion och samproduktion av el

23.1.2008

och värme, men kostnaderna för koldioxidutsläppen gör dem dyra. Sfp vill att torv skall definieras som en långsamt förnybar energikälla med beaktande av IPCC:s vetenskapliga utredningar. Torven är vårt lands näst största energiresurs efter trä, men i motsats till trä beaktas inte torvens koldioxidupptag under dess livscykel utan den belastas ensidigt vid förbränningen.

Avfalls- och sophantering måste ske i enlighet med den av regeringen fastställda strategin för avfallskedjan. I Helsingfors skall avfalls- och sophantering kombineras med förbränning. Vid förbränning är det viktigt att använda bästa möjliga teknik – det är grovt sagt så att det inte spelar lika stor roll VAD man bränner bara man ser noga till HUR man bränner det. God förbränningsteknik finns att tillgå, förbränningen är ju allmän i de flesta andra europeiska länder. Värmeproduktion i samband med sopförbränning kan lönsammast förverkligas vid större sophanteringsanläggningar och t.ex. i samband med fjärrvärmeproduktion, vilket passar Helsingfors alldeles utmärkt. En vidare utbyggnad av fjärrvärmesystemet är ju ett ytterligare sätt att förbättra vår miljö. Sopberget kan inte tillåtas växa i oändlighet, det finns helt enkelt inte mark för det – förbränningsanläggningar bör förverkligas utan dröjsmål!

Fru ordförande.

Andelen förnyelsebar energi är i dag i Helsingfors endast cirka 6 %. Sfp tycker att det är ett utomordentligt mål att Helsingfors i framtiden satsar mycket mer på förnyelsebara energiformer och bränslen, såsom sol och jordvärme samt avfall, trä, pellets och biogas samt biobränslen för trafiken.

Sfp anser vidare att HST på medellångsikt, dvs. 5–10 år bör prioritera el och olika former av biobränsle.

Tillräckliga styrmedel i form av investeringsbidrag bör fortsättas för att höja intresset för miljövänliga uppvärmningsformer som pellets, solpaneler samt värmepumpar. Värmepumpstekniken kan även under den kallaste årstiden pumpa värme ur jord, vatten eller luft. Det skall vara förmånligt och uppskattat att bygga energisnålt. Staden skall nu föregå med gott exempel.

Sfp:s andra hemställningskläm lyder:

Fullmäktige förutsätter att energisnåla lösningar enligt moderna normer alltid skall användas vid stadens byggen.

23.1.2008

Bland helsingforsarna bör åstadkommas en attityd som entydigt tar avstånd från energislöseri.

När Helsingfors går in för att reducera koldioxidutsläppen bör vi dock sträva efter att göra det så KOSTNADSEFFEKTIVT som möjligt. Att reducera bort ett ton koldioxid kostar i dag mer om vi använder oss av vindkraft jämfört med vattenkraft eller kärnkraft. Skall vi först använda de billigaste metoderna så långt det går? Med tanke på framtiden bör även investeringskostnaden beaktas, en investering i vindkraft eller kärnkraft är klart dyrare än en investering i vattenkraft. Förnyelsebara energiformer kan vara dyra att ta i bruk och relativt ineffektiva i början, men torde betala sig tillbaka på sikt.

Mikäli Helsingissä tuotettaisiin energia nurmijärveläisittäin ja hake sekä pelletit kokonaan korvattaisi Hanasaassa hiilen, olisi seurauksena raju rekkaralli, jonka seurauksena ilmanlaatumme huononisi.

Koska pienissä kunnissa ja pienissä voimaloissa hakkeiden poltto on järkevää, on jopa pääministerin vaikea hahmottaa pääkaupungin energiatuotannon kokoa. Hanasaaren tarvitsema hake olisi vuositasona 4 miljoonaa kuutiota eli koko Suomen hakkeen tuotantomäärä tänään ja jopa vähän enemmän.

RKP:n ryhmä haluaa myös muistuttaa valtuustoa siitä, ettei energiapoliittisia linjauksia voida tehdä omistajavastuuta unohtaen. Helsingin on yksi maan suurimmista energiatuottajista. Omistajavastuu käsittää myös työpaikkojen ja kannattavuuden säilyttäminen. Ilman niitä ei voida myöskään vaatia enemmän ympäristösuojelua ja vielä vähemmän vaikuttaa siihen, mitä kilpailijat tekevät. Se hyöty, joka siis kohdistuu suoraan peruspalveluihin, on tätä nykyään päälle 100 milj. euroa vuositasona. Jos liikaa aletaan toteuttaa ideologiaa kannattavuuden kustannuksella, olisi parempaa myydä Helsingin Energia, nauttia rahojen koroista ja siten välttää kahdella tuolilla istumista.

Bästa fullmäktigeledamöter.

Helsingfors har en utmärkt chans att vara en föregångare som miljövänlig stad och kunde redan göra väldigt mycket utan att det på något sätt påverkar invånarna, som t.ex. initiativet med energisnåla trafikljus, som vi varmt välkomnat, biobränsle driven kollektivtrafik och ett fullständigt utbyggt fjärrvärmnät. Dessutom bör vi förhålla oss strängt till onödig konsumtion inom och i staden.

23.1.2008

Om dessa åtgärder inte räcker till är Sfp:s grupp beredd att även införa nya regler. Låt oss diskutera t.ex. vilka typer av bilar som skall godkännas inom stadens gränser, om stadens lägenheter skall utrustas med egen bastu eller inte och vilken sortering av avfall staden kräver av fastighetsbolagen?

Arvoisat valtuutetut.

Demokratia on järjestelmä, jossa enemmistöllä on sanavaltaa, mutta asioiden valmisteluissa kannattaa ottaa mahdollisimman laajasti eri näkökohtia huomioon. Tämä koskee erityisesti epävirallisia valmistelumuotoja, kuten linjauksia ja korostuu lisäksi kunnallisessa päätöksenteossa, joka ei ole parlamentaarinen, vaan perustuu ns. kansanrintamaperiaatteeseen. Pienemmän puolueen mielipiteellä saattaa olla vähemmän painoarvoa äänestyksessä, mutta se ei kuitenkaan vähennä mielipiteen arvoa.

RKP toivoo ja uskoo, että yhteinen ympäristömme jos mikään on sellainen asia, johon liittyvät ehdotukset voidaan kannattaa ja hyväksyä riippumatta ehdotuksen esittäjästä.

Olkamme siis mahdollisimman avoimia. Tästä ei tarvitse tehdä sen enempää puolue- eikä vaalipoliittikkaa kuin että kaikkien meidän yhteinen vaalikampanjamme voi viestiä: sama kaupunki, samat päättäjät, mutta entistä puhtaampi ilma.

Kiitos. Tack!

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan puheenvuoroni aluksi kaikkia valtuutettu Puoskarin esittämiä ponsia.

Helsingin kaupungin energiapoliittiset linjaukset eivät ole vain kaupungin omia linjauksia. Helsingin on oltava jatkossa rohkea uusien avauksien tekijä ja suunnannäyttävä koko kuntakentälle myös energiapolitiikassa. Helsingin kaupunki on niin iso toimija, että päätöksemme vaikuttavat voimakkaasti koko Suomeen kohdistuvien energia- ja ilmastopoliittisten haasteiden onnistumiseen. Meillä ei ole enää varaa väistää vastuuta.

23.1.2008

Kaupunginhallituksen esitys valtuustolle on hyvin pitkälti keskustan valtuustoryhmän viime vuosien aikana esille tuomien energiapoliittisten linjausten mukainen. Myös pääministeri Vanhasen kritiikki Helsingin energiapolitiikkaa kohtaan on selvästi muuttanut kaupungin linjauksia.

Strategia on vasta strategia ja käytännön toimeenpano-ohjelman merkitys on vallan toinen. Hyvä tahto ei yksin riitä. Muutoksen aikaansaamiseksi on tehtävä myös käytännön toimia.

Keskustan valtuustoryhmä vaatii, että tulevat valtuustot pääsevät jatkossa seuraamaan säännöllisin väliajoin energiapoliittisen strategian toteutumista ja tarvittaessa puuttumaan kehityskulkuun.

Esitän tästä pöytäkirjan:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tuo valtuuston käsittelyyn säännöllisesti energiapoliittisen strategian toimeenpanon seurantaraportin.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Teknologian kehittämisellä ja käyttöönotolla on ratkaiseva rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa. Helsingin kaupunki rahoittaa erilaista tutkimusta ja tuotekehitystä merkittävästi.

Panostusta ilmastonmuutoksen torjunnan tutkimustyöhön ja teknologian kehittämiseen on lisättävä olennaisesti koko valtakunnan tasolla, mutta valtuustoryhmämme mielestä Helsinki voisi olla myös nykyistä voimakkaammin tässä mukana. Toisaalta energiapoliittisen strategian useat selvityslinjaukset ehkä vaativatkin välttämättä oman rahoituksemme kasvattamista.

Sähkö on Suomessa tällä hetkellä edullista. Maksamme sähköstä Euroopan halvimpiin kuuluvaa hintaa. Vain itäisen Euroopan uusissa jäsenmaissa sähkö on halvempaa. Helsingin Energian hinnat ovat myös valtakunnassa edullisesta päästä. Edullisuus kertoo Helsingin energian tehokkaasta lämmön ja sähkön yhteistuotannosta, mutta myös siitä, että sähköstä iso osa tuotetaan ympäristökuormituksen kannalta erityisen haitallisella kivihiehellä.

Ilmasto- ja energiapolitiikasta on keskusteltu viime vuosien aikana niin paljon, että keskustelulta ei ole voinut välttyä kukaan. Kansalaiset ovat heränneet huomaamaan, että meidän jokaisen pienilläkin päätöksillä

23.1.2008

on vaikutusta siihen, millainen on lapsillemme jäävä tulevaisuuden Suomi ja maailma. Tahtoa vaikuttaa ja myös maksaa nykyistä enemmän ilmastomuutoksen kielteisten vaikutusten hidastamisesta ja estämisestä on laajalti.

Asenteiden ja käytännön toimintatapojen korjaaminen onkin ensiarvoisen tärkeää. Ja Keskustan ryhmä muistuttaa, että usein unohdetaan, että kotien, päiväkotien ja koulujen rooli on tässä myös merkittävä. On todettava, että minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa. Ympäristön kannalta kestävien toimintamallien omaksuminen jo lapsena tuottaa pitkällä aikavälillä hyvää tulosta. Aikuisia on paljon vaikeampi saada muuttamaan käyttäytymistä ja mm. kulutustottumuksiaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Strategiapaperiin on kirjattu linjaukseksi Helsingin kasvihuonekaasupäästöjen 20 %:n vähentämisen selvittäminen vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Olemme Helsingin tämän hetkisten suurimpien puolueiden kanssa samaa mieltä siitä, että asia on selvitettävä, mutta pelkkä selvittäminen ei todellakaan riitä. Suomi on sitoutunut päästöjen vähentämiseen ja me emme voi väistää vastuuta pelkän selvityslausekkeen taakse.

Viikonloppuna keskustelua herätti erityisesti valtakunnan päälehti uutisoimalla energiapoliittisessa selonteossa käytetystä hiilidioksidipäästöjen laskentavasta. Helsingin Energian käyttämä laskentamalli ei saa ympäristökeskuksen siunausta.

Keskustan ryhmä kysyy, kuinka paljon laskentamallin valinnassa on ollut tarkoitushakuisuutta, jolla Helsingin Energian pääasiassa fossiilisten polttoaineiden runsaan käytön syntilistaa halutaan pyyhkiä pois? Erityisesti kaikki puheet bioenergian osuuden lisäämisestä on haluttu tyrmätä jo alkuunsa epärealistisena haihatteluna. On heitelty ilmaan mm. uhkakuvia lisääntyvästä rekkarallista.

Kivihiilikin on jostain laivattava Helsinkiin. Esiintymiä ei liene vielä löytynyt Hanasaaren alta, sen paremmin kuin öljylähteitäkään ei ole Helsingin edustalla. Ei Tukholmassakaan, jota viime aikoina on käytetty usein vertailukohteena, ole Helsinkiä enempää metsiä tai pelletinpuristuslaitoksia.

Energiatuotannon polttoaineratkaisut ovat vuosikymmenten

23.1.2008

kysymyksiä. Emme kykene ennakoimaan kustannuskehitystä ja ympäristömääräysten tulevaisuutta varmasti.

Tekniset mahdollisuudet erilaisiin polttoaineratkaisuihin tulisi pitää avoimina. Tämä vaikuttaa myös ympäröivien alueiden maankäytön suunnitteluun. Voimalaitoksia ei pidä jättää asutuksen keskelle siten, ettei niihin enää ole mahdollisuutta tarvittaessa palauttaa raideyhteyttä kiinteän polttoaineen, kuten pellettien kuljetuksen hoitamiseen maaliikenteenä.

Keskustan ryhmän mielestä myös tuulivoiman käyttöä on lisättävä merkittävästi. Myös jätteiden poltto on saatava pikaisesti käyntiin.

Ensi viikolla käsittelemme kiinteästi energiapolitiikkaankin liittyvää MA-ohjelmaa.

Maankäytön ja asumisen sekä liikenteen merkitys energiankulutuksessa on kiistanalainen. Myös kasvihuone- ja pienhiukkaspäästöihin asumisessa ja liikenteessä tehtävät ratkaisut vaikuttavat merkittävästi. Kaupungin omasta energian käytöstä 80 % kuluu rakennuksissa. Toisaalta taas 90 % rakennuksen ympäristövaikutuksista muodostuu rakennusten käyttövaiheessa.

Alueiden suunnittelun ja yksittäisten rakennusten suunnitteluun on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota. Alkuvuodesta julkaistun kyselytutkimuksen mukaan suomalaiset ovat myös entistä valmiimpia maksamaan tästä.

Energian käytön kasvun hillitsemistä pidetään usein realistisena, mutta on kyettävä vaikuttamaan myös siten, että energian käyttö reaalisesti vähenee. Kysymmekin, riittääkö meille esimerkiksi se, että strategiapaperin linjauksissa pyritään matalaenergiarakentamiseen, vai pitäisikö puhua jo nollaenergiataloista?

Emme halua vain hieman laskea nykyistä kulutustasoa, vaan vaikuttaa energian käyttöön ja sen hukkakäytön minimointiin kaikin mahdollisin keinoin. Mielestämme jatkossa kaikkien vanhojen kiinteistöjen peruskorjausten yhteydessä on myös tehtävä energiatehokkuutta parantavat muutokset.

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtion muutama vuosi sitten aloittama energia-avustus on ollut erittäin hyvä ja toimiva porkkana erityisesti, jos omakotitalossa on ollut

23.1.2008

öljylämmitys tai suora sähkölämmitys. Monelle ekologisemman lämmitysratkaisun valinta on ollut taloudellisesti mahdollista vasta avustuksen ja kotitalousvähennyksen ansiosta.

Helsingissä iso osa kiinteistöistä on kaukolämmön piirissä, mutta erityisesti pientalovaltaisemmillä alueilla lämmitystapamuutosta kaipaavia kiinteistöjä on jo niin paljon, että Keskustan ryhmän mielestä Helsingin kaupungin on toimittava pikaisesti strategiaan kirjatun asuinrakennusten energialähteen muutostöiden investointituen käyttöönottamiseksi. Kaupungin oman investointituen myöntämisehdot voisivat olla samat kuin valtion budjetista rahoitetussa energiaavustuksessa.

Hyvät valtuutetut.

Helsingin nykyinen maankäyttö on energiatalouden kannalta melko hyvää. Emme saa esimerkiksi Sipoossa antaa periksi energiatehokkaasta kaavoituksesta ja ryhtyä kilpailemaan kehyskuntien kanssa hajanaisesta omakotirakentamisesta, jossa joka talossa on erillinen öljylämmitys ja monta henkilöautoa perhettä kohden on ainoa mahdollinen liikkumistapa pitkien etäisyyksien vuoksi. Kaupunkia on rakennettava kaupunkimaisilla pientaloalueillakin kaupunkirakentamisen ehdoilla.

Elintarvikkeiden aiheuttama ympäristökuorma ja ruokaan kuluva energia on kiinni myös siitä, miten ruoka tulee kaupasta kotiin. On energiatehokasta suosia lähikauppoja ja tehokasta jakelu-liikennettä. Muualta maailmasta löytyy esimerkkejä mm. siitä, että tiettyä kauppakeskuksen kerrosalaa kohden kyseisellä kauppakeskusyrittäjällä on velvoite rakentaa ja ylläpitää myös lähikauppoja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Liikenne on keskeinen energian kuluttaja.

Helsinki menestyy tässä arvioinnissa huonosti, koska liikenteen kasvu on ohjautunut pitkälti yksityisautoiluun. Monet keskieuropalaiset kaupungit ovat meitä edellä ja olemmekin lähempänä amerikkalaista ja australialaista tuhlaavaisuutta kuin Eurooppaa. Autoilun energian kulutusta vähennetään liikennetarpeen vähentämisellä mm. maankäytön keinoin ja lisäämällä joukkoliikennettä ja sen käyttömahdollisuuksia.

23.1.2008

Emme voi muuttaa kaikkea autoilua joukkoliikenteeksi, emmekä kaikkea joukkoliikennettä raide-liikenteeksi. Mutta kuten kaupunginjohtaja Pajunenkin on todennut, on ymmärrettävä myös raitioliikenteen laajentamisen mahdollisuudet. Raskas raideliikenne ei voi palvella kuin raskailla runkoyhteyksillä, joilla se voi tarjota suuren nopeuden. Pääseehän Mäntsälästä nykyään nopeammin Helsinkiin kuin oman kaupunkimme rajojen lähellä olevilta asuinalueilta.

Helsingissä on suunnitteilla raitioteiden laajentamista entisten satamien lisäksi Laajasaloon, Viikkiin, Malmille sekä Jokeri-bussilinjalle. Hankkeita on pyrittävä toteuttamaan mahdollisimman nopeasti, jolloin saamme myös kokemusta energiatehokkaan liikenteen rakentamisesta. Myös Sipooseen on saatava raideyhteys nopealla aikataululla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Liikenne- ja joukkoliikennesuunnittelu ovat mitanneet hankkeita liikenne- ja viestintäministeriön ohjeistamalla rahallisella hyötykustannussuhteella. Siinä merkittävä tekijä on autoilijan rahaksi muutettu matka-aikamuunnos.

Keskustan mielestä hankkeita tulee arvioida myös niiden energiataloudellisen hyödyn kannalta. Hyvä hanke säästää energiaa ja siirtää matkoja yksityisautoista joukkoliikenteeseen pienemmällä investoinnilla kuin huono hanke. Odotamme, että myös valtiovalta arvioisi rahoitusta näillä periaatteilla.

Valtuutettu Reinikainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kasvihuonekaasujen maailmanlaajuisesti yhä lisääntyvä ilmankehään päästäminen tulee ehdottomasti torjua. Suuri osa lisääntyvistä päästöistä johtuu kasvavasta energian käytöstä.

Kaikki keinot tähän päämäärän pääsemiseksi tulee huomioida. Keinoja ovat mm. energiatehokkuustoimet, uusiutuvan energian hyödyntäminen, kuten vesivoiman lisärakentaminen, metsittäminen ja ydinvoimalakapasiteetin lisääminen. Epävakaisissa tuulioloissamme tuulivoiman lisäystä voi harkita vain, jos säättövoimaksi lisätään vesivoimaa, joka on edullisinta. Päästöjen vähentämisessä ydinvoima on kannattavin vaihtoehto. EU:n päästökauppajärjestelmä sen sijaan

23.1.2008

vaikuttaa lähinnä eräänlaiselta teollisuustukien jatkeelta, josta eräät tahot, mm. EU-maissa toimivat sähköntuottajat ovat netonneet 6 – 8 miljardia euroa ns. windfall –voittoja.

Vain yhden keinon käyttäminen, kuten uusiutuvan energian ja biomassan käytön lisääminen tietyllä prosenttimäärällä ei välttämättä ole tavoitteen kannalta tarkoituksenmukaista, vaan voi olla jopa haitallista. On myös tulkinnanvaraista, miten tällainen prosenttiosuus lasketaan.

Helsingin näkökulmasta on perusteltua kysyä myös, lasketaanko prosenttiosuus koko HELEN:in tuotannosta vai vain paikallisesta tuotannosta, vain sähköstä tai vain lämmöstä, vain kaukolämmöstä vai myös jäähdytyksestä ja liikenteestä? Kilpailijat tietysti toivovat HELEN:ille mahdollisimman suurta kustannustaakkaa. Mutta tyytyvätkö kaupunkilaiset siihen, että HELEN:in heille maksama osinko, nyt jopa 2 veroäyripeniä, pienenee, kun tämä osinko muutenkin tulee pieneneeseen lähitulevaisuudessa, kun kaasun hintaan tulee väistämättä merkittäviä korotuksia, toisin sanoen, hyväksyvätkö kaupunkilaiset kunnallisveroprosenttiin 1 – 2 äyriin korotuksen jatkossa? Edulliset pitkäaikaiset sopimuksemme kaasun hinnasta umpeutuvat ja merkittävät kaasun hinnan korotukset ovat muistakin syistä todennäköisiä.

Tavoitteet ja keinot vaikuttavat meidän ilmastossamme olevan sekaisin kuin puurot ja vellit. Energiakeskustelussa sanaillaan usein sähköstä, mutta tällöin unohdetaan, että ilmastossamme merkittävin energian tarve tulee lämmittämisestä. Tällöinkin unohdetaan, että rakennuksen ja ilmanvaihdon lisäksi lämmin käyttövesi muodostaa jopa kolmanneksen kustannuksista. Lämmintä vettä käytetään kulttuurissamme melko surutta ottamalla kuumia suihkuja kesäkuumallakin.

Kaupunki-ilman kannalta on hyvä muistaa, että hiilidioksidi ei aiheuta terveysvaaraa. Sitähän on ulkoilmassa vain 0,04 % ja jos sen pitoisuus vaikkapa huonosti tuuletetussa kokoushuoneessa nousisi satakertaiseksi, vaarana on lähinnä haukottelun alkaminen.

Ihmisen kannalta vaarallisia ovat pienhiukkaspäästöt, typen ja rikin oksidit. Näiden merkittäviä lähteitä ovat myös tupakan savu ja puhdistamaton dieselpakokaasu. Puun poltto esimerkiksi kaupunkilaisten takoissa voitaisiin myös kieltää.

Merkittävä uhka ilmastolle voi olla myös hallituksen äskettäinen autojen

23.1.2008

veropäätös, joka suosii dieselautoja ja epäilemättä lisää yleensäkin autojen määrää ja vähentää näin joukkoliikenteen käyttöä. Pääministeri Vanhasen hallituksen autoveroratkaisu ei näin ollen välttämättä ollut mikään ekoteko.

Vanhasen Helsingin energiatuotantoa arvostelevat puheenvuorot myös kummastuttavat, kun samaan aikaan hänen hallituksensa määräysvallassa oleva valtioenemmistöinen Fortum aikoo kaikessa rauhassa lisätä fossiilisen maakaasun käyttöä Espoossa ja Turussa ja säilyttää Naantalin kivihillilaitoksen, kun me samaan aikaan olemme purkaneet saman ikäisen Hanasaari A:n ja investoimme tulevaisuuden monipolttoainelaitoksen suunnitteluun. Missä ovat Vanhasen vaatimukset Espoon ja Naantalin biomassaosuuksista?

Onkin kilpailuoikeudellisesti arveluttavaa, että valtion yhtiön edustaja pyrkii heikentämään kunnallisen yhtiön asemaa. Helsinkiläisten kannalta on myös arveluttavaa, että Vanhanen samalla heikentää Helsingin kaupungin tulonmuodostusta ja aiheuttaa näin painetta kunnallisveron korottamiseen. Vai ovatko jotkin tahot kenties ajamassa kuntien liikelaitoksia alas, koska ne eivät maksa tuloksestaan veroa? Helsingin Energia teki viime vuonna 360 milj. euron voiton.

Nyt täytyy valtuutettujen huolellisesti harkita, onko tarkoituksenmukaista lisätä uusiutuvien energialähteiden käyttöä peräti 20 %:iin tuulivoimalla ja biomassan polttamisella paikan päällä, onko tämä todella ilmaston kannalta optimaalinen ratkaisu ja haluammeko kustantaa sen. Lasku voi olla veronmaksajille melkoinen. Biopolttoainetavoitteesta uhkaa muutenkin tulla veronmaksajien lompakolle kallis tukiautomaatti. Mikäli tähän kuitenkin mennään, tuulipuiston voisi sijoittaa vain Harmajan eteen ja yleiskaavassa olisi myös varattava riittävät tontit uusille voimalaitoksille ja biomassalogistiikalle. Kun yksi kivihillikuutio korvataan hakkeella, tarvitaan jopa 10 kuutiota varastotilaa. Ei ole ekologisesti järkevää rahdata haketta Helsinkiin, vaan hake tulisi hyödyntää siellä missä sitä syntyy. Ei ole järkevää rahdata Helsinkiin 34 000 täysperävaunullista rekkakuormaa haketta vuosittain.

Helsinki on jo nyt malliesimerkki ekologisesti järkevästä energian käytöstä. Jos vain tuijotetaan paikallisia prosenttimääräisiä tavoitteita, ei luonnollisestikaan päästä kustannustehokkaihin ratkaisuihin myöskään globaalien tilanteiden kannalta.

Energiakysymykset ovat Helsingin kannalta niin tärkeitä, että yhden energian toimittajan varaan ei tule liiaksi tukeutua. Kaasu on toki

23.1.2008

toistaiseksi ollut hyvä vaihtoehto, mutta sen häiriöttömästä saannista ei ole täyttä varmuutta tulevaisuudessa.

Venäjä tuottaa tällä hetkellä itse kaasua saman verran, noin 550 miljardia kuutiometriä kuin se itse käyttää vuosittain. Venäjän myymä kaasu onkin todellisuudessa muiden valtioiden tuottamaa. Se on mm. Turkmenistanilta ja Kazakstanilta välitettyä kaasua, jonka Gasprom näiltä valtioilta ostaa. Ei ole mitään takeita siitä, etteivätkö kyseiset valtiot myisi kaasuaan jatkossa esimerkiksi Kiinalle, joka kärsii kovasta energian puutteesta, jos Kiina maksaa paremman hinnan. Turkmenistan onkin sopinut kaasuputken rakentamisesta Kiinaan vuoden 2009 loppuun mennessä ja aikoo nostaa Venäjälle myymänsä kaasun hintaa 30 % eli aina 150 dollariin asti kuutiolta jo tänä vuonna. Venäjä tosin teki myös edellä mainittujen valtioiden kanssa joulukuussa sopimuksen kaasuputkesta, joka rakennetaan vuoteen 2010 mennessä vahvistamaan Moskovan kontrollia Kaspianmeren alueen kaasuvaroista. Sopimus tästä putkesta on takaisku Euroopalle.

Venäjän kaasun vienti Eurooppaan on ollut uhattuna, koska Siperian tuotanto on vähenemässä. Eurooppaan suuntautuvan kaasukaupan vuosittainen arvo on ollut 25 miljardia euroa. Venäjän alueella Gasprom ei ole ottanut käyttöön yhtään uutta kaasukenttää sitten vuoden 1991. Ellei ulkopuolista kaasua saada, Venäjä ei pysty tyydyttämään kotimaista kysyntäänsä enää vuonna 2010 ja ilman ulkopuoliselta valtiolta ostettua kaasua ei kaasua riitä enää välitettäväksi Eurooppaankaan. Venäjän energiaministeri on tämän vuoksi äskettäin puhunut jopa kaasun hinnan kaksinkertaistamisesta.

Tämän tilanteen vuoksi on erittäin tärkeää huolehtia riittävästä kivihiilen saannista. Kivihiilen osuus energiatuotannostamme tulee pitää vähintään nykyisen 30 % suuruisena. Kaasun varaan ei voi energian saantivarmuutta perustaa. Sen sijaan hiilen loppumisesta ei ole näköpiirissä mitään merkkejä. Hiili tulee joka tapauksessa olemaan sähkön tuotannossa merkittävä tekijä edelleenkin. Helsingin kannalta olisi järkevintä investoida hiilidioksidin talteenoton kehittämiseen.

Jos itse olisin valistunut itsevaltiias, rakennuttaisin lisää vesivoimaa, lisääisin ydinvoimaa ja perustaisin teollisuuslaitoksen, joka tekee kivihielestä autojen polttoainetta.

Helsingin energiapoliittisen selonteon taustaraportti on varsin ansiokas ja antaa hyvän kokonaiskuvan keinoista. Sen ongelma on yhden keinon tarkan prosenttimäärän esiin tuominen tavoitteena. Ei ole hyvä sitoa itseään lisäämään 20 %:iin uusiutuvan energian käyttöä, sillä

23.1.2008

kuten edellä mainituista perusteluista ilmenee, tulos ei välttämättä muodostu optimaaliseksi kustannustehokkuuden kannalta, vaikkakin näyttää pintapuolisessa populistisessä tarkastelussa hyvältä ja tavoiteltavalta. Ei myöskään ole realistista yli kolminkertaistaa uusiutuvien osuutta näin tiukassa aikataulussa. Tämä hinta, 1,5 – 2 miljardia euroa, on huima. Ettemme vain olisi tekemässä tehotonta ilmastopolitiikkaa hurjilla kustannuksilla. Haluammeko todella, että kunnallisvero on Helsingissä 20 %, 20 veroäyripeniä seuraavat kymmenen vuotta? Hiilidioksidin talteen otto kivihillivoimaloista olisi varmaan kustannustehokkaampaa.

Meidän ei siis pidä tehdä ratkaisuja, jotka eivät ole kokonaistaloudellisesti ja ilmaston kannalta tarkoituksenmukaisia ja voivat tulla helsinkiläisille veronmaksajille kohtuuttoman kalliiksi. Tässä vaiheessa ei tulisi sitoa tulevaisuuden toimintaa tarkkoihin prosentiosuuksiin.

Ryhmämme tekeekin vastaehdotuksen.

Sivulle 9 otsikon ”Uusiutuva energia ja sen suhteellinen merkitys, kehityskohteet”, tämän alta päätösehdotuksesta poistetaan kolmannen linjauksen seuraavansisältöinen ensimmäinen lause: ”Uusiutuvien energialähteiden osuus energian tuotannossa nostetaan 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä.”

Tämä ei tarkoita sitä, ettemme kantaisi vastuuta ilmastomuutoksesta, vaan päinvastoin. Haluamme tehdä optimaalisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen torjumiseksi.

Valtuutettu Sademies

Kiitoksia puheenjohtaja. Hyvät valtuustotoverit ja muu kuulijakunta.

Minä en kannata energian säästöä, koska en tiedä, minne sitä pantaisiin säästöön. Minä kannatan energian tuhlauksen rajoittamista. Se on ihan eri asia kuin säästäminen. Tuhlaaminen ja säästäminen on eri asioita, ainakin näin rahapolitiikassa.

Puhutaan luonnonmukaisesta energiasta paljon mieluummin kuin uusiutuvasta energiasta. Kaikki energiahan on lähtöisin auringosta tai maan sisuksista.

Maan käyttö on yksi tapa säästää energiaa, kun siinä käytetään järkeä.

23.1.2008

Ei meidän kannata rakentaa näitä hienoja alueita. Otetaan esimerkiksi vaikka Mustavuori, joka on ihanteellinen ulkoilulle ja muuta vastaavaa. Jos se otetaan ja rakennetaan tiiviisti, niin kuin täällä on sanottu, mahdollisimman tiivistä rakentamista, no mitä siitä seuraa? Ihmiset muuttavat sinne alussa, kun sinne on pakko muuttaa ja sen jälkeen he haluavat luonnon lähelle pois siitä tiivistä slummista. He ottavat auton ja ajelevat maaseudulle edestakaisin mökille ja energiaa palaa. Tämä on se tiiviin rakentamisen tulos. Ei mitään järkeä.

Eräs kuuluisa reaalipoliitikko sanoi, että tosiasiat pitää tunnustaa. Taisi olla Paasikivi nimeltään. Miksei tässä asiassa voida tunnustaa tosiasioita. Missään päin maailmaa ei ole löytynyt sellaista paikkaa, missä autoilu olisi vähentynyt. Se lisääntyy taatusti. Silloin pitää kiinnittää huomio autoon, sen saastuttavuuteen.

Ranskassa on nyt tehty uusi hieno keksintö, paineilmalla käyvä auto. Yhdellä tankkauksella mennään 200 km täysin saastevapaasti. Paineilma voidaan tuottaa sillä sähköllä, jota ei käytetä. Kuitenkin voimat ovat olemassa ja jauhavat sitä sähköä. Öiseen aikaan kulutus on pienempää. Silloin voisi kompuraatio? sitä paineilmaa. Se olisi taatusti saasteeton, ei tulisi hiilidioksidipäästöjä. Miksei tähän teknologiaan lähdetä satsaamaan, jos Helsinki on innovatiivinen maailman johtava teknologiakaupunki? Satsataan tähän. Tämä auto on Intiassa jo sarjavalmistuksessa.

Liikenteessä raskasliikenne tuottaa päästöjä. Sterling-moottori on jäänyt alkuasteelle. Se on aika saasteeton. Meillä on kyllä moottoritekniikan osaajia ja muita vastaavia. Kun myönnetään määrärahat sinne, sitten sitä kehitetään, saadaan saasteeton raskaan liikenteen moottori. Suurissa laiva ? tätä on kokeiltu ja se on melkoisen taloudellinen kone. Kysymys on vaan tahdosta ja päätöksenteosta, mutta ilmeisesti täällä halutaan olla vanhakantaisia eikä uutta tekniikkaa halutakaan ottaa käyttöön.

Sitten rakentaminen on se ala, joka syö energiaa.

Nyt kun me rakennetaan äkkiä ne 5 000 asuntoa, niin toivottavasti niistä ei tehdä sellaisia asuntoja kuin Fallkullaan tehtiin. Ne eivät ole energiaystävällisiä. Niissä käytetyt halvat liimat ja halvat lastulevyt, kun halvalla rakennetaan, tuottavat niin paljon myrkyllisiä kaasuja, että siellä jotkut asunnot ovat ympäristökeskuksen mittauksen mukaan asumiskelvottomia, vaikka kyseisissä taloyhtiöissä ilmastointi on säädetty täysille tuhlaamaan energiaa. Jossain on mätää ja paljon.

23.1.2008

Joukkoliikennettä pitää suosia. Se on hienoa.

Vuosaaren bussi kun tulee Kolumbukseen, niin juuri sitä bussipysäkkiä ennen on suojatie elikkä ihmiset kiirehtivät sitä kautta metroon. Bussi seisoo sen suojatien takana eikä päästä matkustajia ulos, koska pysäkki on suojatien jälkeen. Niinpä bussi seisoo siinä, odottaa, ihmiset menevät suojatien yli metroon ja kun bussi pääsee pysäkillä, niin metro lähtee ja ihmiset jäävät odottamaan seuraavaa metroa. Tämä on nerokasta suunnittelua. Voi että, joku on saanut palkan siitä.

Siis tällaisia esimerkkejä löytyy tästä kaupungista yllin kyllin. Nämä ovat muutamia pikkuesimerkkejä, ja sitten puhutaan energian säästöstä.

Okei, tehdään pellettejä.

Nollaraja on puukuljetuksissa se raja, mistä asti kannattaa puuta tuoda. No, Helsinki lämmitetään pelleteillä. 4 miljoonaa kuutiota. No, äkkiäkös se syntyy. Mutta kun koko muukin maa siirtyy käyttämään niitä pirun pellettejä, meiltä loppuu puu. Ja sitten kun meillä on nerokkaasti rauhoitettu 700 000 ha metsää niin, ettei sieltä saa korttakaan ottaa. Ruotsi, jolla on suuremmat metsävarat, on rauhoittanut 70 000, kymmenesosan siitä mitä Suomi. Ollaanko me järkeviä ihmisiä, herranen aika sentään. Tässä on energian säästöä. Mutta sitten, kun meillä on tämä 700 000 ha rauhoitettua metsää, niin sitten ei oteta missään huomioon, kuinka paljon se sitoo hiilidioksidia. Eihän se ole mikään hiilidioksidin sitomispaiikka. Kummaa sakkia.

Elikkä tässä on. Joku halusi tiivistää ikkunoita täällä. Fallkullassa kun vielä tiivistettäisiin ikkunoita, niin kyllä maksettaisiin sairauksissa se moninkertaisesti takaisin. Elikkä nyt täytyy ottaa järki käteen, mikä on se kokonaiskustannus. Ei pelkkä energian säästö, niin kuin täällä puhutaan. Minä sanon, että lopetetaan energian tuhailu ja energian tuhailua on myös se, jos ihmiset sairastuvat. Heidän parantamiseen menee pirusti energiaa.

Että tässä oli tämä tällä kertaa. Kiitoksia tarkkaavaisuudesta.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Ilmastoasioissa ei todellakaan tarvitse enää keskustella siitä, pitäisikö

23.1.2008

tehdä jotain. On ilmastotekojen aika.

Valitettavasti kaupunginhallituksen esitys jää useissa tärkeimmissä kysymyksissä vain selvittelyksi ja viherpesuksi, puuttuu konkreettisia sitoumuksia ja tekoja.

Balin kokouksessa joulun alla sovittiin tavoitteeksi teollisuusmaiden osalta kasvihuonepäästöjen vähentäminen 25 – 40 %:lla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Kansainvälisen ilmastopaneelin mukaan ilmastomuutoksen pysäyttäminen edellyttää päästöjen vähentämistä 55 – 80 %:lla vuoteen 2050 mennessä. Tukholma on ottanut tavoitteeksi olla siihen mennessä fossiilivapaa.

Mitä tekee Helsingin kaupunginhallitus?

Linjauksessa esitetään vain, että selvitetään keinot vähentää kasvihuonepäästöjä 20 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Siis selvitetään keinot. Se on tämä päätösesitys tärkeimmässä asiassa, vaikka juuri tätä päätösesitystä varten on teetetty laaja selvitys.

Puheet Helsingin profiloitumisesta ympäristöystävälliseksi jäävät suurelta osin tyhjän päälle tällaisilla esityksillä, joissa ei sitouduta konkreettisesti vähentämään päästöjä ja jossa epämääräisetkin viittaukset päästöjen vähentämistavoitteisiin jäävät alle Balin kokouksen sopimien tavoitteiden vähimmäistason.

SKP:n ja asukaslistan ryhmä esittää, että kaupunginhallituksen ensimmäisen linjauksen ensimmäisen kohdan lause, ensimmäinen lause kohdassa 3, sivulla 7 muutetaan kuulumaan: "Helsinki sitoutuu vähentämään kasvihuonepäästöjä 25 %:lla vuoteen 2020 mennessä."

Tämä olisi siis se Balin kokouksen vähimmäistaso.

Arvoisa puheenjohtaja.

Energialaitos on Helsingin suurin hiilidioksidipäästöjen aiheuttaja. Helsingin Energian päästölukuja yritetään selonteossa kuitenkin kaunistella muista poikkeavalla ja harhaan johtavalla tavalla tehdyillä laskelmilla.

Harhaan johtavia ovat myös selonteon väitteet, että päästökauppa ja supistuvat päästöoikeudet vaikeuttavat Helsingin Energian taloutta.

23.1.2008

Helsingin Energia teki nimittäin päästökaupalla vuoden viimeisin tieto oli löydettävissä, nettovoittoa 6,5 milj. euroa. Ja alkavalle päästökaupan viisivuotiskaudelle energialaitokselle tulossa oleva 3,5 miljoonan tonnin vuotuinen päästöoikeus on suunnilleen samaa luokkaa kuin energialaitoksen päästöt ovat olleet keskimäärin vuosina 1989 – 2006. Ne eivät ole siis radikaalisti pienemmät, kuten selonteossa yritetään väittää yhden vuoden lukuihin harhaan johtavasti viitaten, vaan ne ovat suunnilleen samaa tasoa.

Lisäksi selonteossa sivuutetaan energialaitoksen kuluttajahintojen kohtuuton nousu, joka johtuu hintojen sitomisesta energian tukkukaupan ja sähköpörssin keinotteluhintoihin. Tämä sidos tarkoittaa sitä, että myös täällä esitetyt arviot energialaitoksen taloudesta ovat liioiteltuja, silloin kun ei oteta huomioon sitä, että hintojen nousu näkyi myöskin energialaitoksen tuloksessa.

Viherpesua edustaa myös tieto siitä, että uusiutuvan energian osuus energialaitoksen sähkön hankinnasta on 6 %. Tässä jätetään nimittäin kertomatta, että Helsingin Energia on laiminlyönyt lähes kokonaan uusiutuvan energian omassa tuotannossaan, kerrotaan vain sähkön hankinnoista, ei oman tuotannon osalta. Ainoat uusiutuvaa energiaa käyttävät Helsingin alueella olevat energialaitoksen laitokset, ovat Katri Valan lämpöpumppulaitos ja Vanhankaupungin museovesivoimalaitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Positiivista kaupunginhallituksen valmistelussa on se, että esitykseen lisättiin tavoite uusiutuvan energian osuuden nostamisesta 20 %:iin energian tuotannossa.

Mutta taas joutuu kysymään, missä tavoitteen toteuttamiseen tarvittavat konkreettiset teot ovat?

Esityksen mukaan biopolttoaineiden käyttöä selvitetään tulevissa ratkaisuisissa. Selvitetään mahdollisuudet käyttää pellettejä tai haketta. Näihinkin selvittelyihin liitetään vahvat varaukset hyötysuhteesta ja polttoainelogistiikasta.

Vaikka esityksessä todetaan tarve lisätä uusiutuvien energialähteiden käyttöä, ei siitä esitetä sitovia konkreettisia toimenpiteitä. Esitys antaa mahdollisuuden jopa hylätä aiempi kaupungin linjaus, jonka mukaan kivihiilestä luovutaan nykyisten voimaloiden käyttöään päättyessä.

Selonteon mukaan kivihiilestä 5 % olisi korvattavissa ilman sen

23.1.2008

suurempia muutosinvestointeja Hanasaassa ja Salmisaaren B-voimalassa. Ja lisäksi, mikä mielenkiintoista, selonteossa ilmenee, että Hanasaaren voimalan kattilan ja polttoainelogistiikan muuttaminen biomassaa käyttäväksi monipolttoainevoimalaksi maksaisi 300 milj. euroa, siis ei puolitoista miljardia, ei 2 miljardia, vaan 300 milj. euroa, joka on vain hieman enemmän kuin energialaitoksen viime vuoden tuotto, viime vuoden liikeylitykseen. Näin biopolttoaineiden osuus tällä yhdellä investoinnilla Hanasaaren voimalaan nousisi Helsingin Energian omassa tuotannossa yhdellä kertaa kahteenkymmeneen, tavalla, joka nostaisi sen kaupungin energiatuotannossa 20 %:iin tämän uusiutuvan energian osuuden.

SKP:n ja asukaslistan ryhmä esittää, että energiatuotannon osalta linjaukseen sivun 8 loppuun lisätään: "Helsingin Energian Hanasaaren voimalaitoksen pölykattila muutetaan leijukerroskattilaksi, jolloin kivihiilen käyttö korvataan biopolttoaineella."

Tämä esitys siis koskee tällaista monitoimikattilaa, jossa voitaisiin polttaa käytännössä kaikkea kiinteää polttoainetta, mutta joka soveltuisi pellettien käyttämiseen oikein hyvin.

Suomen pellettituotannosta menee noin 70 % tällä hetkellä maan rajojen ulkopuolelle rautatie- ja laivakuljetuksina, mm. Tukholmaan.

Ei voi olla Helsingille logistisesti ylipääsemätöntä käyttää hyväksi pellettejä.

Uusiutuvan energian käytön osuuden lisäämistä koskevia tavoitteita yritetään tässä esityksessä kiertää myös puhumalla päästöttömästä energiatuotannosta.

Tässä ei ole todella edes viherpesun häivää, onhan Kokoomus avoimesti ilmoittanut, että tämä kohta tarkoittaa ydinvoiman lisähankintoja.

SKP:n ja asukaslistan ryhmä esittää, että energiahuoltoa koskevan linjauksen loppuun sivulle 8 lisätään: "Helsinki ei hanki lisää osuuksia ydinvoimayhtiöistä eikä lisää ydinsähkön ostoja."

Arvoisa puheenjohtaja.

Konkreettisten tekojen puute näkyy myös suhtautumisessa tuulivoimaan.

23.1.2008

Kaupungin jo useita vuosia sitten teettämän selvityksen mukaan Helsingin edustalle ulkomerelle voitaisiin rakentaa kahdeksan tuulipuistoa, joiden vuosituotto lähentelisi 10 %:ia Helsingin Energian sähkön tuotannosta. Kaupunginhallituksen nyt esittämässä linjauksissa tuulivoimasta puhutaan kuitenkin vain Helsingin Energian sähkön ostoissa, ei omassa tuotannossa.

Ehdotammekin seuraavaa pontta:

Kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallituksen tuomaan valtuustoon esityksen Helsingin Energian tuulipuiston perustamisesta.

Panostamalla biopolttoaineiden ohella tällä tavalla tuulivoimaan voidaan uusiutuvan energian osuus nostaa jopa suuremmaksi kuin kaupunginhallituksen esittämä 20 %. Samalla energialaitos voi kehittää monipuolisemman energiamixin, jossa kivihiiltä ja öljyä korvaavat yhä laajemmin tuulivoima, biopolttoaineet, kierrätyspolttoaineet, lämpöpumput ja aurinkoenergia ja jossa myös maakaasun nykyinen käyttö jatkuu.

Eräs haaste polttoainehuollon rakennemuutoksessa ovat Helsingin Energian huippulämpölaitokset. Niitä on yhdeksän. Näistä vain Lassilassa ja Vuosaassa poltetaan maakaasua, kaikissa muissa polttoöljyä.

Ehdotamme seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallituksen selvittämään mahdollisuudet muuttaa huippulämpölaitoksia sähkön ja lämmön yhteistuotantoon sekä käyttää niissä kierrätyspolttoainetta, biokaasua ja –massaa sekä maakaasua.

Helsinki tarvitsee myös biojätteille kaasutuslaitoksen.

Ehdotammekin vielä seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään mahdollisuus perustaa biokaasulaitos, jossa käsiteltäisiin jätevedenpuhdistamon lietteet sekä kaupan, elintarviketeollisuuden, terveydenhuollon ja kotitalouksien biojätteitä.

23.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen esityksen mukaan Helsinki kehittää ja tukee voimakkaasti joukkoliikennettä.

Valitettavasti tämäkin väite kertoo enemmän kaupungin imagon viherpesusta kuin tosiasiallisista panostuksista.

Liikenteen investointiohjelmasta voidaan laskea –vaikka sitä ei siinä suoraan kerrota eikä haluta ilmeisesti kertoa – että vuosina 2007 – 2012 menee Helsingin liikenneinvestoinneista kaksi kolmasosaa henkilöautoliikennettä palveleviin investointeihin ja vain yksi kolmannes joukkoliikenteeseen. Henkilöautoliikennettä palveleviin hankkeisiin on varattu tässä yli 900 milj. euroa, mutta joukkoliikenteen, kävelykeskustan ja kevyen liikenteen hankkeisiin vain 365 milj. euroa. Ja näiden lukujen päälle tulevat vielä investoinnit pysäköintilaitoksiin.

Tämän politiikan seuraukset näkyvät meille jaetussa tilastossa joukkoliikenteen osuuden jatkuvana supistumisena.

Nyt kun valtuuston enemmistö on valmis hautaamaan keskustatunnelin, tarvitaan myös konkreettinen linjaus liikenneinvestointien suuntaamisesta pääosin joukkoliikenteeseen ja joukkoliikenteen tariffituen lisäämisestä niin, että lippujen hintoja voidaan alentaa. Samalla pitäisi selvittää myös ruuhkamaksujen käyttöön otto.

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän lopuksi seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus valmistele seuraavan talousarvion yhteyteen ehdotuksen uudeksi liikenteen investointiohjelmaksi, jossa investoinneista yli puolet suunnataan joukkoliikenteeseen, kävelykeskustaan ja kevyen liikenteen hankkeisiin.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja. Kiitoksia.

Ensinnäkin kannatan tässä heti kärkeen valtuutettu Perkiön ponsiehdotusta, jonka hän teki ryhmäpontena.

23.1.2008

Mielestäni se on erinomaisen hyvä ja ansaitsee koko valtuuston tuen. Meidän ryhmän jakamaton tuki sillä jo varmasti on.

Tämä selonteko ei olisi kovin toisenlainen voinut varmaankaan olla kuin mitä se nyt on ja että tästä vallitsee laaja poliittinen yksimielisyys. Siitä kielii myös se, että käsittely ja hyväksyntä kaupunginhallituksessa oli yksimielinen. Tämä on mielestäni erittäin hyvä asia. Jotkut siellä saattoivat ehkä murahdella, mutta oikeasti asiassa ei tehty vastaehdotuksia.

Tämä sisältää monia linjauksia. Mielestäni se erittely, joka tähän on otettu tavoitteineen ja osa-alueineen on myöskin oikein hyvä.

Maankäyttö ja kaupunkisuunnitteluosiossa on selvä, että me tavoittelemme entistä energiatehokkaampaa maankäyttöä ja nyt siihenkin parantamiseen tarjoaa Helsinkiin kohta liitettävät alueet erinomaisen lisän.

Energian tuoton tuotanto ja hankinta.

Siinä osiossa selvitetään keinot vähentää kasvihuonepäästöjä EU:n tavoitteiden mukaisesti 20 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Tämä on hyvä ja haastava tavoite. Itse uskon, että tulevaisuudessa tähän päästäänkin. Mutta meidän täytyy myöskin muistaa säilyttää realismi tässä tekemisessä.

Muistan itse hyvin 1970-luvun energiakriisin, jolloin kansalaiset istuivat pimeässä ja katuja ei valaistu jne. Tämä näytti silloin siltä kuin todennäköisesti Pjongjang näyttää tänään eli ei ollut valoja, ei liikettä, ei iloisia ilmeitä. Tähän meidän ei pidä sortua, sillä realismia on kuitenkin se, että me elämme täysin eri ajassa kuin tuolloin, jolloin ensimmäisen energiakriisin aikana kaikki pelot ja peikot päästettiin vallalleen. Jo silloin näytti siltä, että öljy loppuu ellei huomenna, niin ylihuomenna. Sitä on kuitenkin edelleen aika hyvin tarjolla. Mutta ei entisissä ajoissa niin kai pelkkää huonoakaan ole.

Muistan itse näiltä paikoilta varoittaneeni siitä, että maakaasun saatavuuden kanssa – siis 1980-luvulla – tulee ennemmin tai myöhemmin ongelmia. Tässä selvityksessä tästä ei nyt suoranaisesti, sitä ei sanota niin, mutta todetaan, että on ongelma se, että ollaan pääosin yhden toimittajan varassa. Tämä on tietysti riski, joka on edelleen olemassa.

23.1.2008

Jätteet. Niistä on puhuttu paljon näissä yhteyksissä j

Jätteiden tehokäyttöähän olisi sitä, hyötykäyttöä olisi sitä, että voisimme saada ne energiatuotannon osaksi polttamalla ja sitä kautta muuttamalla hyödytön jäte hyödylliseksi lämmöksi ja energiaksi.

Mitä liikenteeseen tulee, niin juuri kun käväisin tuossa tänään kaupungilla, niin panin taas merkille sen, että kyllä siinäkin on tehostamista niin yksityisellä kuin julkisellakin puolella. Tyhjiä busseja ajeli taas pitkin Mannerheimintietä peräkkäin, pitkissä riveissä. Jostain ne olivat tulossa ja jonnekin ne olivat menossa, mutta tyhjinä. **(Välihuuto!)** Jäähallissa ei ollut ko. aikana tapahtumia, ei pienintäkään yhtiökokousta tai muuta, joten siitä ei saattanut tällä kertaa olla kyse.

Kaupungin hankintapolitiikassa on yksi linjaus se, että selvitetään mahdollisuutta painottaa energiaosaamista suunnittelija- ja konsulttivalinnoissa.

Tämä on erittäin hyvä asia, koska sillä tavalla myöskin saadaan tietoisuus sitä kautta leviämään kaikkiin järkeviin suuntiin.

Hyvät kuulijat.

Kun me tätä nyt touhuamme tätä selontekoa ja teemme siitä erilaisia ehdotuksia ja sitten viikon, parin päästä päätöksiä, on kuitenkin varottava sortumasta siihen, että vahingoittaisimme itse itseämme tässä asiassa. Eli kilpailukykyä heikentäviä toimenpiteitä, niitä pitää harkita hyvinkin huolellisesti. Loppupeleissä energiankin suhteen hinta ja kustannukset ovat ne, jotka ratkaisevat yksilön valintoja. Siksi realismi on hyvinkin paikallaan.

En voi olla kertomatta tarinaa siitä miten asioita on välillä kummallisellakin tavalla koetettu ratkaista.

Aikoinaanhan täällä valtuustossa puhuttiin siitä, että Kulosaaren silta olisi korotettava, jotta kalastusveneet pääsisivät sen alta sitten mastot pystyssä Kalasataman puolelle. Eräs valtuutettu ehdotti, että ei siltaa tarvitse korottaa, jos sitten vastaavasti salmea ruopataan. Tämä juttu on vanha, mutta yleisö on pääosin vaihtunut, pukukin on vaihtunut ja tätä voi ihan hyvin kertoa uudemmankin kerran. Mutta siinä on määrättyllä tavalla se, että ei kaikki ehdotukset välttämättä ihan rationaalisia ole.

Maailman ilmaston ongelmat eivät muutu Helsingin valtuuston

23.1.2008

päätöksillä mihinkään taikka mikroskooppisen vähän. Suomenkin osuus on pieni, vaikka ehkä suhteellisesti mitattuna odotettua tai ajateltua suurempi. Mutta meidän kannattaa tietysti olla kärjessä hyvissä asioissa ja kannattaa vaatia muutosta. Sillä aikoinaan mm. Pihtiputaan demokraattiset naiset vaativat Vietnamin sodan pikaista päättymistä. Sota ei päättynyt pikaisesti, mutta päättyi kuitenkin. Tässä näemme, että aina kannattaa hyviä asioita ajaa, vaikka ne silloin tuntuu kaukaisilta.

Kun täällä on puhuttu siitä, että ihmiset eivät enää saisi lämmittää saunojaan, ei tässä niinkään puhuttu, mutta tässä keskustelussa on puhuttu myöskin saunan lämmittämisestä, että siitä lähtee niin paljon hiukkasia, että on yhtä likainen saunan jälkeen kuin sitä ennen, niin tämä on tietysti sellaista ehkä näpertelyä, johon ei kannattaisi kovastikaan aikaansa tuhlata. Niinpä en tee minäkään niin. Ajattelen rauhallisin mielin elämää eteenpäin ja tämän kaupungin kehittymistä eteenpäin. Varmaankin omalla autolla liikutaan tässä kaupungissa kymmenen, kahdenkymmenen ja kolmenkymmenen vuoden kuluttua. Mutta uskallan vakuuttaa teille kaikille, että ne autot ovat varmasti paljon energiatehokkaampia ja ympäristöystävällisempiä kuin tänään.

Ja lopuksi ihan vaan pieni uutinen, että jos se paha vedenpaisumus tulee, niin tähänkin on varauduttu. Koti on +6 metrissä ja kesämökki +12:sta.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On aivan pakko vastata valtuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloffille, kun hän totesi tästä suuresta yksimielisyydestä kaupunginhallituksessa.

Totesin kyllä kaupunginhallituksen kokouksessakin, että asia oli neuvoteltu epädemokraattisesti vain kolmen ryhmän kesken ja totesin, että en tee kaupunginhallituksessa muutosesityksiä, mutta Vasemmistoliiton ryhmä pidättää oikeudet tuoda nämä muutosesitykset tänne valtuustoon ja näin olemme tehneet. Toki siellä myöskin muista ryhmistä tuotiin tämä tyytymättömyys ilmi.

Olen kyllä hyvin iloinen, että Kokoomuksen ryhmäpuheenjohtaja Rautava on myöskin esittänyt pahoittelunsa ja anteeksipyyntönsä. Toivottavasti tämä oli tällainen viimeinen kerta, jolloin näin tehtiin, että

23.1.2008

katsottiin, että vain kolme ryhmää neuvottelee. Mutta olkoonpa opiksi teille.

Valtuutettu Anttila

Puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Aluksi kannatan valtuutettu Malisen tekemää neljää pontta.

Sitten muutama huomio pääministeri Vanhasen ja Helsingin välisestä energiakeskustelusta Helsingin Sanomien mediatorilla pari päivää sitten.

Tuntui kyllä farisealaiselta – kuten valtuutettu Arhinmäkikin täällä totesi pääministeri Vanhasen roolista – kun pääministeri Vanhanen kovisteli Helsingin hiilidioksidipäästöjä, päästöjen tasoa, kun samanaikaisesti kaikkien muiden kuntien, mukaan lukien Nurmijärvi, päästöjälki on moninkertainen Helsinkiin verrattuna. Helsinki on kuitenkin ainoa yhdyskuntarakenteeltaan tiivis kunta koko seudulla.

Olen toivonut, että pääministeri Vanhanen edes joskus puuttuisi ilmastonsuojelutavoitteiden kannalta tärkeisiin yhdyskuntarakenteen eheyttämisen ja raideliikenteen kehittämisen tavoitteisiin.

On jotenkin ristiriitaista ylläpitää tämän päivän ilmastokeskustelussa idylliä siitä, että maalla, kahden tai kolmen auton varassa, noin 200 – 300 m²:n asunnossa asuu onnellinen perhe.

Suurin ekoteko poliittisilta päättäjiltä tänä päivänä on puhua tiivistä kaupunkirakenteesta ja hyvin rakennetuista ja laadukkaista ja toimivista kerrostaloista.

Kaupungissa on asumisen ympäristöystävällisyys ja energian vähäinen kulutus asetettava tulevaisuuden yhdeksi rakentamisen tavoitteeksi. Rakentamisen, energian kulutus ja sen tuottamisen tavat ovat keskeisiä hiilidioksidipäästöjen vähentämisen kannalta. Siksi rakentamiselle pitäisi laittaa entistä tiukempia vaihtoehtoisten energiamuotojen käyttötavoitteita.

Helsingin asutokannasta suuri osa on rakennettu 1950-luvulla, jolloin ympäristönsuojelu ja energiakulutuksen vähentämistavoitteet eivät olleet samalla tavalla ensisijaisia kuin nyt, kun huoli ilmastonmuutoksesta on entistä suurempi.

23.1.2008

Kaupungin kannalta on tärkeätä havaita, että kaupungin omat vuokra-asunnot tarvitsevat myös peruskorjausta lähivuosina. Etenkin 1950-luvulla rakennettujen aravalainoitettujen vuokra-asuntojen peruskorjauksiin on varauduttava rahallisesti. Nyt käsillä olevassa energialinjauksissa että tulevassa MA-ohjelmassa korostetaan matalaenergiarakentamista. Tämän tavoitteen on koskettava myös asuntojen peruskorjausta. Helsingissä sillä on merkitystä, koska täällä on paljon vanhaa peruskorjattavaa asuntokantaa. Matalaenergisien peruskorjauksen tavoite ei toteudu ilman valtion tukea, eteenkään aralainoitetuissa vuokra-asunnoissa.

Teen sitä koskevan ponnin:

Hyväksyessään energiapoliittisia linjauksia koskevan selonteon kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tekee valtioneuvostolle esityksen, missä aravalainoitettujen vuokra-asuntojen peruskorjauksissa edellytetään matalaenergiarakentamista ja että valtio tukee tätä joko investointiavustuksilla tai valtion korkotuella.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Kun täällä Vasemmistoliitto ennen kaikkea ja muut pienemmät kaupunginhallitusryhmät kertoivat, että he yllättyivät tästä kolmen suuren ryhmän energiapoliittisesta sovusta, niin täytyy tunnustaa, että minäkin yllätyin. Kuvittelin, että olemme sen verran kaukana toisistamme lähtökohdiltamme, että emme saa yhteistä esitystä kaupunginhallitukseen ja sitä kautta valtuustoon, mutta näin yllättäen tapahtui. Tietysti asia olisi pitänyt käsitellä laajemmin ja keskustella sivistyneesti ja niin päin pois. Mutta tästä on varmasti otettu opiksi puolin ja toisin.

Tänään tehdään iso muutos siinä, miten kaupunkia johdetaan. Ensimmäistä kertaa valtuusto ottaa ohjat käsiinsä, asettaa selkeitä tavoitteita ja aika kunnianhimoisia päämääriä.

Täytyy huomauttaa, että en itse osaa antaa tässä niin paljon kunniaa pääministeri Vanhaselle kuin valtuustolle itselleen, että kyllä tässä valtuustoryhmät ovat olleet aloitteellisia ja ilman eräitä yleisönosastokirjoituksia varmasti merkittäviä muutoksia tähän

23.1.2008

pohjaesitykseen olisi tehty.

Vasemmistoliiton vastaesityksiin haluaisin sanoa vielä yhden sanan tähän alkuun.

Teidän ryhmänne kritisoi sitä, että tässä annetaan kivihillelle jatkoaikaa tai tulevaisuutta.

Haluaisin korostaa, että ensimmäistä kertaa kivihillen käyttö tulevaisuudessa on sidottu siihen, saavutetaanko nämä kunnianhimoiset päästötavoitteet vai ei, eli tässä ei anneta mitään villiä korttia tai vapaata korttia käyttää kivihiltä niin kuin parhaaksi nähdään, vaan asetetaan kovat tavoitteet. Ja se, mikä ratkaisee ilmastonmuutoksissa, on tietysti kokonaispäästöt. Ja jos ylipäänsä päästään tähän Helsingin päästövähennystavoitteeseen, niin silloin voi olla perusteltua, että yhtenä osana energiantuotannossa myös kivihillellä on joku rooli.

Se mitä kaipaisin enemmän kuin keskittymistä tähän energiatuotantokeskusteluun, on pohdintaa siitä, että itse asiassa nostamme tärkeimmäksi tavoitteeksi energiatehokkuuden parantamisen.

Kuitenkin helpoin ja myös halvin tapa päästä päästövähennystavoitteisiin on säästää energiaa. Käyttää sitä vähemmän kuin aikaisemmin, tuottaa vähemmällä enemmän. Ja tämä, vaikka se todennäköisesti on halvempaa kuin energian tuotantorakenteen mullistaminen, sekin vaatii varsin kovia ponnisteluja. Ja on ihan perusteltua, että tässä ei valtuustoryhmät kirjoita ihan suoraan toimenpideohjelmaan, vaan aika moni asia jää jatkovalmistelujen, selvitysten ja teknisten keinojen hakemisen varaan.

Varoittaisin myös siitä, mitä valtuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff äsken harrasti, että hän hieman vähätteli Helsingin roolia globaalisti ja ehkä ? Suomen mittakaavassa.

Jos pilkomme nämä tavoitteet hyvin pieniin osiin, niin jokainen meistä voi ajatella, että ei minun roolillani ole merkitystä, minä voin tehdä mitä huvittaa, voin heittäytyä vapaamatkustajaksi. Tämä uhkaa koko yhteisen tavoitteen toteuttamista.

Ilmastonmuutos aiheutuu monista pienistä tekijöistä ja kaikkiin niihin täytyy puuttua. Ja on aivan perusteltua, että Helsinki ottaa tässä eturivin paikan ja nostaa kunnolla ympäristölipun salkoon.

23.1.2008

Sosialidemokraattien ryhmäpuheessa valtuutettu Malinen lipsautti, että ydinvoima luokiteltaisiin tässä päästöttömäksi.

Näin ei todellakaan tehdä. Selonteossa ja sen linjauksessa mainitaan päästötön energiatuotanto, mutta kuten vihreiden ryhmäpuheessa oikaistiin, ydinvoima ei kuulu joukkoon.

Kaksi tärkeintä asiaa, joihin pitäisi keskittyä. Ensimmäinen on asumisen kuluttama energia, siis ennen kaikkea lämmitys ja itse asiassa myös asumisen tuottaman liikenteen energian kulutus.

On aivan paikallaan, että yhdyskuntarakennetta tiivistetään. On erittäin perusteltua, että lähdemme hakemaan uusia tapoja rakentaa, uusia tapoja peruskorjata.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Anttilan ponsiesitystä.

Kaupunginhallitus tuo maankäytön ja asumisen toimenpideohjelman ensi viikolla valtuustoon. Se on pyritty viemään linjaan näitten linjausten kanssa. Pääsemme jatkamaan varmasti viikon kuluttua keskustelua siitä, miten energiatavoitteita rakentamisen ja asumisen puolella voidaan tavoittaa.

Lopuksi – arvoisa puheenjohtaja – muutama sana liikenteestä ja liikenteen energian kulutuksesta.

Autoilun yhtenä ongelmana on se, että vaikka jokainen auto sinänsä saattaa olla hieman energiatehokkaampi – ainakin piirustuspöydällä – kuin aiemmat, niillä ajetaan enemmän kuin aikaisemmin ja vaikka insinöörit osaavat suunnitella ja rakentaa entistä energiatehokkaampia autoja, itse asiassa ihmiset ostavat yhä vain isompia ja tehokkaampia ajoneuvoja. Näin ollen tämä autoilun yleinen trendi ja kehitys syö sen edun, mikä teknisellä edistymisellä voitaisiin saavuttaa.

Selonteossa todetaan, että on useita keinoja vähentää liikenteen energian kulutusta. Meidän täytyy kehittää joukkoliikennettä, lisätä liityntäliikennettä, erityisesti kehyskunnissa. Mutta kaikkein tehokkaimpana keinona myös selonteossa todetaan taloudelliset ohjauskeinot, liikenteen hallintokeinot.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

23.1.2008

Kyllä se on niin, että mikään keino ei ole niin tehokas kuin ruuhkamaksut liikenteen energian kulutuksen vähentämisessä.

Ja olen erittäin iloinen siitä, että myös tässä kysymyksessä sosiaalidemokraatit ryhmäpuheessaan tukevat vihreiden linjaa.

Valtuutettu Kalima

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on tuotu esiin ihmetys siitä, että kolme suurta ryhmää pääsivät ratkaisuun niistä linjauksista, jotka tänään ovat listalla. Täällä on myöskin kritisoitu sitä, että linjaukset ovat liian varovaisia.

Voin sanoa, että neuvottelussa me pyrimme siihen, että mikäli mahdollista, pääsisimme yksimieliseen tulokseen sen vuoksi, että nämä muutokset ovat niin merkittäviä, vaikeasti toteutettavia, kalliita ja vaativat yhteistä voimaa.

Kun puhutaan Helsingin Energiasta pitää muistaa se, että Helsingin Energia on tehnyt juuri sen mitä siltä on toivottu. Se on tehnyt erinomaista tulosta. Se on pelastanut Helsingin talousahdingosta silloin, kun Helsinki oli siihen vajonnut. Ja se on mahdollistanut sen, että meidän palvelutasomme on se mikä se tällä hetkellä on.

Olen kuitenkin sitä mieltä, että kaupunginjohtaja Pajusen vetämät investointiluvut, hän puhui puolesta toista miljardista eurosta mainitsematta sitä ajankohtaa tai aikaa, jona se on tehtävä ja kertomattakaan sitä, mitä se tarkoittaisi, onko kysymys ydinvoimainvestoinnista vai mistä muista investoinneista. Kokoomushan tuossa neuvottelussa koko ajan piti esillä ydinvoimavaihtoa, jolloin tietysti tulee ajatelleeksi, että tässä puheenvuorossa olisi ollut siitä kysymys. Kuitenkin tuossa neuvottelussa enemmistö, eli sosialidemokraattien ja vihreitten ryhmä korosti uusiutuvien energiamuotojen käyttämistä.

Täytyy ihmetellä kyllä kaupunginjohtaja Pajusen käsitystä siitä, että jätepuuta ei voitaisi käyttää pellettien tekemiseen. Kaikki asiantuntijat ovat toisella kannalla. Pitää muistaa, että Tukholmaan viedään Kuusamon pellettitehtaan koko tuotanto. Toistan, Kuusamosta viedään Kemin kautta laivalla Tukholmaan ja toimii erittäin hyvin. Kustannustehokasta, kotimaista. Tuo meille vielä valuuttatuloja. Mutta

23.1.2008

meillä olisi kotimaista.

Muistan sen ajan, jolloin Helsingin kaupungilla oli Heinolassa, Heinolan maalaiskunnassa oma saha, joka muodostui vientisahaksi, joka oli erinomainen laitos, joka sitten lakkautettiin. Aivan samalla tavalla meillä pitäisi olla oma pellettitehdas, josta tuodaan sitten, laivalla ajetaan tuohon eteen laitoksiin. Ja täällä juuri todettiin, että olisi mahdollista muodostaa yhdestä laitoksesta biopolttoaineella ainakin osaksi toimiva.

On huomattava, että nämä muutokset eivät käy käden käänteessä. Tässä edellytetään kymmenen, kahdentoista vuoden investointisuunnitelmaa ja tarkkaa seurantaa siitä, että näihin tavoitteisiin päästään.

Mutta minulle jäi kyllä vahvasti se käsitys, että kaupunginjohtaja Pajunen on jälkijunassa. Hän ei tajua, että kello on lyönyt, kun hän esitteli sitä, että biomassaa ei voitaisi käyttää. Kysymys on siitä, että meidän on pakko käyttää sitä, jos haluamme saada halpaa energiaa ja päästä hiilidioksidipäästöistä.

Helsingin Energia on tehnyt myöskin toisen teon, jota ei yleisesti tiedetä, nimittäin se, että se suunnittelee osallistumista hiilidioksidipäästöjä poistavaan koelaitokseen.

Toivon, että valtuusto tukisi tätä suunnitelmaa sillä tavoin, että se ponnassa kehottaisi, että tällaiseen pitäisi mennä mukaan.

Sen vetäjänä on ilmeisesti Fortum. Eli tällainen talteenottotutkimus EU:ssa tehdään. Näitä laitoksia tulee olemaan EU:n alueella 10 – 12 kpl ja Suomi hakee yhtä. Ja olen kuullut, että Helsingin Energia olisi kiinnostunut osallistumisesta, siis ei itse pelkästään, vaan yhtenä osakkaana osallistumisesta tällaisesta laitoksesta. Jos hiilidioksidin talteenottotekniikka kehittyy, sillä on tietysti merkitystä Helsingin Energian kannalta.

Sitten hyvin mielenkiintoinen näkökulma on se, jonka valtuuston puheenjohtaja on esittänyt minulle meidän käymässä keskustelussa.

Hän on todennut, että voitaisiin ajatella, että uusia kaupunkeja, kaupunginosia, rakennettavia kaupunginosia, esimerkiksi Sipoota lämmitettäisiin pelleteillä, pellettivoimassa, uusiutuvalla energialla. Ja täällä on todettu, että sitä pitää hajauttaa muutenkin tätä energiantuotantoa. Mielestäni tämä puheenjohtajan esitys on varsin tärkeä ja se pitäisi ottaa tarkasti huomioon.

23.1.2008

Täällä on havaittavissa myöskin selkeitä eroavaisuuksia linjassa. Siis Kokoomus painottaa ydinvoimaa. Me painotamme kotimaista energiaa ja uusiutuvia energialähteitä.

Mielestäni tuo Kokoomuksen ponsi on oikeastaan itsestään selvä, melkein lattea, sanoisin.

Hyvät kollegat.

Toivon, että seurantaryhmä, joka perustetaan, on mahdollisimman pätevä ja tulee aikaan saamaan ehdotuksia, jotka me voimme täällä hyväksyä.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kalima esitti kysymyksiä - ymmärsin - puheenvuorossani esittämistäni rahoista eli siitä, että ...

Minulla ei ole sitä sanatarkkaa muotoa, mutta sanoin jotakuinkin niin, että noin 1,5 – 2 miljardia euroa tulee maksamaan se, että Helsingin kaupunki korvaa, tai siis osallistuu sen tavoitteen mukaisesti eli 20 %:n osuudella uudistuvan energian tuotantoon. Ja tässä siis uudistuva energia on yksi asia ja päästöttömyys eri asia. Kun puhutaan päästöttömyydestä, niin silloin siihen kuuluu ydinvoima, mutta uudistuvaan energiaan ei ydinvoima kuulu. Mitään tarkkoja laskelmiahan ei ole olemassa, kun puhutaan näistä lukemista, puhutaan tämän päivän rahassa.

Valtuutettu Kalima taisi kysyä, mikä aikajänne.

Nythän olemme sitoutumassa vuoteen 2020 asti.

Mutta antamaan kuvaa siitä, mitä tämä tarkoittaa.

Helsingin edustalla on varauduttu kaavassa tuulipuistoon, johon voitaisiin arviolta noin 140 tuulimyllyä – lienee oikea termi – rakentaa. Se tuottaisi noin 1 000 gigawattituntia sähköä vuositasolla, joka voisi olla ehkä noin yksi kolmannes tästä tavoitteen täyttymisestä. Se maksaisi noin yhden miljardin euron. Siihen saattaisi olla mahdollista saada 400 milj. euroa valtion tukea, jota rahaa tietävästi valtiolla ei ole

23.1.2008

tällä hetkellä olemassa. Mutta kertomaan sitä, että suuruusluokista, mistä puhutaan, 140 tuulimyllyä ja yksi kolmasosa haasteesta ja siis noin yksi miljardi euro.

Sen lisäksi, kun puhutaan siitä 2 miljardin euron tasosta, niin se tarkoittaisi sitä, että osallistuisimme uusiutuvan energian näihin mainittuihin tehokorotuksiin – josta puhuin puheessani – biomassan käyttöön ja sitten myöskin ... Nämä olisivat siis uusia hankkeita, mutta sitten siihen sisältyisi myös arvio siitä, että tämä osa Hanasaaren polttoaineesta olisi sitten pellettipohjaista, eli sillä korvattaisiin kivihiihtä. Eli tämä antamaan sitä suuruusluokkaa, missä menemme.

Ja korostan sitä, että nämä luvut ovat suuntaa antavia, eikä tässä vaiheessa tietenkään ole mitään yksityiskohtaisia laskelmia, vaan luontaista on, että tietenkin ensin valtuusto linjaa, mikä on suunta ja sitten lähdetään yksityiskohtaisesti selvittämään.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen kyllä kaupunginjohtaja Pajusen tapaa asettaa tämä kysymys.

Meille jaetussa selonteossa, sivu 6, "Mahdollisuudet nykyisten voimalaitosten siirtymiseen biopolttoaineisiin" lukee seuraavalla tavalla, jossa puuttuu yksi nolla vähintään verrattuna niihin lukuihin, jolla kaupunginjohtaja meitä nyt pelottelee. Tässä sanotaan: "Korvaamalla Hanasaaren käyttämä hiili biomassalla nousisi biopolttoaineiden osuus noin 20 %:iin ja samalla vähentyisivät Helsingin Energian hiilidioksidipäästöt noin neljänneksellä. Investoinnit (uudet kattilat ja biopolttoainelogistiikkaan liittyvät investoinnit) olisivat suuruusluokaltaan yhteensä 300 milj. euroa."

Minkä takia kaupunginjohtaja Pajunen ei puhu tästä luvusta, jolla yhdellä investoinnilla toteutettaisiin kaupunginhallituksen asettama tavoite uusiutuvan energian osalta, ei vuonna 2020, vaan paljon nopeammin?

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

23.1.2008

Kaupunginhallituksen linjausten tärkein kohta on se, että energiatuotannossa uusiutuvan energian osuus nostetaan 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä.

Kyllä se on ihan selvästi sanottu siellä ja selvitykset, joista täällä valtuutettu Peltokorpikin mainitsi, koskevat juuri niitä keinoja, millä tähän prosenttilukuun päästään.

Tämä 20 % voi meidän ajatuksissamme olla välitavoite kohti kunnianhimoisempia tavoitteita. Norjahan on ilmoittanut muutaman vuosikymmenen kuluttua tähtäävänsä täysin hiilidioksidista vapaaseen energian tuotantoon. Se tosin kyllä edellyttää hyvin monien uusien teknisten innovaatioitten käyttöön ottoa.

Helsingissä harjoitettu sähkön ja lämmön yhteistuotanto, johon nyt ollaan lisäämässä vielä tehokkuutta parantava jäähdytyksen tuotanto, on taloudellisesti ja teknisesti korkeatasoista.

Kun me nyt kuitenkin olemme maailmanlaajuisen ilmasto-ongelman edessä, ellei jo sisällä, meidän on Helsingissäkin tehtävä oma osuutemme asian korjaamisessa. Sosialidemokraatit ovat vakaasti tätä mieltä.

Olen tällä viikolla ollut parissa paneelissa, jossa vihreät ovat kertoneet iloitsevansa siitä, että kaikki muut puolueet ovat tulleet heidän linjoilleen energiakysymyksessä.

Tähän huomauttaisin aivan ystävällisesti vihreille, että sosialidemokraatit ovat olleet ilmastokysymyksessä aktiivisia ja aloitteellisia jo ennen kuin vihreistä oikein mitään tiedettiin.

1980-luvulla, kun voimalaitosuusinnat tulivat ajankohtaiseksi Helsingissä, energialaitos halusi tuottaa kaiken energian kivihieillä edelleen. Silloiset kuntapoliitikot sosialidemokraattien aloitteesta puuttuivat asiaan. Perustettiin luottamushenkilökomitea, jossa valtuustoryhmämme silloinen puheenjohtaja Martti Asunmaa oli puheenjohtajana. Itse olin mukana siinä toisena demarina.

Energialaitoksen vastustuksesta huolimatta uudet Vuosaaren perustettavat voimalaitokset päätettiin rakentaa maakaasukäyttöisiksi, komitean ehdotuksen mukaisesti. Maakaasulla tuotetaan lähes puolet Helsingin tarvitsemasta energiasta. Sehän on kylläkin fossiilinen polttoaine, mutta sen hiilidioksidipäästöt ovat 40 % pienemmät kuin

23.1.2008

kivihieillä ja siinä tietenkin on – se myönnetään – se yhden putken ja yhden toimittajan ongelma, että tuskin sillä tiellä voidaan edetä enää. Toinen samalla pohjalla aikanaan työskennellyt komitea ehdotti ja sai ajetuksi läpi rikinpoistolaitokset Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksiin.

Uusiutuvien lähteiden energiaosuuden nostaminen 20 %:lla runsaassa kymmenessä vuodessa on erittäin haastava, mutta tarpeellinen tavoite. Energiaselvityksessä mainitaan muutamia keinoja.

Pellettejä voidaan lisätä nykyisten hiilivoimaloiden polttoaineisiin 5 % ilman laitosten teknisiä muutoksia. Mielestäni olisi kuitenkin selvitettävä, voisiko tämä pellettimäärä olla hieman suurempi pienillä teknisillä muutoksilla.

Kuitenkin suuren puupolttoaineen määrän saanti Helsinkiin on epätodennäköistä. Puuta Suomessa valitettavasti yksinkertaisesti ei riitä poltettavaksi haluttuja määriä sen jälkeen, kun uudet EU:n energiavaatimukset tulevat voimaan.

Olen suhtautunut aikaisemmin varauksellisesti tuulivoiman rakentamiseen. Sekin energiamuoto on ympäristöhaitta ja perustamiskustannukset ovat suuret.

Mielestäni tuulivoimaa on kuitenkin rakennettava, kun muut uusiutuvat energiavarat, ainakin runsaan vuosikymmenen perspektiivillä ovat niukat. Muutaman prosentin sähkötuotanto-osuuden tuottaminen tuulivoimalla edellyttää kymmenien, ellei nyt sitten yli sadan myllyn rakentamista.

Helsingissä tuulivoiman ehdottomasti parhaat paikat ovat alustavien selvitysten mukaan merellä. Harkittavaksi jää kuitenkin se vaihtoehto, että myllyt sijaitsevat aivan muualla kuin Helsingin läheisyydessä. Sähkö kyllä kulkee johtoja pitkin tänne.

Loviisan ydinvoimalaitoksessa syntyvästä reaktiolämmöstä vain kolmasosa voidaan muuttaa sähköksi. Kaksi kolmasosaa lämmöstä on hukkalämpöä, joka ajetaan mereen. 1980-luvulla tutkittiin varsin ylimalkaisesti mahdollisuutta johtaa hukkalämpö putkea pitkin Helsingin lämmittämiseen. Se olisi mielekkäämpää kuin lämmittää Suomenlahtea. Asiassa ei silloin edetty. Nyt kun energian hinta on noussut ja nousu varmasti jatkuu, olisi syytä päivittää laskelmat tällaisesta vaihtoehdosta. Silloin tosin olisimme ostolämmön varassa ja sähkön ja lämmön yhteistuotantomahdollisuudet vähenisivät.

23.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja.

Teen tästä ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, olisiko taloudellisia ja muita edellytyksiä johtaa Loviisan ydinvoimalan hukkalämpö Helsinkiin kaukolämpönä käytettäväksi.

Ja lisäksi kaksi muuta pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin henkilöstön koulutusta ja opastusta energian säästöissä työpaikoilla ja työtehtävissä tehostetaan.

Ja kolmas:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valtuustolle laaditaan tiedoksi selvitys menetelmistä, miten voidaan energiantuotannossa poistaa ja varastoida hiilidioksidia sekä siitä, millaisia kustannuksia nämä menetelmät aiheuttavat.

Valtuutettu Moisio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Viitataan aluksi edellisiin puhujiin.

Totean, että eroja näiden meidän puolueiden ja ryhmien ydinvoiman suhteen ja ydinvoimakannoissa totisesti löytyy. Kokoomus raivoisasti kannattaa ydinvoimaa, vihreät sitä kovasti vastustavat ja demarit ovat vähän "iiiiiiiiii". **(Välihuuto!)** liiiiiii.

Tässä prosessissa on oikeastaan kaksi nyt ollut meneillään sellaista asiaa, joihin haluan kiinnittää valtuuston huomiota, on ollut tämä selonteko, jota nyt käsitellään ja sitten on tämä tuleva maankäytön ja asumisen ohjelma, joka ensi viikolla täällä valtuustossa käsitellään.

Näiden molempien prosessien kanssa on käynyt niin, että valtuusto on lisännyt paljon kunnianhimoisempia tavoitteita siihen pohjaan, joka valmistelusta on tullut, kun puhutaan ympäristö- ja ilmastonmuutoksen

23.1.2008

tavoitteista. Ja ihan selvää on, että poliittinen tahto on ottanut nämä asiat vakavasti ja välittää niitä tällä hetkellä tähän päätöksentekoon.

Ja oikeastaan olen ainoastaan huolissani siitä, ettei valmistelussa näistä asioista, ympäristökysymyksistä ja ilmastokysymyksistä, tule nyt sellaisia asioita, joista ajatellaan, että ”no jätetään nyt jotain niille poliitikoille sinne lisättävää”. Nämä kaksi prosessia ovat näyttäneet siltä, että ikään kuin juuri nämä asiat ovat ne, että ”olisi nyt niilläkin sitten jotain keskusteltavaa”. Ihan selvästi on näissä prosesseissa näyttänyt se, että poliittinen tahto on se, että nämä asiat tulevat myös valmistelussa tästä eteenpäin huomioiduksi.

Haluan vahvistaa niitä tavoitteita, joita tässä energiapoliittisessa selonteossa on kirjattu rakennusten energiankäytön tehostamiselle ja toisaalta rakentamisen ekotehokkuuden lisäämiselle. Kaikissa tonttien luovutuksissa ja vuokrauksissa pitää tästä eteenpäin vaatia energiatehokkuutta ja uusiutuvien energiamuotojen käyttöä.

On hyvä linjaus, että jatkossa tontinluovutuskilpailujen yhtenä laatukriteerinä voidaan käyttää energiatehokkuutta. Näin saamme varmasti kannustettua myös rakentajia tehokkaampiin ratkaisuihin.

Eryteisesti uudisrakentamisessa on paljon kohtia, joihin voimme vaikuttaa tämän ohjelman ja tulevan maankäytön ja asumisen ohjelman linjausten perusteella, kuten esimerkiksi suoraan sähkölämmityksen vähentämiseen ja toisaalta myös matalaenergiarakentamisen edistämiseen.

Nämä kaikki teot ovat tärkeitä, mutta tärkeintä on edelleenkin jatkossa se linjaus, joka tässäkin ohjelmassa tehdään energian säästämisestä.

Kerrostaloasukkailla pitäisi olla nykyistä paremmat mahdollisuudet tarkkailla omaa energiakulutustaan, esimerkiksi veden kulutustaan ja sähkön kulutustaan. Tämä on toisaalta heidän oikeutensa kuluttajina, koska he myös maksavat näistä asioista, sähköstä ja vedestä, mutta toisaalta se on myös ainoa tie siihen, että myös kuluttaja pystyy näkemään, paljonko todellisuudessa hän käyttää energiaa ja sitä myöten myös säästämään tätä energiaa.

Tästä syystä teen kaksi pontta, jotka kuuluvat, ensimmäinen seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään käytäntöjä, joilla kerrostaloissa asujat voivat mitata lämmön

23.1.2008

kulutuksensa asuntokohtaiseksi.

Ja toisen ponnien, jossa

kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään käytäntöjä, joilla kerrostaloissa asujat voivat mitata veden kulutuksensa asuntokohtaisesti.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Ärade fru ordförande. Arvoisa rouva puheenjohtaja. Bästa fullmäktigeledamöter.

Ei voi välttyä huomaamasta, että vaalivuosi on käsillä.

On tärkeästä asiasta kyse. Tuntuu vain aika hämmentävältä, ettei täällä sanaakaan viitata siihen, miten Helsingin energiapolitiikka olisi yhteydessä kaupungin talouteen. No nyt kuulimme, että tuulivoimalan, yhden kolmasosan täyttäminen näistä vaatimuksista, maksaisi sen tuulivoimalan ja sen hinta olisi miljardiluokkaa.

On hämmentävää myös, ettei tässä mitenkään viitata siihen, missä yhteydessä tämä on yleensäkin maailman markkinoihin. Edessä näyttää olevan laskusuhdanne. Maailmantalouden isot kasvumarkkinat ovat päästökaupan ulkopuolella kokonaan. Mutta täällä niistä asioista ei juuri huolta kanneta.

Ensi viikolla puhumme asunto- ja maankäyttöohjelmasta ja niistä pyrkimyksistä kasvattaa asuntotuotantoa. Tänään täällä rakentamiselle ollaan asettamassa monta rakentamista ja asumista kallistavaa seikkaa.

Onko niin, että esitetyt toimet tulevat tekemään Helsingin kilpailukykyisemmäksi suhteessa Nurmijärveen, Espooseen ja niin päin pois?

Helsinki profiloituu ja ilmastoimago paranee, mutta millä hinnalla?

Asumisen kustannukset nousevat, koulutus-, sosiaali- ja terveystaloudet joutuvat taas maksumieheksi, kun palveluiden rahoittamiseen ei enää riitäkään Helsingin Energian voittovaroja, vaan ne investoidaan kalliiseen energiatuotantoon, 140 tuulimyllyyn laivaväylille.

23.1.2008

Diskussioner som vi för om framtida energipolitiska linjedragningar har konsekvenser inte bara för helsingforsarna och deras miljö och hälsa utan också utanför stadens gränser. Helsingfors är inte en kommun bland andra kommuner utan en betydande nationell aktör i energiproduktionen i vårt land. De linjedragningar vi godkänner innehåller många positiva förslag med tanke på framtiden och en klar strävan till en större användning av förnyelsebara energikällor. Ändå är det viktigt att förstå dimensionerna av vår egen produktion och det är viktigt att förhålla sig ansvarsfullt till rådande verksamhet vid det kommunala affärsverket Helsingfors Energi så länge som EU går med på att den här affärsverksformen bibehålls. Vi kan inte låtsas om att vi inte skulle ha ett ägaransvar och välja att bara se på energiproduktionen ur ett fristående politiskt perspektiv så här inför kommunalvalet. Vår basservice har finansierats med hjälp av energiproduktionens vinst. Om den vinsten försvinner såsom det nu ser ut med de nya linjedragningarna, försämras förutsättningarna för basservicens finansiering. Vi vet alla att verkscheferna inom utbildning, social- och hälsovård nu sitter och räknar hur de finansierar bortfallet av den hundra miljoner som vi har använt i år.

Om minskande av koldioxidutsläpp samtidigt leder till större partikelutsläpp, hiukkaspäästöjä, i och med träförbränning som inte sker med tillräckligt god rening, då försämrar vi dessutom vår stadsmiljö vad gäller en av de mest kritiska faktorerna, också den av EU reglerad, dvs. luftkvaliteten i centrala staden och i närheten av huvudvägarna. Det här är en miljöfråga som vi har brottats med i flera år.

Myös Kokoomus ryhmäpuheenvuorossaan kiinnitti huomiota hiukkaspäästöihin.

Ei voi olla niin, että hiilidioksidipäästöjä vähennetään niin, että helsinkiläisten terveyttä uhkaavat pienhiukkaspäästöt samalla kasvavat.

Uusien ratkaisujen tulee olla neutraaleja suhteessa pienhiukkaspäästöihin.

Esitänkin seuraavan toivomusponnen:

Päätteessään energiapoliittisista linjauksista kaupunginvaltuusto edellyttää, etteivät pienhiukkaspäästöt uusien investointien myötä kasva.

23.1.2008

Hyvät valtuutetut.

Meillä suomalaisilla on monta huonoa tapaa. Liian monella meistä on kaupunkiasunnossaan vaatehuoneen kokoinen sauna. Olisi syytä miettiä, eikö ole aika sitten kieltää saunojen rakentaminen varsinkin vanhoihin asuinkerrostaloihin. Kun autoilua täällä verrataan Keski-Eurooppaan, meillä on myös liikaa kesämökkejä ja huono tapa mökkeillä. Autoilemme jopa 500 km suuntaansa mökille. Ehkä tästäkin pitäisi päästä eroon.

Bästa fullmäktigeledamöter.

Det är bra med goda föresatser men jag måste säga att jag hoppas att fullmäktige tänker efter vad gäller den här tjugo procenten och skrivningen om att sträva till en sådan här dramatisk förändring av vår energipolitik. I övrigt håller jag med om det som Oker-Blom i vårt Sfp:s gruppanförande sade. Om det inte är möjligt att göra energipolitik så att vi också garanterar Helsingfors Energins möjlighet till en ekonomiskt vettig politik, då ska vi hellre sälja energiverket och köpa den rena elen vi vill ha. Då slipper vi sitta på två stolar. Tack.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Björnberg-Enckell'ille ja eräille muillekin oikeiston ja RKP:n valtuutetuille.

Haluaisin esittää ihmettelyni siitä, minkä takia vastakkain asetetaan investoinnit uusiutuvaan energiaan ja Helsingin Energian tuloutusten merkitys peruspalvelujen rahoitukselle? Mikseivät samat valtuutetut ole huolissaan peruspalvelujen rahoituksesta silloin, kun puhutaan siitä, kuinka monia suuria uusia aluerakentamishankkeita on syytä käynnistää yhtä aikaa nopealla aikataululla tai mikseivät he olleet tästä peruspalvelujen rahoituksesta huolissaan silloin, kun täällä keskusteltiin keskustatunnelin rakentamisesta? Onneksi tuo keskustatunnelihanke nyt on haudattu ja rahat voidaan siltä osin käyttää järkevämmiin, esimerkiksi peruspalvelujen rahoittamiseen.

Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)

Olen usein ollut valtuutettu Hakasen kanssa samaa mieltä tässä

23.1.2008

valtuustosalissa siitä, että on aivan itsestään selvää, että voittovaroista, varsinkin kun ne tulevat liikelaitoksista, nämä voittovarat kanalisoidaan kunnalliseen palvelutuotantoon.

En nyt oikein ymmärrä kysymystä, koska kysehän on tässä siitä, että isojen valtuustoryhmien suulla on selitetty, että nyt loppuu kunnallisten palveluiden rahoittaminen Helsingin Energian voittovaroilla ja voittovarat jätetään kassaan, jotta nämä miljardiluokan investoinnit uusiin energiatuotantolaitoksiin pystyttäisiin hoitamaan. En nyt ymmärrä ollenkaan, että miten valtuutettu Hakanen ajattelee, koska tähän on aivan itsestään selvä asia, että nämä rahat, jotka on sijoitettu peruspalveluihin, ne siirtyvät nyt teollisiin investointeihin.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pieni korjaus valtuutettu Björnberg-Enckell'in puheenvuoroon.

Hän sanoi, että "suuret poliittiset ryhmät" monikossa. Olen kuullut yhden ainoan ryhmän täällä puhuvan Energian rahojen siirtämisestä pelkästään investointeihin tulevaisuudessa.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Liikelaitosten voittovarat on tuloutettu kaupungin yleiseen varainkäyttöön. Siinä ei ole mitään korvamerkintää, että ne ovat vain peruspalveluihin.

Aina silloin, kun tulee esille, että liikelaitosten voittoja pitäisi tulouttaa vähemmän, silloin muistetaan mainita vain peruspalvelut. Minkä takia ei muisteta mainita sitä rahan käyttöä, joka kaupungin yleisestä budjetista on menossa muihin hankkeisiin, kuten esimerkiksi laajojen alueiden rakennuttamiseen edellyttämään infraan ja moneen muuhun asiaan, tieinvestointeihin ja vastaaviin? Myös niitä rahoitetaan kaupungin budjetista eikä jostain aivan muualta. Tätä tarkoitin, valtuutettu Björnberg-Enckell.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

23.1.2008

Viimeistään nyt kaikille on tullut selväksi, että hiilidioksidipäästöjä on leikattava. Kissanhännänvetoa käydään lähinnä vain siitä, mitkä ovat ne konstit. Yhtä selvää pitäisi olla se, että valitaan vain sellaiset keinot, jotka ovat yhteiskuntataloudellisesti kannattavia, kokonaistaloudellisesti edullisia ja kustannustehokkaita.

Professori Peter Lundin mielestä energiassa ja liikenteessä on suurimmat päästöjen vähentämismahdollisuudet. Yksi halvimmista on varmasti se, että tehdään energiansäästöjä, tai siis käytetään energiaa vähemmän kuin aikaisemmin ja energian käytön tehokkuuden nostaminen.

Yksi nopeimmista on varmasti se, että nostetaan joukkoliikenteen osuutta kulkumuotojakaumasta.

Liikennehän aiheuttaa seudulla noin 20 % hiilidioksidipäästöistä. Eli pitää lisätä raideliikenteen osuutta liikenteestä ja ylipäänsä joukkoliikennettä ja keskittää rakentamista raiteiden varteen. Mutta on otettava huomioon näiden liikennemuotojen välityskyky. Ratikan välityskyky on ihan eri kuin junan tai metron. Juna ja metro on niitä välineitä, joilla isoja massoja voidaan kuljettaa paikasta toiseen, mutta ratikassa ei pysty kuljettamaan niin paljon matkustajia kuin näissä. Mutta ongelmana on myös se – niin kuin kyselytunnilla toin esille – että valtion rahoitusosuudella voidaan aika paljon vaikuttaa näihin hankkeisiin. Raideliikenteessä on ihan erilaiset rahoitusosuudet, riippuen siitä, mikä on kulkuväline. Ratikkaa ja raitioliikenneraiteita ei valtio rahoita lainkaan, metroa noin 30 % ja junaa ehkä 70 – 100, riippuu siitä, millä seudulla se on.

Mikä sitten on päästötöntä tai uusiutuvaa energiaa?

Itse en kannata ydinvoiman lisäämistä energiapaletissa. Toki tarkkaan ottaen ydinvoima on päästötöntä hiilidioksidimelessä, mutta ei haitatonta. Muistutan vain Tshernobylistä ja käytettyjen polttoaineen loppusijoitusongelmista.

En myöskään kannata laajamittaista hake- tai pellettipolttoa, koska siitä aiheutuva rekkaralli olisi aivan sietämätön ja rekat taas sitten lisääisivät liikenteen hiilidioksidipäästöjä. Jos se taas tuotaisiin laivalla – niin kuin demarit ovat esittäneet – niin sitten pitäisi olla melkoinen varasto pelleteille, koska kivihiihikattiloissa sitä voi käyttää vain noin 5 % siitä polttoaineesta, eli silloin sitten pitää olla valtavat varastot.

23.1.2008

Turve ei myöskään ole uusiutuva polttoaine.

Silloin kun olin kansanedustaja, niin Ahon kepuvetoinen hallitushan julisti poliittisella päätöksellä, että turve on uusiutuva luonnonvara. No kyllähän se uusiutuu noin neljässä tuhannessa vuodessa ja siinä aikana hallituskin on Suomessa jo uusiutunut noin tuhat kertaa. Turvesuothan ovat Suomessa muutettu tällä kepuvetoisella politiikalla hiilidioksidin sijoituksesta suureksi hiilidioksidin päästölähteeksi. Ja turpeen hiilidioksidipäästökerroinhan on suurempi kuin kivihiehellä.

Jäljelle jää siis vesivoima - sillä tarkoitan lähinnä merivoimaa - ja tuulivoima.

Viikissä on Helsingin Energian rahoittama tai lahjoittama tämä "Viikkeri, opetustuulimylly", joka on mainio siinä mielessä, että se pyörii siellä lähes kaiken aikaa ja vuosituotto on peräti 2 400 kilowattituntia. Pieni määrä sinänsä, mutta se on myöskin hyvin pieni voimala.

Jätteen poltto pitää rajata tiukasti energiajakeeseen. Sekajätteenpoltoa en kannata. Sehän olisi täysin vastoin EU:n jätedirektiiviäkin.

Mutta lämpöpumppujen ja maalämmön voimaan uskon. Niitä pitäisi hankkia paljon korvaamaan pientalojen sähkölämmitystä.

Tässä suhteessa, tai tästä asiasta teen toivomusponnen, että

kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus tukea sähkölämmitteisten pientalojen siirtymistä maalämmön käyttöön ja lämpöpumppujen käyttöön ottoa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikki tämä, mitä täällä tänäänkin on puhuttu, osoittaa, että Helsingin Energian tulos pitää jatkossa jättää sen omien investointien rahoittamiseen, että kaupunki ei voi enää käyttää sitä samalla tavalla kuin tähän asti. Tästä asiasta tarkastuslautakuntakin on yksimielisissä arviointikertomuksissaan huomauttanut valtuustolle jo muutaman kerran.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

23.1.2008

Jotta asia ei unohtuisi, haluan ensin kannattaa valtuutettu Moisio tällä tekemiä ponsiesityksiä.

Sitten haluan sanoa, että pidän tätä kolmen valtuustoryhmän tekemää linjausta erittäin merkittävänä ja ilahduttavana. Haluan tämän sanoa sen takia, että sen jälkeen alan kritisoida eräitä yksityiskohtia. Ja jottei tässä tulisi väärää käsitystä, niin päälinja on kuitenkin hyvä.

Mielestäni tämä päämäärä vähentää hiilidioksidipäästöjä on oikea ja se on tärkeä. Minä en osaa nähdä kovin suurena ideologisena kysymyksenä sen jälkeen, että miten se vähentäminen tapahtuu, mutta tärkeintä on, että se toteutuu.

Ja jos samoista rahoista kilpailee se, että investoimmeko rahaa esimerkiksi energian säästöön esimerkiksi rakennuskantaa parantamalla tai sitten siirtymällä vähäpäästöisempään, mutta kalliimpaan polttoaineisiin, niin näistä kannattaa valita se, joka toimii paremmin, eikä siihen minun silmissäni liity mitään kovin suurta ideologiaa, että kummalla tavalla ne päästöt vähenevät, kunhan vähenevät.

Pääministeri Vanhanen kritisoi sitä, että Helsinki ei käytä biopolttoaineita energian tuotannossaan. Ja kun häneltä kysyttiin, että mitä ideaa sitten, jos meillä on vain tietty määrä biopolttoaineita käytettävissä, niin mitä ideaa on siirrellä näitä maan sisällä paikasta toiseen, koska jos me käytämme niitä enemmän, niitä jää muille käytettäväksi vähemmän. Hän vastasi, että on väärin, jos kalliimpaa biopolttoainetta joudutaan käyttämään sisämaassa ja sitten Helsinki logistisista syistä voi käyttää halpaa kivihiltä. Tämä asia on tänään muuttunut aika voimakkaasti, kun EU:n komissio päätti, että voimalaitokset joutuvat tästä lähtien ostamaan kaikki päästökiintiönsä sen sijaan, että saivat niitä aikaisemmin ilmaiseksi. Tällä voi olla jotakin vaikutusta myös peruspalveluiden rahoitukseenkin. Jos ne Helsingin Energian hiilidioksidipäästöt ovat noin 4 miljoonaa tonnia, jos ne ostetaan 20 euroa tonni, niin se on 80 milj. euroa verrattuna siihen, että ne samat päästöoikeudet aikaisemmin saatiin ilmaiseksi. Ja tämän jälkeen saattaa olla, että Helsinki suorastaan tavoittelee näitä biopolttoaineita, koska ne ovat edullisempia. Mutta muuten olen sitä mieltä, että antaa logistiikan ratkaista ja markkinointi ratkaista, missä nämä biopolttoaineet kannattaa logistisesti käyttää, kunhan niitä käytetään koko maassa niin paljon kuin mahdollista.

Sinänsä olen sitä mieltä, että Helsingin Energia on laskenut aika oikein

23.1.2008

tämän vertailun Helsingin, Tukholman ja Nurmijärven kanssa. Tässähän on kilpailevia laskutapoja. Mutta paras laskutapa on se, että jos mietitään, että kaupunki kokonaisuudessaan ikään kuin lakkaa olemasta sekä energiatuotantona että kulutusyksikkönä, mitä tapahtuu maapallon hiilidioksidipäästöissä silloin. Jos Nurmijärvi lakkaa olemasta, niin hiilidioksidipäästöt vähenevät huomattavasti, koska sähköä, koska silloin voidaan lauhdevoimaloita sulkea. Jos Helsinki lakkaa olemasta, niin itse asiassa muualla joudutaan lauhdevoimaloita jonkin verran käynnistämään, koska me olemme energian sähkön suhteen yliomavaraisia.

Mutta yksi biopolttoaineitten muoto, jota Helsingissä kannattaa käyttää, on jäte-energian hyödyntäminen.

Minä olen kovin pahoillani, että YTV suunnittelee tätä asiaa energiatuotannosta riippumatta. Tällainen arinapoltto, joka tuottaa paljon lämpöä ja aika vähän sähköä, ei hirveästi itse säästä energiaa. Jos tällä tavalla työnnetään Helsingin kaukolämpöverkkoon paljon lämpöä, silloin meidän muut voimalaitoksemme tuottavat vähemmän sähköä ja sen jälkeen maassa jonkun toisen pitää tuottaa enemmän sähköä. Se tuottaa sitä lauhdevoimalla ja työntää sen lämmön mereen. Lopputulos on se, että lämpö, mitä täällä on tuotettu jätteestä, siirtyy jossakin muualla mereen, eikä se paljon hyödytä. Sama koskee tätä valtuutettu Lohen ehdotusta tuoda tätä kohtalaisen haaleata lämpöä Loviisasta Helsinkiin. Se ei paljon säästäisi energiaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Liikenne on hyvin ratkaisevassa asemassa siitä mitä täällä tapahtuu.

Tietulleista ja muista on täällä riittävästi puhuttu.

Itse olen sitä mieltä, että tämän ohella pääkaupunkiseudulla pitäisi koko tämä liikenneinvestointiasia panna uusiksi. En tarkoita, että niitä raideliikenneinvestointeja, jotka nyt PLJ:ssä on mainittu, pitäisi millään tavoin vaihtaa toisiin investointeihin, vaan että raideliikenneinvestointeja pitäisi nopeuttaa huomattavasti. Tähän löytyy myös rahoitus, jos halutaan. Se voidaan rahoittaa näitten raiteitten aiheuttamalla maan arvonnousulla. Se edellyttää kovin kurinalaista kaavoitusta siten, että sitten taas muualle ei kaavoiteta, jolloin ikään kuin maanomistajilla on se vaihtoehto, että joko hän maksaa tämän raiteen tai sitten sillä alueella ei rakenneta mitään. Kyllä se sillä tavalla syntyisi.

23.1.2008

Mutta me tarvitsemme hyvin nopeasti, paljon suunnitelmia raiteet Sipooseen ja me tarvitsemme sitä myös Helsingistä länteen Lohjalle päin. Nämä suunnitelmat pitäisi itse asiassa tämän energiatilanteen jälkeen panna kokonaan uusiksi.

Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara otti esille YTV:n jätteenpolttolaitoksen ja oli sitä mieltä, että tämä lämpö ikään kuin sotkee lämmön tuotantoa pääkaupunkiseudulla.

Nyt kuitenkin tämän laitoksen lämmön tuotanto vastaa vain sellaista määrää, joka on parin vuoden lisäys pääkaupunkiseudun lämmön kulutuksessa. Näin ollen sen ei pitäisi haitata lämpöinfraa pääkaupunkiseudulla.

Olisin ollut sitä mieltä, että ei kai nyt valtuutettu Soininvaarakaan halua, että me jatkamme tätä vanhanaikaista kaatopaikkojen täyttämistä, että polttolaitoksen rakentaminen nyt, joka on Euroopassa erittäin yleistä, on kyllä se järkevin vaihtoehto tässä tilanteessa.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

? Enhän puheenvuorossa muistanut sanoa, mitä tässä pitäisi tehdä. Hyvä, että kysyttiin.

Meidän pitäisi ryhtyä mädättämään jätteitä sen sijaan, että poltamme niitä arinapoltossa. Näin saamme aikaan metaania, hyvin maakaasun kaltaista ainetta. Sitä pitäisi käyttää maakaasun tapaan meidän voimalaitoksiin, jolloin lopputuloksena on paljon enemmän sähköä ja sitten vastaavasti vähän vähemmän lämpöä.

Valtuutettu Lohi (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Soininvaaralle tiedoksi, että alustavat suunnitelmat Ämmäsuolle 15 megawatin biovoimalasta, joka juuri käyttää Ämmäsuolle valmistuneen uuden kompostilaitoksen tuotteita,

23.1.2008

sellainen on tulossa.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Koko tämä ohjelma on aika iloinen paperi ja on mielestäni yllättävän tyylikästä, että Helsingin kaupunginvaltuusto poliittisena elimenä näyttää hyvin selkeästi sen, että ilmastonmuutoskysymykset otetaan vakavasti. Edelleenkin sekä täällä Suomessa että monissa suurvalloissa suhtaudutaan ilmastonmuutokseen vähättelevästi. Mielestäni on tyylikästä, että Helsingin kaupunki omalla toiminnallaan kuitenkin ottaa sen vakavasti.

Eli tämä tavoiteohjelma on hyvä siitä huolimatta, että jossain määrin tavoitetaso saattaa olla jo alimitoitettu jo syntyessään tässä vaiheessa. Se me tiedetään.

Me nähdään, että oikeastaan ilmastonmuutoksen vaikutukset vaikuttavat Helsingin kehittämiseen ja meidän, sanotaan tämän vuoden työskentelyyn hyvin nopeasti. Joidenkin arvioiden mukaan - esimerkiksi siis hallitusten välisen ilmastopaneelin tutkimusten mukaan - meren pinnan nousua, jota odotettiin, että se on joku 20 – 80 cm vuosisadassa, saattaa olla yli metrin ja se vaikuttaa esimerkiksi meille rantarakentamiseen, saati sitten se, jos tapahtuu näitä ilmastonmuutoksen suurempia vaikutuksia, että Pohjoisnapa sulaa, ei kai suoraan nosta meren pintaa, mutta vaikuttaa sitten taas ainakin aikanaan siihen, onko se nyt interglasiaarin aikana, että Grönlanti sulaa ja meren pinta nousee 5 – 7 m - ja nämä eivät ole vitsejä - saati että joku etelämanner, jonka on uskottu olevan aika pysyvä, ilmastonmuutoksen takia lähtee myöskin sulamaan, jolloin sitten meren pinnan nousuvaikutukset ovat käsittämättömän suuria.

Tässä on oikeastaan tämän illan aikana sanottu suurin osa tärkeistä asioista. Minä ajattelin vaan lähinnä pohtia vähän sitä, mitkä ovat ensimmäisiä tärkeitä asioita, joissa valtuusto pystyy sitten näyttämään ja myöskin Sosialidemokraattinen ryhmä näyttämään, että otetaan tosissaan ne asiat, mitä on täällä tuotu ja esitetty. Se on jo heti suoraan meillä tuleva Hermannin – Sompassaaren eli Kalasataman osayleiskaava, joka tulee valtuuston käsittelyyn varmaan seuraavan parin kuukauden aikana.

Tässä osayleiskaavassa me ratkaistaan aika paljon sitä, millaiset

23.1.2008

resurssit meillä on esimerkiksi energialaitoksella tällä energiahuoltoalueella, kuinka paljon me voidaan tuoda sinne esimerkiksi biopolttoaineita, mihin me saadaan varastoitua mahdolliset pelletit, jotka vaativat kuivavarastotilaa, entä sitten, jos käytetään haketta, mihin ne saadaan. Nythän tähän meidän osayleiskaavaan on piirretty – sanotaan nyt - aika fiktiivisesti jo Hanasaari C, mutta meillä ei ole minkään näköistä käsitystä siitä, että millaisia tiloja ja tarpeita oikeasti on olemassa. Ja oikeastaan siinä toivoisinkin Seppo Ruohoselta myöskin selkeämpää kommentointia näiden tulevaisuuden haasteiden suhteen.

Niin kuin me tiedämme, täällä on puhuttu jo paljon biopolttoaineiden käytöstä.

Käsittääkseni on niin, että esimerkiksi Hanasaassa pystyttäisiin todella pellettejä käyttämään aika suoraan pienin teknisin muutoksin. Jos halutaan käyttää haketta, joka sinänsä on järkevämpi voimalaitoskäytössä, pelletti kun on jo aika pitkälle jalostettu tuote voimalaitoskäyttöön, niin hake käsittääkseni vaatisi sitten uuden kaasuttimen hankkimista, joka on investointi, joka saattaisi kannattaa siinä mielessä, että sillä pystyttäisiin korvaamaan kivihiiltä yli kymmenenkin prosenttiyksikköä. Se on sitten eri asia tosiaan tällä logistiikalla, miten me tuodaan hake tai pelletit mahdollisesti sitten Helsinkiin, laivateitse tai jollain muulla tavalla.

Siinä oikeastaan tärkeimmät asiat.

Vielä haluaisin muistuttaa tästä, mitä oikeastaan Seppo Ruohonen kävi siellä Sanomatalon Hesarin järjestämässä energiapoliittisessa keskustelussa läpi, oli tämä ns. osaoptimointi.

Helsingin kaupunginvaltuustossa, uskoisin, että on aika selvää myöskin se, että meidän kannattaa hyvin tarkasti katsoa, mitkä investoinnit meidän kannattaa sijoittaa Helsingin sisään, jos tällaisella energiataloudellisella investoinnilla on parempi vaikutus jossain Helsingin kaupungin rajojen ulkopuolella. Uskon, että tämä on valtuustossa kyllä hyvin ymmärretty ja niin kannattaa toimia, eikä silti missään nimessä vähätellä Helsingin omien toimenpiteiden tärkeyttä.

Tässä tärkeimmät.

Haluan myöskin kannattaa valtuutettu Lohen tekemää ponsiesitystä.

23.1.2008

Valtuutettu Rauhamäki

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tätä keskustelua seuranneena herää hieman kysymys, se, että mikä on, kumpi nyt on primääritavoite? Onko primääritavoitteena tai ensisijaisena tavoitteena kasvihuonepäästöjen, eritoten ehkä Co2-päästöjen vähentäminen vai uusiutuvien energialähteiden osuuden nostaminen. Meidän selonteko tuntuu lähtevän ehkä enemmän siitä, kun katsotaan niitä, miten ne on kirjattu sinne, siitä, että uusiutuvien energialähteiden osuuden nostaminen on tärkeämpi kuin kasvihuonepäästöjen vähentäminen. Itse näkisin ehkä tämän toisin päin mielellään. Mutta kun tämä muutos tuskin enää tässä käsittelyvaiheessa toteutuu, niin nyt olisi olennaista ehkä sitten keskittyä siihen, että kun tämän selonteon myötä Helsingin Energialle tulee merkittäviä velvoitteita, niin on syytä myös heille, tai sinne suunnalle asiantuntijoille antaa myös harkita ja selvittää ne kustannustehokkaimmat keinot näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Ennen kaikkea siinä pitäisi tietysti huomiota se, mikä on Helsingin kilpailukyky muuhun seutuun kansallisesti tai kansainväliseen ympäristöön silmällä pitäen sitten myös ehkä aito huoli siitä, että meillä on paljon toimenpiteitä tähänkin listattuna ja tämänpäiväiset EU-komission linjaukset tulevat varmaan merkittävällä tavalla nostamaan entisestään helsinkiläisten asumiskustannuksia.

Mutta meidän ei tulisi vaarantaa liiaksi nykyisten tuotantojärjestelmien hyötyjä. Ne tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää, ennen kaikkea tietysti yhdistetyn sähkön ja lämmön hyötysuhde, joka on ällistytävänkkin korkea.

Tässä ehkä keskusteluun olisi syytä nostaa se, että Helsingin Energia kuitenkin toimii kilpailun markkinoilla ja olisi tärkeää, että tulevaisuudessa myöskin ... Jatketaan sieltä. **(Puheenjohtajan välikysymys.)**

Arvon valtuutetut.

Olisi tärkeää, että Helsingin Energialle myöskin tulevaisuudessa sitten annetaan mahdollisuus harkita näitä omien keinojensa käyttöä silmällä pitäen tosiaan se, että meidän omistajaohjauselementit tulisi olla ehkä enemmänkin se, tai sanotaan näin, että mahdollisuus samoja, kun he toimivat kilpailevilla markkinoilla, niin heillä olisi mahdollisuuksien mukaan kuitenkin sama keinovalikoima käytettävissä kuin alan muilla toimijoilla. Eli tässä selonteossa jo jossain määrin mennään ehkä

23.1.2008

liiankin syväälle yksityiskohtiin kohti ja vaarannetaan tietyllä tavalla tulevaisuutta silmällä pitäen, niin kuin täällä keskustelussakin on tullut se, että mikä on HELEN:in tuloksenteekokyky tulevaisuudessa.

Meidän pitäisi ehkä ennen tämäntyylisen selontekojen käsittelyyn tuomista käydä jossain vaiheessa vähän vielä laajempaa periaatteellista keskustelua siitä, mikä on omistajaohjauksen rooli ja mikä on sitten, mikä kuuluu operatiiviselle johdolle. Siinä mielessä ... Siis aito huoli on ehkä ennen kaikkea se, mitä täällä mm. useat valtuutetut ovat esittäneet, että miten tullaan sitten se nykyinen Helsingin Energian tulos, joita ollaan tässä vuodet nautittu ja saatu hyviä palveluja ja muuta vastaavaa helsinkiläisille sitä kautta tuotettua, olisi myös jatkossa mahdollisimman korkea huomioiden nämä haasteet, mitä tämä selonteko, EU-komission päätökset ja kansalliset päätökset tuovat.

Lopuksi ehkä muutama tarkastelu siitä, että täällä on valtavasti keskustelua käyty siitä, mitä meidän pitäisi tehdä asumisen suhteen, tulevan rakentamisen suhteen. Suurin osa keinoista tai merkittävä määrä keinoista, oikeastaan varmaan kaikki jossain mittakaavassa nostaa helsinkiläisten asumiskustannuksia.

Kun me tiedämme jo nyt, että ne ovat seudullisesti korkeat, ne ovat varsinkin kansallisesti korkeat ja kun me tiedetään haaste tulevaisuudessa työvoiman saannissa Helsingin alueelle, niin näkisin, että tätä piirrettä pitäisi, tai tätä keskustelua, mitä täällä on ja hienon kuuloisia keinoja ja hienon kuuloisia ajatuksia nostettu esiin, niin olisi erittäin tärkeää, että huomioitaisiin kuitenkin niiden kustannusvaikutukset sitten helsinkiläisten asumiseen.

Sen takia teenkin seuraavankuuloisen ponnin, eli tämän hyväksyessään

kaupunginvaltuusto edellyttää, että ennen kuin kaupunki ottaa käyttöön esimerkiksi tontinluovutusehtoihin liitettäviä vaatimuksia tulevaisuuden rakentamiselle on niiden vaikutukset asumiskustannuksiin arvioitava.

Toimitan kirjallisesti myöhemmin.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

23.1.2008

Täällä on loskaisen talven keskellä käyty tänään hyvin merkittävää ilmastonmuutoskeskustelua ja pohdittu niitä toimia, mihin me voidaan Helsingin kaupunkina ryhtyä.

Meillä teollisuusmaillahan on erityinen vastuu ilmastonmuutoksesta ja maapallon lämpenemisestä. Meidän yritysten, voimaloiden, kuljetusvälineiden ja rakennusten suuret hiilidioksidipäästöt ilmakehään ovat aiheuttaneet kasvihuonekaasujen pitoisuuden kohoamisen. Meillä rikkailla mailla on tietysti se erityinen velvollisuus, kun noin historiallisesti tarkastellen, niin se ongelma on erityisesti meidän toimien seurauksena syntynyt.

Haluan tähän keskusteluun muistuttaa sen, että maailmanlaajuisesti jos ilmastonmuutokselle ei mitään tehdä ja vaikka nyt tehdäänkin, niin silti seurauksia jo tulee ja suurin kärsijähän siinä on Afrikka maailmanlaajuisesti, että vaikka ne on historiallisesti tuottanut vain 3 % päästöistä, niin ne tulee, siellä ne ihmiset kärsimään eniten. Mm. aavikoitumisen ja muun sellaisen seurauksena, milloin suuret alueet tulee asuinkelvottomiksi, niin sehän tarkoittaa sitä, että ihmisillä ei ole siellä enää mahdollisuutta asua tietyillä alueilla.

Tulin tänään tänne valtuustoon suoraan Tukholmasta. Pohjoismaiset sosialidemokraatit, me pidettiin parin päivän kokousta ja keskusteltiin mm. Itämeren tilasta ja ympäristönsuojelusta ja hyväksyttiin sellainen hyvin valmisteltu ympäristöasiakirja. Siinä keskustelussa jäi erityisesti mieleen se, että Norjan pääministeri kertoi siitä, miten hän oli juuri vierailut etelänapamantereella ja siitä siis, miten jäätikkö sulaa ja niistä kaikista sen seurauksista. Siitä keskustelusta jäi kyllä se vaikutelma, että asia on vakava ja että Norjassa tullaan kaikkiin näihin asioihin puuttumaan, niin kuin nyt jo täälläkin keskustelussa on mainittu Norja yhtenä esimerkkinä.

Tämä linjaus, niin kuin täällä nyt on moneen kertaan jo kuvattukin, niin tähän on hyvä, syntyi hyvissä neuvotteluissa. Kuvaavaahan ehkä sille on se, että se jo ihan nimeä myöten muuttui. Ei puhuta enää mistään imagosta, vaan tavoitteena on laadukas ympäristö.

Näitä kaikkia linjauksia, mitä tänne kirjoitettiin, ne ovat hyviä. Mehän emme ole siinä pystytty laskemaan kaikkien niiden asioiden kustannusvaikutuksia. Me ei todellakaan tiedetä, mitä kaikki nämä vaatimukset, mitä tänne on kirjattu, tulevat maksamaan. Kaupunginjohtaja Pajunen täällä jonkin verran valotti suuruusluokkia, mutta että monella asiallahan on vaikutuksia. Investointeina ne saattaa

23.1.2008

sitten myöhemmällä aikavälillä ja toivottavasti vähentävät kustannuksia.

Mutta joka tapauksessa mielestäni tämän paperin hyväksymisen yhteydessä meidän kaikkien pitää tunnustaa se, että me olemme sitoutuneet sitten aika suuriin kustannusvaikutuksiin.

Olen samaa mieltä kuin valtuutettu Lehtipuu täällä siitä, että kaikkien toimilla on merkitystä, että samalla kun hyväksymme ja käsittelemme suurien kokonaisuuksien ja koko kaupungin vastuuta, niin sitten on myöskin kiinnitettävä huomiota siihen, että kukaan ei voi mennä näitä asioita karkuun ja jokaisella toimella on merkitystä.

Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa moitittiin meitä tästä autopaikkakeskustelusta.

En nyt oikein sitä juttua opiksi kopiksi, koska kyllä näissä, sekä tässä että sitten asumisen ja maankäytön neuvotteluissa, niin mielestäni meidän kannat ovat lähentyneet. Emme ole autovastaisia eikä niitä autopaikkoja voi kokonaan kaavoista pois kirjoittaa, mutta että kyllä on selvästi ymmärretty se, että autoistumisella on vakavia seurauksia.

Se oli hieno asia, että näissä neuvotteluissahan selvästi syntyi yksimielisyys siitä, että lajiteltua jätettä voidaan polttaa. Ja siitä olen tyytyväinen, että meillä on nyt se yksi yhteinen näkemys siitä.

Ja siitä taas olen vähän pahoillani, että Kokoomus on halunnut koko tätä keskustelua leimata erityisesti ydinvoimakeskusteluksi, kun kuitenkin tässä on hirveä määrä muita vaihtoehtoja.

Ydinvoimaa on nyt ja sitä lisää rakennetaan Suomeen, emmekä ole - kukaan - vaatineet, että Helsinki siitä irtoutuisi. Tämän keskustelun ja tämän koko energiaselonteon tarkoitus ei ollut ydinvoima-asia.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Reinikaisen vastaehdotusta.

Valtuutettu Kaunola

23.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustotoverit.

Täällä on hyvin paljon käyty keskustelua energialaitoksesta ja siitä, miten se energialaitos tuottaa meidän iloksi sähköä ja kaukolämpöä ja nyt lähitulevaisuudessa vielä kaukokylmää.

Mutta todettakoon sekin tässä yhteydessä itse meille kullekin moitteeksi, että me olemme uusiutuvista energialähteistä myyneet aikoinaan Kemijoesta osuuksia. Samalla tavalla me teimme myös Oulujoesta. Tämä oli siinä tilanteessa oikea ratkaisu. Se oli näille pohjoisen ihmisille hyvinkin tarpeellinen omantunnon asia, että he saivat omistaa ne koskivoimat, joita Kemijoessa ja Oulujoessa syntyi, ettei käynyt niin, että Helsinki vei siitä osuuden. Vie se tänä päivänäkin, mutta se maksaa siitä ehkä vähän kovemman hinnan kuin aiemmin.

Todettakoon myös sekin asia, että Helsinki ja sen energialaitos on Suomen suurin maakaasun käyttäjä, elikkä me käytämme kaikkein eniten maakaasua tässä maassa.

Mustasta hiilestä tulee hyvin vihreätä energiaa, kun se oikealla tavalla valmistetaan siten kuin se nykyään Helsingissä tehdään. Elikkä hiili tulee pääsääntöisesti Venäjältä ja Puolasta. Se rahdataan sieltä laivoilla ja proomuilla Helsinkiin, jossa se sitten voimalaitoksissa hyödynnetään. Se hyödynnetään siten, että se hiili ns. hiilimyllyissä ajetaan hienoksi tuhkakksi. Se on kuin jauhoa, joka sitten näihin kattiloihin sumutetaan kovan paineen alaisena. Siinä käytetään öljyä tukipolttona, jos tarve sitä vaatii. Tätä kautta tuo hiilipöly sitten synnyttää meille niin kaukolämmön kuin sähkökin. Ja tämä yhteistuotanto on yksi hyvin oleellinen tekijä ollut jo vuosikausia Helsingissä siitä, miten ollaan päästy niihin hyviin hyötysuhteisiin, joita tätä kautta on saatu aikaiseksi. Tätä logiikkaa on käyty ihmettelemässä amerikkalaiset. Sitä ovat käyneet japanilaiset, saksalaiset, englantilaiset, ranskalaiset jne. ja ovat olleet ”sormi suussa”, että voiko täällä näin pitkälle tämä homma kehittyä ja olla näin hyvin hoidettua kuin se nykyään meillä on ollut.

Täällä on käyty myös hyvin laajasti keskusteluja siitä, mikä on energialaitoksen tulevaisuus. Toivon mukaan se on hyvä. On käyty myös siitä tuloutuksesta hyvinkin paljon keskusteluja, että miten sen kanssa tehdään, onko se oikein sen rahan hyväksi käyttö meidän yhteiseksi hyväksi vaiko ei, pitäisikö kaikki raha antaa energialaitokselle. Mielestäni se on ihan oikealla tavalla ollut ja toimittu, kun siitä on osa voitu siitä tuloksesta saada tänne meidän yhteiseen hyväksi käyttämiseen. Elikkä näin pitää olla jatkossakin. Ei me muuten

23.1.2008

näissä asioissa oikealla tavalla edetä.

Ja miksi nämä päästötavoitteet ovat tänä päivänä niinkin kovat kuin ne ovat ja kohtuuttomat ainakin minun mielestäni.

Helsingin energialaitoksen kohdalta on se, että energialaitos on nämä asiat huomionnut jo vuosikausia sitten. Elikkä meillä – käytän tätä ilmaisua – yhä edelleen on se tapa ollut toimia, että mahdollisimman tehokkaasti toimitaan ja kun ollaan hyvin tehokkaasti toimittu, niin ollaan vuosikausia otettu kaikki irti mitä siitä kivihillestä, kulloisestakin tavarasta on saatu irti ja ollaan päästy näissä lukemissa sitten niin tänä päivänäkin hyviin tuloksiin, elikkä ollaan nämä asiat oikealla tavalla huomioitu jo vuosikausia sitten, joka on ollut myönteinen ja hyvä asia.

Helsingin Energia – niin kuin täällä valtuutettu Lohi mainitsi – lähdettiin rakentamaan rikinpoistolaitoksia. Salmisaareen tuli ensimmäinen. Se sai nimekseen Sari 1. Sen jälkeen tuli Hanasaareen, josta tuli taas Hari nimeltään. Ne ovat ns. rikinpoistolaitoksia. Elikkä Helsingin energialaitos ei laske ilmaan lainkaan rikkiä, joka on hyvä ja myönteinen asia. Yhteistuotannon ansiosta on viime vuosina, vuosikymmeninä – on mentävä niin pitkälle ajassa taakse päin – on Helsingissä ilmanlaatu puhdistunut oleellisesti menneistä ajoista, jolloin joka torpassa, joka talossa oli oma lämmityksensä - **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** – ja jokainen laskee minkäkinlaista savua hyvänsä sitten ilmaan, joka ei ollut meille edullista. Mutta tämä on ollut myönteinen asia, kun ollaan päästy rikinpoistolaitoksiin jne.

Uskon, että tämä myönteinen kehitys näissä asioissa tulee jatkossakin jatkumaan ja Helsingin Energia löytää oikeat ratkaisut polttoainekysymyksiinkin.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan aluksi Vasemmistoliiton ryhmäpuheenvuorossa tehtyjä vastaesityksiä sekä tehtyä pontta.

Tänä iltana on käyty perusteellisesti energiapoliittista keskustelua, mikä on erinomaisen hyvä. Meidän ryhmäpuheenvuorossamme hyvin moniin asioihin paneuduttiin, että en ryhdy käymään enää niitä läpi.

Haluan kuitenkin painottaa vielä sitä, että Vasemmistoliiton mielestä

23.1.2008

uusiutuvien energiamuotojen osuutta pitää nostaa.

Täällä on tullut puheenvuoroissa esille, että jo nyt asetettu tavoite on kova ja on tullut myös kysymyksiä siitä, millä kustannuksilla ja millä investoinneilla kykenemme tämän tulevaisuudessa tekemään. Täytyy sanoa, että joudumme maksamaan näistä uusiutuvien energiamuotojen lisäämisestä ja ylipäänsä niistä toimenpiteistä, joilla estämme ilmastonmuutoksen.

Se on meidän ja tulevien sukupolvien kannalta etenkin elintärkeää. Oli liikuttavaa nähdä se huoli, mikä oli televisiouutisten uutislähetyksessä, tuli helsinkiläisestä koulusta, kun oppilaat olivat paneutuneet tähän ilmastonmuutosasiaan. Elikkä siinä puhuivat ne, jotka kantavat sitten tulevaisuudessa ne seuraukset, jos me emme tartu näihin asioihin.

Haluan nostaa yhden asian vielä.

Täällä on paljon puhuttu siitä, mitä me täällä Helsingissä teemme. Myös kaupunginjohtaja Pajunen nosti esille asian, että tarpeeton energian tuotanto on torjuttava. Ja täällä linjauksissa on hyvin sellaisia esityksiä, joilla nimenomaan pyritään myös tarpeettoman energian kulutuksen vähentämiseen, hyvin isoja rakenteellisia asioita, jotka liittyvät joukkoliikenteeseen, liittyvät kaupunkisuunnitteluun. Siellä mainitaan myös työpaikkojen ja asumiseen liittyvät asiat yhtenä energiansäästökohteena.

Haluan nostaa kuitenkin vielä ponnin muodossa yhden asian, joka mielestäni Helsingin kaupungin tulisi tehdä, elikkä tulisi selvittää, millä tavalla voidaan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa hakea energian säästökeinoja ja tehostaa energian käyttöä.

Tässä kaupunki voisi olla aloitteellinen ja tässä voisi hakea erilaisia yhteistyökumppaneita. Tässä olisimme mekin Vasemmistoliitossa hyväksymässä erilaiset konsultit, koska tämä olisi yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa ja myös erilaisten tutkimuslaitosten kanssa. Ja tämä voisi olla sellaista niin kuin edellä käyvä työtä, jota voisimme tehdä, ajatellen ihan niitäkin tavoitteita, mitä koko Suomelle on asetettu tänään tehdyissä, tai julkisuuteen tulleissa esimerkiksi uusiutuvien energiaosuuden määrän kasvattamisessa. Elikkä sehän on hyvin vaativa taso, mitä Suomelle on asetettu. Elinkeinoelämä on jo kyllä ehtinyt torpata koko esityksen tehottomaksi ja kalliiksi. Mutta tämä on hyvin yksipuolinen näkemys.

Teenkin sellaisen ponnin, ehdotan, että

23.1.2008

Helsingissä käynnistetään selvitys yhteistyössä elinkeinoelämän ja mahdollisten muiden toimijoiden kanssa elinkeinoelämän energian käytöstä ja mahdollisuuksista tehostaa energian käyttöä sekä säästää energiaa.

Ja näillä muilla toimijoilla tarkoitan, esimerkiksi voisi olla yhteydessä Helsingin yrittäjien kanssa, isoimpien elinkeinoelämää edustavien työpaikkojen kanssa, tutkimuslaitosten kanssa jne. Elikkä tämän jätän virkamiesten valmisteltavaksi.

Toivon, että tämä ponsi menisi eteenpäin, että saisimme tästäkin yhden sellaisen alueen, jossa mahdollisesti voisimme edetä. Minä esitän nimenomaan selvitystä ja siitä totta kai sitten, mitä mahdollisia toimenpiteitä voisi nousta. **(Puheenjohtajan välilyksymys.)** Joo.

Valtuutettu Rauramo

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensialkuun tukisin valtuutettu Rauhamäen ponsiesitystä tästä energiatehokkuudesta uusissa rakennushankkeissa.

Mutta sitten itse tähän energiapoliittiseen selontekoon.

Selonteko itsessään on erittäin informatiivinen ja sisältää hyvin paljon kannatettavia linjauksia.

Täälläkin suurta keskustelua on herättänyt energiantuotanto ja erityisesti fossiiliset polttoaineet, hiilidioksidipäästöt ja myös uusiutuvien energiamuotojen käyttö.

On totta, että Helsingin energiatuotannossa fossiilisilla polttoaineilla on edelleen merkittävä rooli. Yhtä paljon totta on myöskin se, että täällä käytetään fossiilisia polttoaineita tehokkaammin kuin missään muualla maailmassa, niin kuin täällä on aikaisemminkin mainittu tämä sähkön ja lämmön yhteistuotanto, jossa hyötysuhde ylittää jopa 90 %.

Sitten, jotta saataisiin vähän perspektiiviä tähän hommaan näistä hiilidioksidipäästöistä, niin esimerkiksi Saksassa on rakenteilla 20 000 megawattia hiililauhdevoimaa tällä hetkellä, elikkä noin 1,3 kertaa Suomen kulutus, lauhdevoimaa, hyötysuhde 45 % maksimissaan.

23.1.2008

Kiinassa kahden viimeisen vuoden aikana 200 000 megawattia kytketty lauhdevoimaa verkkoon. Nämä asiat kannattaa muistaa, kun puhutaan sähkön hinnasta ja toimitusvarmuudesta ja siitä, mitä tämä tarkoittaa kilpailukyvyille.

Helsingin Energia on myös aktiivisesti pyrkinyt hiilidioksidipäästöjen alentamiseen vesivoiman tuotannon kautta sekä myös nyt käynnissä olevan Olkiluoto 3 –projektin kautta. Tulevaisuudessa myös hiilidioksidin talteen otto saattaa olla yksi ratkaisu. Tästä osoituksena Helsingin Energia on Teollisuuden voiman kautta nyt lähtenyt hiilidioksidin talteenottoprojektiin mukaan. Tätä kehitystä tulee jatkaa myös tulevaisuudessa.

Nyt kuitenkin ollaan lyömässä vuoteen 2020 mennessä pakolliseksi 20 %:n osuus uusiutuville energialähteille.

Omasta mielestäni tärkeämpää olisi asettaa hiilidioksidipäästörajat ja antaa toimivan johdon niin Helsingin Energiassa kuin Suomessa yleisestikin yritysjohton sitten hakea ne kustannustehokkaimmat keinot päästöjen alentamiseksi. Nyt on vähän sellainen fiilis, että yritetään kiivetä perä edellä puuhun. Olen kokeillut sitä joskus. Se ei ole kauhean helppoa.

Biopolttoaineista on puhuttu paljon.

Ainakin itse suhtaudun todella varauksellisesti siihen, että biopolttoaineita ruvetaan laajamittaisesti Helsingissä polttamaan. Ensinnäkin tänään julkaistut EU-tason tavoitteet kertovat kyllä niin karua kieltä siitä, että kuinka paljon Suomessa ylipäänsä tarvitsee lisätä puupolttoaineiden käyttöä. Ensinnäkin siinä on kova kilpailu ja puupolttoaineiden hinta nousee varmasti. Lisäksi on investointikustannukset, mistä on puhuttu aikaisemmin. Lisäksi, jotta päästään näihin tavoitteisiin, puupolttoaineiden käyttöä joudutaan väkisinkin tukemaan julkisilla avustuksilla, tarkoittaen lähinnä sitten valtiovaltalta saatavaa tukea.

Ainakin itse veronmaksajana olen sitä mieltä, että joudutaan tukemaan biopolttoaineiden käyttöä, niin jokainen veronmaksaja voi olettaa, että tämä tehdään taloudellisesti parhaalla mahdollisella tavalla ja siellä missä se on edullisinta ympäristön kannalta ja taloudellisesti.

Jos näissä tarkasteluissa, mitä täälläkin oin esitetty, käy ilmi, että biopolttoaineita riittää myös Helsinkiin poltettavaksi edullisesti, niin totta kai niitä käytetään siinä vaiheessa. Kuitenkin pääpaino Helsingin

23.1.2008

toimissa tulee olla siinä, että pyritään vähentämään energian kokonaiskulutusta ja tämän jälkeen haetaan kaikkiin mahdollisiin keinoihin tehokkaita, niin ympäristön kuin taloudellisten realiteettien pohjalta tehokkaita keinoja hiilidioksidipäästöjen määrätietoiseksi alentamiseksi.

(Puheenjohtajan välikysymys.) Joo.

Ledamoten Johansson

Tack fru ordförande. Kiitos arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin haluan kannattaa valtuutettujen Peltokorven, Björberg-Enckell'in ja Oker-Blomin tekemiä ponsiehdotuksia.

Valtuutettu Oker-Blomin ponsiehdotusta kommentoisin pikkuisen tarkemmin. Itse asiassa se oli pikkuisen valtakunnan politiikan tasolla eri syistä.

Valtuutettu Oker-Blomin ponsiehdotushan oli suora viittaus hallitusohjelmassa olevaan yleiseen energiapoliittiseen kannanottoon, joka silloin kun se syntyi, syntyi myöskin kaikkien vääntöjen jälkeen. **(Puheenjohtajan välihuomautus.)** Siihen ei saa koskea. Anteeksi. Ja siteeraamatta sitä nyt ihan sanatarkasti, siellähän puhutaan, että mitään päästötöntä, vähäpäästöistä, kustannustehokasta, mitä kaikkea siinä nyt mainitaan eikä myöskään ydinvoimaa saada sulkea pois.

Valtuutettu Rautava tässä ilahtui sitten ja sitten minä heti tuotan hänelle pettymyksen, että minähän olen itse suhtautunut hyvin kriittisesti ydinvoimaan ja suhtaudun edelleen, mutta nyt kyse on mielestäni poliittisesta johdonmukaisuudesta.

Jossakin määrin pistää kyllä silmään, että kun se paperi on hyväksytty, tämä mainittu sanamuoto mukaan lukien, kaikki hallituspuolueet, vihreät mukaan lukien ja tällä hallitusohjelmalla on myös lisäpöytäkirja, missä muutama asia on mainittu, joista on erikseen todettu, että näistä annetaan esityksiä vain ja ainoastaan, jos löytyy täydellinen yksimielisyys. Tätä asiaahan siellä ei mainita. Vesivoima siellä kyllä mainitaan, mutta tätä asiaa ei siellä mainita. Toki tiedämme sen, että jos tulisi hakemus koskien uusia ydinvoimalaitoksia, niin oletettavasti varmasti vihreiden ryhmä äänestäisi vastaan ja varmaan ehkä jotkut muutkin ministerit äänestäisivät vastaan, mutta se nyt ei ole tässä pointti, vaan pointti on se, että siinä sillä lailla, kun se on siellä

23.1.2008

muotoiltu, on tavallaan yhteisesti hyväksytty, että tällaisena siirtymävaiheen energiamuotona se on mukana. Ja kun me yleensä viitataan siihen, että Helsinki on, niin kuin tässä on mainittu monessa puheenvuorossa, mm. valtuutettu Lehtipuun puheenvuorossa. Hän kiinnitti huomiota siihen, että joku oli vähätellyt Helsingin asemaa tässä energiapolitiikassa. Hän halusi oikaista, että tätä ei voi väheksyä, Helsingissä asuu 10 % Suomen väestöstä ja niin pois päin.

On vähän vaikea ymmärtää, että tämä yleinen energiapoliittinen paletti, kannanotto voisi poiketa Helsingissä ja valtakunnallisella tasolla. Sen takia minä kannatan tätä valtuutettu Oker-Blomin pontta, koska tavallaan siinä saadaan mitattua, ketkä sitten kannattavat myös sitä muotoilua, joka on hallitusohjelmassa mukana.

Tältä osin en voi olla ..., mutta valtuutettu Rantasella on minun jälkeen puheenvuoro. Hän voi oikaista. Mutta en voi olla toteamatta, että jossakin määrin kyllä nyt istutaan kahdella pallilla, mitä nimenomaan tähän, että sillä tasolla se on selkeästi mainittu ja jos olen ymmärtänyt, neuvottelut tästä paperista mitä käytiin ja se lehtikeskustelu, joka käytiin heti sen jälkeen, niin ymmärsin, että se oli aikamoinen tabu, että ydinvoimaahan ei saanut siellä edes mainita, että tähän olisi kyllä hyvä saada vähän selvyyttä. Ja niin kuin sanoin, kannatan tätä pontta sen takia, että haluan nähdä, miten se äänestys oikeasti menee, että ketkä istuvat kahdella pallilla ja ketkä ei.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Ensiksi kannattaisin valtuutettu Moision molempia ponsia.

Siinä toisessa puhuttiin nimenomaan, että asunnoilla olisi mahdollisuus helpommin mitata vedenkulutuksensa. Ymmärrän sen tietysti tarkoittavan lämpimän veden kulutusta, koska se on juuri se mitattava suure, jolla on relevanssia. Mutta mielestäni ponsi tuossa muotoilussa on ihan kannatettava.

Ja valtuutettu Puhakan pontta kannatan myöskin.

Kun kaupungilla on erilaisia yhteyksiä elinkeinoelämään, niin totta kai juuri nämä vireillä olevat ilmastonmuutosasiat ja ympäristökysymykset on hyvä ottaa kannustavana juttuna mukaan mietittäessä näitä yritysten kannustamisia taloudellisesti tai muilla keinoin, oli ne

23.1.2008

kaavallisia tai mitä milloinkin.

Valtuutettu Johanssonin äskeisessä vähän viitailtiin tähän keskusteluun tästä ydinvoiman osuudesta.

Mikäli tätä ohjelmaa lähdetään toteuttamaan – niin kuin me kaikki toivomme – niin muistutan, että olen ainakin ymmärtänyt, että tässä on kysymys, että uudistuvien energialähteiden osuus nousisi 20 % ja ydinvoimaa ei voi laskea uusiutuvaksi energialähteeksi, vaikka tietyillä laskentakaavoilla voidaan toki sanoa, että se on vähemmän hiilidioksidipäästöjä tuottavaa kuin hiilivoiman käyttöä, niin se ei ole täysin päästötöntä ja siihen liittyy toisenlaisia ongelmia.

Ja nyt vielä kun otetaan huomioon, että tämä paljon puhuttu viides ydinvoimala, joka on esitelty meille viisastenkivenä tai jonkinlaisena Sampo-laitoksena, joka meille jauhaa energiaa ja kaikkea muuta kivaa.

Kun katsomme, mikä tilanne sen valmistumisaikataulussa, niin jahka saadaan laskelmat siinä vaiheessa, kun se alkaa jotakin valtakunnan verkkoon syöttää, niin veikkaan, että sen kokonaistaloudelliset arviot eivät välttämättä ole ihan sitä millaisena se meille myytiin. Ydinvoimasta voidaan kyllä toki keskustella osana tätä juttua, jos niikseen. Olen itse sitä mieltä, että siihen ei pitäisi satsata. Mutta sitä 20 %:n uusiutuvien energioiden osuutta, niin se ei tietenkään edusta, koska se ei sitä ole. Me joudutaan väkisinkin miettimään lämmitysjärjestelmiä myös lämpöpumppujen ja muiden kannustimien kautta.

Ja sitten nämä liikenneseikat, josta on puhuttu.

Kyllä me joudutaan se kissa nostamaan pöydälle. En sano sanaa "tietulli" sinänsä, vaan sanon "erilaiset taloudelliset kannusteet" suhteessa siihen, kuinka ruuhkahuippuja pystytään tasoittamaan ja kuinka ikään kuin lisäämään joukkoliikenteen kilpailukykyä.

Tämäkin on tällainen ideologinen fix-idea, tämä keskustelu siitä, että se olisi pelkästään autoilijoiden kiusaamista, jos jollakin taloudellisella kannusteella ruvetaan ruuhkia purkamaan. Päinvastoin, sehän nimenomaan antaa edellytykset niille autoilijoille, joiden on pakko ajaa ja niille toiminnoille, joita on pakko ajaa. Sieltä jää se ylimääräinen liikenne kannusteilla juuri tietyissä kohdissa pois.

Mielestäni sellainen tietulli, joka rajoittaisi autoliikennettä koko lailla kohdentamatta tai ohjaamatta ei ole niin mielekäs kuin sellainen, joka

23.1.2008

ohjaa sen pois ruuhkista ja tekee sitten vastaavasti joukkoliikenteen niiltä osin kannustavamaksi. Sen tyyppisistä järjestelmistä me puhutaan viiden vuoden sisällä joka tapauksessa. Sellainen tulee Helsinkiin, pääkaupunkiseudulle, tälle alueelle alle kymmenessä vuodessa, vaikka tällä hetkellä tämä on nyt väritetty tämä keskustelu jollain muulla lailla.

Mutta minulla on kaksi toivomuspontta. Se riittää minun osuudeksi.

Ensimmäinen toivomusponsi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunkisuunnitteluvirasto ryhtyy mitä pikimmiten valmistelemaan asemakaavaa yleiskaavan tuulipuiston merkinnän pohjalta.

Meillä on uudessa, nykyisessä voimassa olevassa yleiskaavassa se merkintä. Asemakaavavalmistelu voi alkaa. Sitten sen yhteydessä selviää ne kaikki häiritteijät, joita siitä saattaa seurata maisemallisesti tai jotenkin muuten. Ja itse hanke ja sen rahoitus ja kaikki sen sellainen on tietysti selvitettävä omia reittejään pitkin. Mutta mikään ei voi alkaa, jos asemakaavaselvitystä asiasta ei ole tehty, jotta tiedetään ne ongelmat, joita sen pitäisi vastata.

Ja sitten toivomusponsi 2:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää keinot, joilla estää suoran sähkön ja öljylämmityksen käytön uudisrakennuskohteissa ja joilla edellyttää nykyisen rakennuskannan lämmitysjärjestelmien peruskorjausten yhteydessä siirtymistä maalämmön tai muiden uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiseen.

Ja sillä sitä jotain jo saataisiin aikaan.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin:

Täällä on ollut esillä tämä menettelytapa, miten tämä neuvottelutulos on syntynyt kaupunginhallituksessa.

23.1.2008

Ja se on ihan totta. Kuulun myös siihen joukkoon näistä kolmesta ryhmästä, joka ei ole ikinä uskonut, että tällainen yhteisymmärrys saattaisi tästä löytyä. Pidän sitä erittäin tärkeänä, että se yhteisymmärrys kuitenkin on löytynyt, ja mikäli olen ymmärtänyt oikein, niin monilla muillakin, monet muutkin voivat yhtyä näihin käsityksiin, mitä kaupunginhallituksen ehdotuksessa on.

Sitten on syytä myös korjata, että tänään ei tehdä mitään päätöksiä täällä kokouksessa. Tänään näitä linjauksia ei tehdä, vaan ne tehdään vasta seuraavassa kokouksessa, että silloin se historiallinen hetki on.

Päätöksen sisällöstä sen verran ja myös tästä koko prosessista voi todeta, että nyt kaupunginvaltuusto on ottanut merkittävän ohjaavan roolin tässä kaupungissa näissä asioissa, mutta se, että me tehdään nämä linjaukset, ei vielä käytännössä tarkoita välttämättä yhtään mitään. Se, että jääkö tämä pelkäksi paperiksi vai meneekö nämä linjaukset käytäntöön riippuu siitä, kuinka hyvin tämä toimeenpano tässä asiassa tulee onnistumaan.

Mutta ne keskustelut, mitä on käyty, osoittavat, että nyt on halu myös seurata ja katsoa, että nämä päätökset ja linjaukset saadaan sinne käytäntöön mukaan. Tässä varmaan kaikkien osapuolten on syytä olla mukana näissä talkoissa, että tämä homma onnistuu.

Sitten oli hyvä, että valtuutettu Johansson otti esille hallitusohjelman ja siellä tehdyt linjaukset ydinvoimasta, jossa kaikki tällä hetkellä hallituksessa olevat puolueet ovat olleet mukana sitä hyväksymässä.

Eli kokoomukselle ydinvoima on yksi vaihtoehto ehdottomasti, yksi tärkeä vaihtoehto. Näin ollen sitä ei missään tapauksessa pidä sulkea pois.

Sitten ottaisin esille vielä yhden aivan toisen asian, joka kuitenkin liittyy energiapolitiikkaan ja jätevoimaan.

Tällä hetkellä on YTV:n suunnalla käynnissä valintaprosessi sen asian suhteen, ei vielä missään tapauksessa päätösvaiheessa. Mutta täällä on yksi paikka, joka tulee ehkä tämän Sipoo –päätöksen takia erityisen houkuttelevaksi. Ja se on, Kehä III:n ja Porvoonväylän välissä on jo valmis vahva asemakaava voimalalle, jätevoimalalle olemassa. Ja kun katsotaan sitä etäisyyttä, mikä on sinne Sipoon asuinalueelle, niin se on noin minimissään ehkä sellainen kolme kilometriä, kolmesta viiteentoista kilometriä sille alueelle. Elikkä sitä voitaisiin käyttää, tätä

23.1.2008

kyseistä jätevoimalaa lämmön tuotannossa Sipooseen rakennettavalle asuinalueelle. Tämä kuitenkin edellyttää, kun se on Vantaan puolella, varmaan myös tällaista seudullista yhteistyötä ihan eri tavalla kuin tähän asti, kuten muutenkin näissä asioissa. Ilmastosuojelu, ilma ja saasteet eivät tunne sillä lailla rajoja. Ne eivät noudata kuntarajoja. Tämä edellyttää sitä, että myös ennen kaikkea Vantaa ja Espoo tulee mukaan samantyyppisillä linjauksilla mitä Helsingin on nyt tehnyt.

Ja varmuuden vuoksi vielä kertaalleen kannatan valtuutettu Rauhamäen tekemää pontta.

Valtuutettu Hirvikallio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pitkähkö keskustelu tänä iltana energiapolitiikasta on ollut mielenkiintoista ja ilolla totean, että valtuutetut ovat asiaan perehtyneet. Itse tässä omassa puheenvuorossani koskettelen vain hiukan näitä uusiutuvia osioita, joista tuntuu mielenkiinto olevan korkeammalla.

Jos Helsinki tosiaan vuoteen 2020 mennessä käyttää 20 % uusiutuvista raaka-aineista, niin ilmeisesti vaihtoehtoja on noin neljä, millä tavalla tämä voidaan toteuttaa.

Täällä on mainittu jo tuulienergiaa eräänä vaihtoehtona ja todettu, että terawattitunti, eli 1 000 gigawattituntia, maksaa noin miljardi euroa. Sitten on toinen vaihtoehto, vesivoima. Tällä hetkellä meillä on Helsingissä noin 104 megawattia vesivoimaosuuksia. Ja ne valtuutetut, jotka vuonna 2000 istuivat tässä salissa muistanevat, että valtuusto teki päätöksen ostaa Enso Gutzeit'in vesiosuuksia, jotka silloin olivat kaupan, mutta jostain syystä myyjä ei myynyt niitä meille. Myi kyllä eräällä suomalaisella suurehkolle valtio-omisteiselle yhtiölle.

Meillä on siis ollut selvästi yritystä vesivoiman ostamisesta. Tätä mielestäni voidaan tulevaisuudessakin harkita.

Kolmantena on jätteenpolto, josta täällä on mainittu ja neljäntenä nykykattiloiden justeraaminen, joka myös on tässä keskustelussa ollut esillä.

On syytä kuitenkin todeta, että viimeisessä vaihtoehdossa saattaa olla asemakaavallisia vaikutuksia. Kun ryhdytään joihin pellettiperiaatteita nyt sitten laajemmin tutkimaan, niin on myös otettava huomioon, mitä

23.1.2008

se vaikuttaa voimalaitosten lähiympäristössä.

Täällä on todettu, että investoinnit voisivat olla noin 1,5 – 2 miljardia euroa. Käytettävissä oleva aika tämän toteuttamiseen on siis 12 vuotta. Se on siis reilut 100 milj. euroa vuodessa. Ja kuten tiedämme, reilut 100 milj. euroa viime vuosina on Helsingin Energian tuloksesta siirretty kaupungin budjettiin. Tämä siis tulee aivan oleellisesti vaikuttamaan siihen, kuinka koko konsernin talous toimii.

Valitettavasti on myös niin, että kun tällaiset investoinnit, puolitoista miljardia tehdään, niin toiminta, joka sen jälkeen, toimintaa, jota pyöritetään, on todennäköisesti tappiollista. Näin ollen ei voida olettaa, että ainoastaan tämä 100 milj. euroa vuodessa tulee puuttumaan, vaan Helsingin Energian tuloksesta tulee jäämään osa toteutumatta.

Täällä on keskustelussa mainittu maalämpö mielenkiintoisena kehittämiskohteena pientaloalueilla.

Tässä nyt on syytä todeta, että se on mahdollinen. Mutta Ruotsissa, jossa on kokemusta huomattavasti pitemmältä ajalta maalämmöstä, on myös havaittu, että siellä on hiukan liikaa investoitu siihen. On tapahtunut näin, että maalämpöalueilla maa on kylmentynyt sen verran paljon, että kekseliäät ruotsalaiset ovat joutuneet lämmittämään tätä maaperää aurinkopaneeleilla. Tämä on toimivaa, mutta ei varmasti järkevää.

Täällä keskustelussa mainittiin pellettitehdas.

Nyt en ihan tarkkaan seurannut, tehtiinkö siitä joku ponsi. Se on mielenkiintoinen asia.

Minä kuitenkin esittäisin kysymyksen, kuuluuko pellettitehdas kaupungin toimialaan? Enkä vastaa siitä. Mutta otan toisen esimerkin, että jos maitoa haluamme juoda ja se havaitaan hyväksi – kuten eräs valtuutettu hyvin tietää – niin ei kai Helsingin kaupunki sen takia osta meijeriä. **(Välihuuto!)** Navetta.

Lopuksi haluaisin vielä todeta liikenteestä.

Keskustelussa ei ole erikseen mainittu raideliikennettä Helsingistä itään muun kuin metron ja raitiovaunujen osalta. Mutta kyllä meillä skenaarioissa täytyy pitää muistissa, että Porvooseen joskus varmaan VR:n radoillakin mennään. Porvoosta ei ole pitkä matka Pietariin. Kun me tätä energiapolitiikkaa kokonaisuutena ajatellaan, niin Helsinki on

23.1.2008

pieni osa sitä, mutta ihmisten liikkumisen kannalta voi olla erinomaisen tärkeää, että me katsomme hiukan laajemmin, kuinka edullisesti tässä nyt sitten pystytään matkustamaan.

Valtuutettu Enroth

Kiitoksia puheenjohtaja. Hyvät kuulijat.

Listatekstissä on keskeisiä linjauksia ihan konkreettisella tasolla. Puuttuisin näistä muutamaan.

Kohdassa 4 "Rakennusten energiakäyttö" kiinnitetään huomiota Helsingin kaupungin omistamien kiinteistöjen energian käyttöön.

Näissä kohdissa on käytännössä ollut ongelmana se, että vaikka Helsingin kaupunki tukee energiainvestointeja ja Helsingin kaupunki toisaalta budjetissa osoittaa kaupungin virastoille määrärahat vuokrien maksamiseen, silti eri virastot ovat vaihtelevalla innolla suhtautuneet energiauudistuksiin, koska niitten seurauksena kiinteistöjen vuokrat nousevat ja nousu syö pois tämän energiainvestoinneilla aikaan saadun energiasäästöedun tältä kaupungin sisäiseltä vuokralaiselta. Tämä kohta on tuotu esille täällä kohdassa 4: "Selvitetään edellytykset hankekohtaiseen erityisrahoitukseen tavoitteena, etteivät energian tehokkuusinvestoinnit vaikuta perittäviin pääomavuokriin."

Tietysti voidaan tehdä näin. Voidaan tehdä myös niin, että kaupunginhallitus käskää hallintokuntiaan energiainvestointeihin. "Papukaijaraha" tai sitten käsky, molemmat antavat tuloksia.

Tästä syystä tukisin tätä tavoitetta seuraavalla ponnella:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kannustaa sisäisiä vuokralaisiaan energiatehokkuusinvestointeihin.

Ennen kuin menen seuraavaan ponteen, lunastan lupaukseni mielihyvin.

Ilmoitan kannattavani valtuutettu Luukkaisen pontta, jossa hän suosi siirtymistä pientalojen sähkölämmityksestä lämpöpumpuilla tapahtuvaan lämmitykseen.

Listatekstissä on kohta, jossa sanotaan: "Suunnataan investointitukia

23.1.2008

yhteistoiminnassa valtiovallan kanssa mm. sähkölämmityksestä luopuville kiinteistöille”.

Lämpöpumppu on Ruotsissa varsin yleinen lämmön lähde. Kyllä sitä kannattaa meilläkin suosia. Asia on vain niin, että Helsingin Energian etu ei ole sama kuin helsinkiläisten pientaloasujien etu kaikissa tilanteissa. Näistä täytyy valita helsinkiläisten kannalta edullisin ratkaisu, olipa se sitten isoissa laitoksissa tuotettu kaukolämpö tai sitten talokohtainen lämpöpumppujärjestelmä.

Tästä syystä teen seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki ryhtyy edistämään nyt sähköllä lämmitettävien pientalojen siirtymistä kaukolämmöllä lämmitettäväksi.

Helsingin kaupungilla on lämmön ylituotantoa. Lämpökuormaa tulee kaikista energiatuotantomuodoista. Monessa puheenvuorossa on kerrottu, kuinka sitä ajetaan milloin mereen, milloin muualle. Kaukolämpöhän on yksi tällainen järkevä energian käyttömuoto, jolloin kalliimmasta jalostetummasta energiamuodosta, kuten öljystä ja sähköstä, on syytä siirtyä ylituotantolämmön käyttöön.

Valtuutettu Helistö

Kiitos puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja muu väki.

Aluksi kiittäisin hyvästä prosessista ja itse asiassa hyvästä asiakirjasta, jonka olemme energiaselonteon –nimiseksi saatu nyt aikaan. Erittäin hyvä.

Puutun nyt tässä puheenvuorossa vain pieneen osaan, joka liittyy liikenteeseen ja pieneen osaan liikenteestä eli ainoaan päästöttömään liikennemuotoon eli polkupyöräilyyn.

Tyytyväisyydellä luen siis ohjelmassakin, että kaupungin jo vanhat polkupyöräilytavoitteet ovat edelleen voimassa ja siitä vaan kehittyvät.

Tyytyväisyydellä muistutan, että valtuutettu Puoskari ryhmäpuheessamme esitti ponnen, jossa lähdetiin siitä, että kaupungin työntekijöillä voisi olla työsuohdepolkupyöriä. Itse menen vähän samoilla vesillä, mutta työaikana tapahtuvaan pyöräilyyn.

23.1.2008

Eli esitän seuraavanlaisen ponnien:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupunki voi vähentää ja korvata eri virastojen ja laitosten työntekijöiden autoilua työaikana erilaisten työ- ja lavapolkupyörien avulla, esimerkiksi puisto- ja katutyöntekijöiden keskuudessa, pysäköinninvalvonnassa ja muissa vastaavissa työtehtävissä.

Oman ponteni lisäksi haluan kannattaa valtuutettu Hakasen kaikkia neljää pontta sekä valtuutettu Rantasen molempia ponsia.

Valtuutettu Urho

Puheenvuoron sisältö muuttuu – arvoisa puheenjohtaja – sitä mukaan kun täällä valtuutettuja käy puhumassa.

Haluan kannattaa valtuutettu Enrothin molempia ponsia.

Olen miettinyt tässä illan kuluessa energiatalouden parantamista ja päästöjen vähentämistä ja tullut siihen tulokseen, että aika vähän on käsitelty päästöjen vähentämistä.

Energiatalouden parantamiseen ja päästöjen vähentämiseen kaikki kansalaiset voimme osallistua sekä asumisessa että liikkumisessa, tehdessämme valintoja.

Valtuutettu Lehtipuulla oli useita esimerkkejä koskien liikennettä, asumisen tiivistämistä, rakennetta. En enää niihin mene.

Tässä keskustelussa ja selonteossa käsitellään sanktioita, määräyksiä, kiristyksiä. Aika vähälle on jäänyt kansalaisten valistaminen ja kannustaminen hyviin valintoihin, energiatalouden kannalta myönteisen käyttäytymisen tukeminen. Toivon, että tähänkin päästään.

Toisena ihmettelyn kohteena on se määrä, jolla uusiutuvista energialähteistä, biopolttoaineista on keskusteltu. SDP:n valtuutettu Kalima puhui sahasta ja pellettitehtaasta. Ehkä hän on unohtanut, että olemme Helsingissä, Suomen pääkaupungissa. Hirvikallion Matti jo totesi, että tarvitessaan maitoa kaupunki ei osta tai rakennuta meijeriä. Täällä on ollut kymmeniä meijereitä. Ne ovat kaikki siirretty sinne missä maitoa tuotetaan ja lehmät laiduntavat tai ovat navettoineen. Helsinkiin täytyy energiaa tuottaa muilla keinoilla. Pellettitehdasta en todellakaan

23.1.2008

tänne halua.

Toinen asia, mitä aivan viime puheenvuoroissa vasta on otettu esiin, on, miten selvitetään ydinvoiman lisäämisen mahdollisuudet.

Jos koko tässä energiaselonteossa muutamalla lauseella todetaan, että "selvitetään", niin kovin vähälle jää helsinkiläinen monipuolinen energiavalikoima, jos ydinvoimaa ei haluta ottaa esille.

Valtuutettu Perkiö

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ihan lyhyesti käyn vähän ajatuksia läpi, mitä tuli näistä muista ryhmäpuheenvuoroista minulle.

Ensinnäkin:

Valtuutettu Malinen piti SDP:n puheenvuoron ja siinä mainittiin, että ydinvoima on kansallinen kysymys.

SDP menee tässä nyt hiukan sammutetuin lyhdyin ja on kyllä puolueena hyvin pitkään ollut ydinvoiman vankkumaton tukija.

Mitä tulee sitten pellettilaitoksiin ja omiin tuulivoimaloihin.

Helsingin kaupunki on epäonnistunut kyllä tällaisessa liiketoiminnoissa aika perusteellisesti, kuten tämä vesibisnes osoittaa. Se, että käytämme pellettejä tai käytämme tuulivoimaa, ei välttämättä tarkoita sitä, että tekisimme itse tätä investointitoimintaa, että meillä tulisi olemaan tehtaita tai tuulivoimaloita.

On todennäköistä, että tuulivoimala tullaan rakentamaan länsirannikolle, että lähelläkään Helsinkiä ei tule olemaan kannattavaa rakentaa tuulivoimaloita. Ne tullaan rakentamaan maalle eikä merelle. Tämä on nyt konsultin viimeinen sana näistä, jonka olen juuri tällä viikolla saanut tietää.

Valtuutettu Kantola tulkitsi, että Kokoomus on leimannut ydinvoimakeskustelun tai halunnut, että tässä ydinvoimaa.

Tässä keskustellaan ... Kyllä tässä varmasti tiedotusvälineet ovat hakeneet meidän välillä eroja ja he ovat todenneet, että ydinvoima on

23.1.2008

kokoomukselle tärkeää. Se on tärkeä myös Isolle-Britannialle ja Saksalle ja monille muille teollisuusmaille. Eli olemme aivan siinä ajassa, kun ydinvoimaan uskomme.

Vihreiden kommenteista haluaisin sanoa, että toisin kuin vihreät, olen hyvin kiitollinen Helsingin Energialle siitä, että se on - aivan kuten demarit - että se on auttanut meitä vaikeiden aikojen yli ja nyt on sitten meidän aika irrottautua tästä riippuvuudesta HELEN:nin tuloista.

Sitten valtuutettu Puoskarille tuosta uranirajallisuudesta. Valtuutettu Puoskari on useampaan otteeseen julkisuudessa ottanut esille, että uraani olisi nyt jotenkin loppumassa ja että se olisi kovin rajallinen.

Viimeksi tänään olen asiantuntijoita kuullut tästä asiasta. Uraani ei heidän tietojensa mukaan ole rajallinen. Kyllä nyt valtuutettu Puoskari saa tuoda ne lähteensä esiin, minkä tutkimusten mukaan uraani loppuu aivan lähivuosikymmeninä. Haluan myös tietää nuo lähteet, että saisin itsekin tietoon, että mistä tutkimuksista on kysymys.

Valtuutettu Arhinmäelle haluaisin sanoa, että ikkunoiden tiivistäminen oli raikas tuulahdus siitä, mitä jokainen voi kodissaan tehdä, jos tuulee sinne sisäpuolelle. Tuo tuollainen ei ole ollut paljontaan esillä.

Mitä sitten valtuutettu Oker-Blomin esitykseen tulee, mielestäni hän otti aivan oikein tämän energiariippuvuuden Venäjältä esille. Maakaasulla emme todellakaan voi mennä eteenpäin. Näin ollen hiili on kyllä erittäin hyvä raaka-aine myös, jos haluamme tätä Venäjä-riippuvuutta vielä pitää oikealla tasolla.

Valtuutettu Peltokorvelle haluaisin vielä muistuttaa, että kaupungin tehtävänä ei ole tutkimusrahoitus, vaikka tutkimusta noin yleisesti kannattammekin laajasti. Kaupunki ei ole mikään tutkimuslaitos. Varmaan siihen ei kovin laajasti voida mennä, uskoisin.

Valtuutettu Reinikaiselle:

Hienoa, että meillä on hieman samannäköisiä ajatuksia tästä energiapaketista. Ydinvoiman kuulin puheessanne ja se on hieno asia. Kiitos siitä.

Valtuutettu Puoskari (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

23.1.2008

Valtuutettu Perkiö voinee kaivaa Pekka Pirilän kalvoesityksen, jonka hän piti meille viime syyskuussa. Siinä on kalvo, joka perustuu IEAA:n raporttiin. Ja nimenomaan avainsanat ovat, että uraania kestää noin viideksikymmeneksi vuodeksi nykytekniikalla ja tunnetut varat. Ainoastaan tähän olen viitannut. Valtuutettu Perkiö on ilmeisesti tarkoitushakuisesti tulkinnut tämän toisin.

Lisäksi puuttuisin nyt tässä kommentteihin tästä Helsingin Energian asemasta.

Totta kai Vihreä ryhmä suuresti arvostaa sitä, että Helsingin Energia on tehnyt hyvää tulosta, mutta pitkällä tähtäimellä meidän täytyy tuottaa se hyvä tulos myös ympäristön kannalta kestävästi. Siitähän tässä on kysymys.

Me emme halua missään tapauksessa lopettaa tulouttamista kaupungille. Voidaan nykyisiä investointivaroja, noin 80 milj. euroa vuodessa, kenties hieman kohdentaa toisin näihin uusiutuviin investointeihin, lisätä jonkin verran investointeja ja silti myös tulouttaa kaupungille varoja peruspalveluihin. Valtuutettu Perkiö ilmeisesti haluaa leikata nämä varat palveluista. Ei tätä muulla tavalla voi tulkita.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Vehviläinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kommenttina valtuutettu Perkiön palautevuodatuksen.

Toteaisin, että kaupunginhallituksen yksimielinen esitys pitää sisällään vain sellaiset kirjaukset, joista kaupunginhallitusryhmät pystyivät olemaan yksimielisiä. Sen vuoksi sinne ei ole kirjattu minkään ryhmän halua ydinvoiman lisärakentamiseksi tai jonkin toisen ryhmän halua tuulivoiman rakentamisen käynnistämiseksi kaavoituksella tai muuta. Totesimme myöskin, että niitä ei myöskään ponsilla täällä päätetä käynnistää.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Perkiön äskeitä ja myös Kokoomuksen ryhmän

23.1.2008

ryhmäpuheenvuorona pitämää puhetta ihmettelisin siinä mielessä, että hän useammankin avauksen teki, jotka ovat käsittääkseni tämän nyt käsittelyssä olevan strategian linjausten vastaisia osittain jopa. Linjauksissa mm. lukee, että tätä varten selvitetään pellettien ja hakkeen hankinnan ja logistiikan eri vaihtoehdot mukaan lukien oma tuotanto. Ja valtuutettu Perkiö kuitenkin äsken puheenvuorossaan tuntui tämän tyrmäävän täysin.

Valtuutettu Perkiö arvosteli sitä, kun Keskustan ryhmäpuheenvuorossa toin esille, että kaupunki rahoittaa merkittävästi erilaista tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa ja innovaatiotoimintaa. Jos valtuutettu Perkiö on seurannut kaupunginhallituksen listoja, niin hän voi kyllä nähdä, että tänä päivänäkin, tänä vuonna, kaupunki rahoittaa useilla miljoonilla euroilla erilaista tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa. Mm. viime kaupunginhallitus hyväksyi 16 milj. euron innovaatiohankkeiden rahoituksen.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Aluksi haluan kannattaa valtuutettu Helistön pontta, joka liittyi polkupyöräilyyn.

Sitten haluan kiinnittää vielä huomiota pariin seikkaan.

Joukkoliikenteestä tässä selonteossa todetaan, että sen suosiota voidaan nostaa alentamalla lippujen hintoja, investoinneilla joukkoliikenteeseen ja lisäämällä henkilöautoliikenteen kustannuksia.

Tämä on eräs esimerkki asioista, joissa tässä selonteossa arvioidaan tilannetta, aika järkipäisesti, mutta sitten johtopäätöksissä, joita kaupunginhallitus esittää, ei ole näistä asioista mitään, vaikka siinä on muuten aika paljon joukkoliikenteestä, mutta ei ole näistä, jotka juuri selonteossa todetaan tärkeimmiksi keinoiksi, joilla voitaisiin joukkoliikenne saada vahvempaan rooliin.

Toinen asia, johon vielä jatkaisin keskustelua, on rakentaminen, josta täällä on paljon puhuttu ihan aiheellisesti. Myös kaupunginhallituksen esityksessä painotetaan energiatehokkuutta ja nostetaan esille monia hyviä asioita rakentamisen osalta.

Yksi kysymys, joka tässä yhteydessä puuttuu, on kysymys

23.1.2008

lähipalveluista ja siitä, miten ne turvataan esimerkiksi nyt kun kaupunki on rakennuttamassa suuria uusia alueita jne., mahdollisesti toteuttamassa niitä uudella tavalla. Kuitenkin saatoimme lehdistä lukea, että erinäisten tuotteiden hinnasta esimerkiksi tämä ympäristönäkökulmasta huomattava osa kielteistä. Miinusmerkkiä syntyy siitä, että ajellaan autolla kauemmas ostamaan niitä.

Sitten kolmas asia lopuksi.

Helsingiläiset odottavat varmasti – niin kuin muuallakin Suomessa ihmiset odottavat – että poliitikot tekevät jotain ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, että politiikkaa käytetään tässä tehokkaasti.

Jotta näin voisi tapahtua, on mielestäni erittäin tärkeää, että valtuusto säilyttää päätösvallassaan eräitä aivan tärkeitä, mm. ilmastonmuutoksen hillitsemisen kannalta tärkeitä liikelaitoksia: Helsingin Energia, Helsingin liikennelaitos ja eräässä toisessa kysymyksessä ehkä jatkossa vielä tärkeäksi muodostuva Helsingin Vesi.

Pidän tästä syystä vääränä liikennelaitoksen ja vesilaitoksen siirtämistä pääkaupunkiseudun kuntayhtymille, josta ilman valtuuston minkään näköisiä tarkempia keskusteluja kaupunkiemme johtajat näyttävät jotain sopineen ilman, että edes itse tietävät, miten se hallinto tullaan järjestämään. Pidän tätä vääränä ainakin niin kauan kuin meillä ei ole tässä mitään seudullista demokraattista hallintoa, vaaleilla valittua jotain pääkaupunkiseudun valtuustoa, jonka alaisuudessa tällaiset yhteiset hankkeet voisivat toimia.

Lopuksi taloudellisista laskelmista.

On selvä, että esimerkiksi päästöjen vähentäminen maksaa.

Minua kiusaa tässä keskustelussa sellainen jotenkin yksipuolinen, että otetaan joku kustannustekijä ja paisutellaan sitä. Kustannukset jakaantuu ensinnäkin jollekin ajalle ja ne investoinnit, joista me tänään puhumme esimerkiksi energialaitoksen yhteydessä, ovat pääosin kymmenien vuosien investointeja. Kyllä se arviokin pitää silloin tehdä jollain muulla kuin yhden tai kahden vuoden pohjalla. Ja jos otetaan huomioon menot, olisi kohtuullista ottaa huomioon näissä samoissa arvioissa, esimerkiksi energiamarkkinoiden kehityksestä näkyvät tulot. Jos kerran hinnat nousevat energiamarkkinoilla, niin jotenkin senkin täytyy näkyä energialaitoksen asemassa ja myöskin kaupunkikokonaisuuden taloudessa tai säästöt. Jos energiatehokkuus

23.1.2008

lisääntyy, niin jossain sekini näkyy myös taloudellisesti.

Olen aikalailla hämmästynyt siitä, kun kysyin tuossa käytävillä pariltakin johtavalta rahoitusasioitakin harrastavalta virkamieheltä, että onko olemassa joku laskelma erilaisilla oletamuksilla, että jos energian hinnat menevät näin tai noin, jos rahamarkkinoilla korot ja muut menee näin tai noin, jos rakentamisen hinnat menevät näin tai noin ja jos Helsinki toteuttaa kaikki ne hankkeet, joita nyt yhtä aikaa suunnittelupöydälle ladataan, nämä isot hankkeet, niin mitä eri vaihtoehtoissa se tarkoittaa kaupungin rahoitusasemasta? Minulle kerrottiin, että sellaista laskelmaa ei vielä ole. En voi ymmärtää, miten kaupunkia voi johtaa ja investointisuunnitelmia tehdä näin tyhjän päälle.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Tämähän on mainio ilta Helsingille ja helsinkiläisille, kun täällä kannatetaan pelkästään hyviä asioita. Ensin päästöjen vähentämistä, uusiutuvaa energiaa, ruuhkamaksuja ja nyt valtuutettu Hakasen puheenvuorossa myös seutuhallintoa tai seutuvaltuustoa.

Hieman vakavammin:

Tämä valtuutettu Hakasen esiin nostama kysymys seutuyhteistyön tiivistämisestä, joka ilmeisesti valtuuston takapenkkiä ei tällä hetkellä kovin paljon kiinnosta metelistä päätellen, niin tämä valtuutettu Hakasen esiin nostama kysymys tulee kyllä ihan asianmukaisesti valtuuston käsittelyyn sitten, kun ensin kaupunginhallitus on ehtinyt saada sen eteensä.

Se mistä nyt on sovittu, on pelkästään valmisteluohje, joka on ihan avoimesti ja reilusti ollut myös lehdistössä ja toivottavasti olisi hieman laajemmankin keskustelun kohteena tässä vaiheessa, jotta tiedetään, mihin suuntaan valmistelua viedään.

Mutta sitä pelkoa on turha täällä lietsoa, että päätöksiä tehtäisiin jo tältä pohjalta tai pelkästään tähänastisen muistion tai tähänastisen keskustelun pohjalla.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

23.1.2008

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakasen puheenvuoron johdosta toteaisin sen, että toki se valmistelukehospäätös, mikä nyt on pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmässä tehty seudullisen joukkoliikenteen aikaan saamiseksi, niin se on myös erittäin merkittävä seudun tulevaisuuden kannalta ja sillä tulee olemaan myöskin kauaskantoiset merkitykset myöskin ilmastopolitiikkaan täällä.

Päätöksiähän ei ole vielä tehty. Ja kuten kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja totesi, niin aikanaan tulee demokraattisesti käsiteltäväksi myöskin valtuustoon hyvissä ajoin ilman, että vielä tarvitsee tehdä lopullisia päätöksiä, koska monia selvitettäviä asioita vielä on. Mutta joka tapauksessa jo aika piakkoin pääsemme asiasta keskustelemaan täällä. Siinä mielessä tietysti, minkälainen demokraattinen päätöksentekomenettely koko tällä seudulla jatkossa tulee olemaan, on vielä auki. Mutta kyllä siitä on syytä kantaa tietysti huolta jo nyt.

Mutta yksi asia, jolla, jos tämä joukkoliikennejärjestelmä saadaan muutaman lähivuoden aikana toimimaan siten kuin on kaavailtu, niin sillä on tietysti merkitystä mm. tähän meidän nyt energiapoliittiseen selontekoon. Täällähän on monessa yhteydessä, todetaan mm. bussiliikenteen biopolttoaineiden selvittämisen ja tutkimisen osalta asetettu velvoitteita HKL:lle. Ja tietenkin, vaikka HKL jatkossakin tulee olemaan tuottaja metroliikenteessä ja raitiovaunuliikenteessä ja kenties myöskin bussipuolella, niin voi olla, että sitten nämä isot selvitystehtävät ovatkin jonkun toisen organisaation, sen tulevan YTV:n tai YTV:n kaltaisen kuntayhtymän tai jonkun muun tehtäviä. Mutta tämä tietysti ei ihan tässä vaiheessa saa hidastaa käsittelyä. Ainakaan HKL ei kait nyt ryhtyisi näihin tehtäviin, mitä täällä on jo kaavailtu.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hiltunen

Hyvät valtuutetut.

Kun nyt nousi esille tämä pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen, niin kerron, että kun kaupunginhallituksessa asia on jatkovalmistelun ohjeistamista varten ilmeisesti viimeistään 12.3., niin tarkoitus on, että esitän, että valtuustolle tuodaan asiasta informaatio siten, että 9.4. valtuuston kokousta ennen klo 17 on tämä informaatio ja kysymystentekomahdollisuus. Mutta tämä päivämäärä tulee

23.1.2008

valtuutetuille kutsuna, kun tiedämme tarkalleen kaupunginhallituksen käsittelyn.

Valtuutettu Vuorela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pari asiaa tähän siunatuksi lopuksi.

Helsingin Energia on moderni yhtiö, joka kehittää jatkuvasti omaa toimintaansa. Sen olen teknisen lautakunnan jäsenenä huomannut. Työtä tehdään jatkuvasti. Ammattitaitoinen työvoima pitää huolta siitä, että tämä yhtiö on hyvässä hoidossa ja Helsingin Energia pärjää. **(Välihuuto!)** Anteeksi. Elatus hyvässä hoidossa ja pärjää ankarasti kilpailuilla markkinoilla.

Pari asiaa tähän keskusteluun sitten vakavemmin.

Jos hiiltä aletaan korvaavaan pelleteillä, niin sitten pitää varmistaa biomassan saatavuus ja riittävyys ja hinta, onko markkinoilla riittävästi biomassaa ja mihin hintaan, miten sitä varastoidaan, miten sitä käsitellään. Pelletit voivat käydä nykyisiin pölykattiloihin. Mutta jos laajassa mitassa ruvetaan korvaamaan pelleteillä, käyttämään niitä energiatuotannossa, on hyvä ensin ottaa selville ne tosiasiat ja tehdä laskelmat, onko se yleensä mahdollista ja mihin hintaan se on mahdollista.

Ja sitten lopuksi:

Se on hienoa, että meidän helsinkiläisten asioista ollaan kiinnostuttu Nurmijärvelläkin saakka. Ja voisin sanoa, kyllä itse olen sitä mieltä, että täällä Helsingissä kyllä tämä energiatuotanto ja joukkoliikenne on hoidettu ympäristön kannalta huomattavasti paremmin kuin Nurmijärvellä.

Valtuutettu Myllykoski

Kun noista pelleteistä on vähän humoristiseenkin sävyyn täällä puhuttu ja siitä, pitäisikö, jos haluaa maitoa, ostaa lehmä, minä olisin käyttänyt sitä ? .

Mutta oliko valtuutettu Vehviläinen, joka totesi, että tuossa paperissa

23.1.2008

jossain sanotaan, että sekin mahdollisuus, että omana tuotantona.

Onhan se toki itsestään selvää, että eihän se pellettitehdas Helsinkiin sijoittuisi.

Mutta mikäli me tehtäisiin päätös käyttää nykytekniikan sallima 5 % pellettejä kivihiilen joukossa ja tehtäisiin myös se päätös, luulen, että esimerkiksi Haminassa, siis tämä pellettitehdas kannattaisi tietenkin laittaa jonnekin, jossa on jo olemassa olevaa puunjalostusteollisuutta hyvien rautatieyhteyksien varrella, jolloin ne saisivat puunsa. Ei tarvita sitä rekkarallia. Haminassa oltaisiin varmaan hyvin mielissään siitä, jos sinne joku yksityinen taho varmaan mielellään jos kuulisi, että Helsingissä ruvetaan polttamaan pellettejä ja etenkin, jos pellettien hinta nousee. Joku varmaan mielellään perustaisi Haminaan pellettitehtaan, josta olisi hyvin lyhyt matka laivata pelletit Hana- ja Salmisaareen, jotka molemmat sijaitsevat meren rannalla, että laivakuljetukset olisivat mahdollisia. Ehkä se, että tekniikkaa uusittaisiin niin, että voitaisiin käyttää kokonaan pellettejä, jolloin nykyiset siilot riittäisivät suurin piirtein vuorokauden kulutukseen. Vai niinkö siinä paperissa sanottiin? Ei se viikkoa ainakaan ollut. Siinä olisi kyllä sitten melkoinen laivaralli. Se ei olisi yhtä saastuttavaa eikä pilaisi meidän ilmaa ehkä yhtä paljon kuin rekkaralli, mutta voisi olla merenkulkuolosuhteitten varassa liikaa. Mutta ainakin tämä 5 %:n pellettien käyttö varmaankin onnistuisi ilman minkään näköistä rekkarallia ja ilman omaa pellettitehdasta. Kyllä joku sen perustaisi. Haminasta olisi tosiaan lyhyt matka. Siellä oltaisiin hyvin kiitollisia tällaiseen ratkaisuun.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Yksi näkökohta tähän Helsingin Energian ja liikelaitosten tulevaisuuteen yleensä.

EU:n komissiohan on joulukuussa todennut, että tällainen konkurssilta suojattu toimiala ei voi kilpailla vapailla markkinoilla ja tällainen takaus, ettei voi mennä konkurssiin, on kielletty tukimuoto ja samoin liikelaitos EU:n komission mukaan ei voi olla yhteisöä, joka ei maksa veroa. EU:n ministerivaliokunta on yhtynyt tähän asiaan viikko sitten. Tämä saattaa ainakin jossakin aikajänteellä vaikuttaa jotakin Helsingin Energian toimintamuotoon.

23.1.2008

Valtuutettu Kaunola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustotoverit.

Niin kuin valtuutettu Vuorela totesi, niin lopuksi ja minä uskon, että nyt olen tässä tämän asian yhteydessä viimeinen puhuja.

Täällä hyvin paljon käytiin keskustelua kivihiilestä.

Totean vielä sen, että se on myös laatutekijä, mistä se kivihiili ostetaan. Kun se kivihiili tulee Länsi-Siperiasta Guznekin kaivosalueelta, niin sen rikin osuus siinä kivihiilessä on noin 0,2 – 0,3 %, eli se on melko puhdasta tavaraa. Se on oleellisesti kalliimpaa kuin jostakin muualta ostettu kivihiili. Tästä kivihiilestä kilpailee meidän suomalaisten kanssa myös ruotsalaiset hyvin pitkälti. He haluaisivat ostaa tätä edullista ja hyvää kivihiiltä, mutta me olemme siihen lyöneet oman keilamme. Elikkä Puolasta tuleva kivihiili, siinä on rikin osuus noin 1,6 %. Ja jos ostetaan Etelä-Afrikasta tai Brasiliasta, niin se on sitten jo useita prosentteja enempi, eli se on selvästi huonompilaatuista kivihiiltä kuin mitä Helsingissä tänä päivänä käytetään.

Ja vielä tähän laatukysymykseen.

Kun puhuin aiemmin rikinpoistolaitoksista, kuinka meillä ne toimivat hienosti ja hyvin ilman, että mikään on pakottanut Helsingin Energian näin tekemään, vaan se on halunnut tuottaa mahdollisimman puhtaasti ja ihmisystävällisesti meille energiaa, niin käytetään näissä piipuissa sähkösuodattimia, eli siellä vielä nämä pikku vasaraukot hankkaavat loputkin hiukkaset pieniksi palasiksi, mitä sieltä on tunkemassa maailmalle. Elikkä tätä kautta myös asiat hoidetaan hyvin.

Ja vielä tähän osakeyhtiöasiaan.

Kun monesti kuulee, ei niin kuin valtuutettu Koskinen sanoi, hän totesi ihan oikein, eli Helsingin Energia on liikelaitos, ei mikään osakeyhtiö ja julkinenkin sana usein käyttää osakeyhtiö –nimitystä ja monet meistä valtuutetuistakin käyttää tätä samaa nimitystä ja kuitenkin on liikelaitoksesta kysymys. Elikkä se on itse kunkin meidän syytä oppia tämä tärkeä termi ja käyttää oikeata nimeä silloin, kun on Helsingin kaupungin omistamista laitoksista kysymys.

Valtuutettu Perkiö

23.1.2008

Kiitoksia puheenjohtaja.

Sanon tosiaan viimeisen sanan nyt tästä uraanin esiintymisestä.

Tietosanakirja on otettu tässä esiin. Täällä todetaan, että ”Yhdysvaltain energiaministeriön tutkijat ovat malmikartoituksen perusteella todenneet, että uraanin saatavuus ei ole ydinvoiman kehitystä rajoittava tekijä”. Ja sitten tässä on muutamia johtavia ydinvoima-asiantuntijoita. ”Yhteisen kannan mukaan urania riittää tarpeeksi näköpiirissä olevaan tulevaisuuteen”. Tämä on sama lähde, jota juuri valtuutettu Puoskari tuossa viittasi tähän samaan lähteeseen ja sitä referoidaan täällä tietosanakirjassa tällä tavalla, että totuus voi olla kovin monenlainen.

Kiitoksia keskustelusta ja hyvää yötä kaikille.

Valtuutettu Kaunola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sen verran, että asiantuntijat ovat laskeskelleet, että kivihiihi riittäisi noin 450 vuodeksi.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Rakel Hiltunen
puheenjohtaja
(paitsi osa 4 §:n kohdalla)

Pertti Vanne
kansliapäällikkö

Minerva Krohn
puheenjohtaja
(osa 4 §:n kohdalla)

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

Anni Sinnemäki
kaupunginvaltuutettu

Paavo Arhinmäki
kaupunginvaltuutettu